

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ 77 והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

90 AGORA 20 OLDAL TEL-AVIV, 1971 ÁPRILIS 30., PÉNTEK 6928. szám

U Tant kedvező fordulatra vár a következő hetekben

Dr. Jarring május közepén visszatér New Yorkba — Az UNO főtitkára állandó felvilágosítást kap Rogers közelkeleti látogatásáról

Genf. (IFP, Reuter). — U Tant, az UNO főtitkára tegnap sajtófogadáson kijelentette, hogy a közeli hetekben új fejleményeket vár a közelkeleti kérdésben és ezért felkérte dr. Gunnar Jarringot, hogy május közepén térjen vissza New Yorkba. „Megállapodunk abban, hogy jöjjön most nincs alapja dr. Jarring azonnali visszatérésének New Yorkba, kívánatos, hogy ott legyen május közepén a kettőnk közötti eszmecsere céljából”.

U Tant elmondta, hogy dr. Jarringal együtt olyan fejleményeket vár a közeli hetekben, ami szükségessé teszi Jarring jelenlétét az UNO központjában. Ott tartózkodásának ideje a további fejleményektől függ.

Arra a kérdésre, hogy véleménye szerint helyreáll-e a béke a Közel-Keleten, U Tant így válaszolt: „Most elérkezett az ideje

annak, hogy a felek előrehaladjanak a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozata végrehajtásának érdekében. Az idő nem dolgozik a béke javára”.

További kérdésre U Tant azt mondta, hogy Jarring visszahívása nincs kapcsolatban William

Biblia-verseny, díjkiosztás, ünnepi fogadás

Zálmán Sázár államelnök tegnap jeruzsálemi rezidenciáján ünnepi díszfogadást rendezett, amelyen először a kormány tagjait fogadta. A kabinet nevében Golda Meír miniszterelnök üdvözölte az elnöket.

Ezután Chajim Bár Lév vezérkari főnök 119 kitüntetett katonát mutatott be az elnöknek, akik valamennyiükkel kezelték és néhány szót váltott. A fogadáson magasarangú tiszték vettek részt.

Chajim Bár Lév tábornok külön díszfogadást rendezett a magasarangú parancsnokok számára, amelyre meghívták az itt működő idegen katonákat is.

A függetlenségi ünnep egyik

már hagyományossá vált eseménye a nemzetközi ifjúsági biblia-verseny volt, amelyet szokás szerint Dávid Ben Gurion, a biblia-versenyek kezdeményezője nyitott meg rövid beszéddel. A díjakat Golda Meír miniszterelnök osztotta ki. Az első díjat a 16 éves Vákrupolozs izraeli diák nyerte, aki 46,5 pontot szerzett a lehetséges 50-ből. A második díjat Efrátá Rosenblüth (17) izraeli lány, harmadikat pedig Chajiv Amár (16) izraeli fiú kapta. A negyedik helyezést Rafáel Lerner (16) az Egyesült Államokból.

Zsidók tüntettek a Legfelsőbb Szovjet épülete előtt

Moszkva (UPI, Reuter). — Szerdán 23 zsidó tüntetett a Legfelsőbb Szovjet épülete előtt azt követelve, hogy adjanak gyors választ kivándorlási kérésükre. A Legfelsőbb Szovjet tisztviselői nem akarták fogadni és büntetésekkel fenyegették őket, ha nem hagyják el az épületet. A tüntetők közül 17 litvániai és hat moszkvai volt. További 12 zsidó kedden kérvényt akart benyújtani a kommunista párt központi bizottságához, de nem fogadták és a helyigminiszterhez utasították őket. Ott fogadta a zsidó csoportot egy tisztviselő,

Rogers közelkeleti útjával. Dr. Jarringnak nincs közvetlen szerepe a Szezi-csatorna megnyitása érdekében folyó tárgyalásokban, de az Egyesült Államok közele, hogy az erre irányuló megállapodás dr. Jarring küldetésének megkönnyítésére szolgál. George Bush, az Egyesült Államok UNO megbízottja pénteken beszámolt neki Rogers közelkeleti útjáról.

U Tant még hozzáfűzte, hogy Jarring esetleges újabb közelkeleti körúta május közepén vele történő megbeszélésétől függ.

Izrael-Délkorea 1:1

Izrael ifjúsági labdarúgó válogatottja tegnap a csoportmérkőzés befejező fordulójában 1:1 arányban döntetlenre játszott a koreai válogatottal és így csoportjában az első helyre került, de a koreai csapat is biztosította továbbjutását.

A sorsolás értelmében Izraelnek az elődöntőben a D-csoport második helyezettjével, Kuwait válogatottjával kellene játszania, a kuweitiak azonban közölték, hogy semmiképpen sem állnak ki Izrael ellen és így az izraeli fiúk játék nélkül jutnak be a középdöntőbe, illetve a legjobb négy közé.

PHANTOM-ÉS SKYHAWK-BEMUTATÓ A FÜGGETLENSÉGI NAPON

Az üldözött galuti zsidósággal való szolidaritás jegyében folyt le az ünnep — Óriási tömegek övönlötték el a kirándulohelyeket — Lelkesen ünnepelték a Gádná felvonulását Jeruzsálemben

A légihaderő új amerikai harci gépeinek impozáns körrepülése az ország fölött, a flotta és az ejtőernyősök bemutatói a tel-avivi és haifai tengerparton álltak ezúttal a Függetlenségi Ünnep központjában. A lakosok százezrei a tengerparton, a ligetekben, a hegységekben kirándulásokkal, piknikkel töltötték az ünnepet, amelyet erős sáráv jellemezett.

A Függetlenségi Napot ezúttal az elnyomás alatt szenvedő galuti zsidósággal való szolidaritásnak szentelték. Ez megnyilvánult a szerdán este 7 órakor a Herzl-hegyen lefolyt, már hagyományossá vált pompás szertartásban, amelyet ezúttal Reuven Bárkát házelnök nyitott meg. Ő gyűjtötte meg a Kneszet nevében a központi emléklapot, majd az arab országokból és a Szovjetunióból származó olék — akik közül egyesek az ulpánból jöttek az ünnepségre — gyűjtötték meg a 12 törzset képviselő faklyákat a galutban sánylódó testvéreik nevében. A díszorséget ezúttal nem a hadsereg, hanem a Kneszet őrség állította. A televízió is közvetítette, mely benyomást keltő szertartás katonai részében a déli parancsnokság ünnepélyesen átadta a lobogót a páncélos erőknek, amelyek azt most egy évig őrzik. Bárkát házelnököt a szertartásban Rechavám Ze'evi, a központi parancsnokság vezénylő tábornoka és R. Hagoel tábornok, a jezszelemi körzet parancsnoka kísérték.

A városok erre kijelölt pontjain, a települések főterein zeneszó mellett a késő éjjelig táncoltak és énekeltek a fiatalok. Tegnap reggel Tel Avivban százezer főnyi tömeg szorongott a tengerparton, amikor megkezdődött a szokásos katonai díszfelvonulást helyettesítő bemutató.

Előbb a flotta Dábur típusú órnaszádjai, valamint 10 rakétanaszádja és kis gumiesónakok tartottak bemutatót. Ezután az ejtőernyősök kerültek sor. A 116 résztvevő ejtőernyős között ezúttal 20 lány is volt.

A szabad zuhanást bemutató vakmerő akrobaták között felment a pár, amelyik szabadesés közben a levegőben összefogódzkodott és az utolsó pillanatban vált el egymástól, hogy kinyissa ejtőernyőjét, mielőtt a tengerbe értek. A szabadugrásokat természetesen a válogatott ejtőernyős oktatók hajtották végre.

A légihaderő gépei a szokásos másodpernyi pontossággal jelentek az előre kitűzött 12.43 órakor.

Az Uj Kelet katonai tudósítója, aki az egyik repülőgépben ült, jelenti, hogy világosan lehetett látni az ünnepőbe öltözött hatalmas tömeget.

A tel-avivi és a haifai tengerparton. A résztvevő Phantom és Skyhawk gépek Tel Avivból Jeruzsálem felé repültek, majd a nyugati partvidék fölött elhúzva jutottak Haifára, onnan Crát és Tibériás fölé. Kirját Smona fölött 16 gépből álló Phantom csoport akrobatikus mutatványokkal gyönyörködtette a Felső-Gáil lakosait.

A repülőgépek impozáns tömege ezután kétfelé oszlott és az egyik részleg déli irányban a Saron felett repült el, a másik északra kanyarodott Haifától.

Beér Séván a hadsereg kiállítása állt az érdeklődés központjában, a páncélosok és a tüzérség parancsnokai a polgármester és a katonatisztek jelenlétében ünnepélyesen nyitották meg a két fegyvernem közös táborát „ahol új fegyvereiket közelről tekinthette meg a közönség”.

Jeruzsálemben tegnap délután kivonult a lakosság apraja-nagyja, hogy Golda Meír miniszterelnökkel élén fogadja a Gádná (ifjúsági zászlóalj) ünnepi felvonulását. A légihaderő gépei is a főváros fölött köröztek, hogy üdvözöljék a fiatalokat, akik ezúttal eredeti öltözkében, jelképes csoportokban meneteltek. Az egyik csoport az ünnep jelzavának megfelelően a szovjet zsidóságot ábrázolta. Az egyik iskola növendékei különböző galuti csoportok nemzeti öltözkéket viseltek. A menetben katonák és a Gádná zenekar is résztvettek. A közönség óriási tapsal fogadta a fiatalokat.

Az egész ország kirándulohelyein óriási tömegek voltak. Ezek érkeztek Ejlátha, több mint 20 ezer ember lepte el az áskeloni nemzeti Parkot, végig a tengerparton tizezrek fűrődtek, a Kineret partján egész sátorláborok keletkeztek. Igen sokan „áthidalva” a pénteki fél munkanapot — kiháználták az alkalmat, hogy három-négy napos kirándulásra induljanak Szinájba.

BEN NATAN TALÁLKOZOTT A FRANCIA KÜLÖGYI ALLAMTITKÁRRAL

Hír szerint a Libiának eladott Mirage-gépekről tárgyaltak

Párizs (IFP). — Áser Ben-Nátán, Izrael párizsi nagykövete szerdán este tanácskozást folytatott Hervé Alphand francia külügy államtitkárrel, és valószínűnek tartják, hogy a megbeszélés a Mirage-repülőgépekről folyt, melyet Franciaország leszállít Libiának a hármas arab föderáció létrejötté ellenére. Hivatalosan csak annyit jelentettek, hogy a találkozón az általános helyzetéről folyt megbeszélés.

A Függetlenségi Nap alkalmából Áser Ben-Nátán nagykövet fogadást adott, amelyen számos diplomata és újságíró vett részt.

A francia-izraeli barátsági liga is megünnepelte a Függetlenségi Napot. Ezen a fogadáson megjelent Leo Hamon, a francia kormány szövívője, Pierre Mendes-France volt miniszterelnök s meg számos vezető személyiség.

IDOJARAS

A Meteorológiai Intézet jóslata szerint a sáráv ma és valószínűleg holnap is folytatódik. Mára várható hőmérsékletek: Jeruzsálem 12-27, Tel Aviv 14-24, Haifa 14-20, Afula 11-28, Ludd 11-29, Beér Séva 13-29 fok.

A KIVÁLÓ EMBEREKNEK LIEBERMANN SÁRINAK és BERCINEK

Beregszász — Bné-Brák
25-İK HAZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
EGESZSÉGES ÖREGSÉGET KIVAN 120-IG EGYÜTT
régli. igaz. tisztelőjük
LEA GRÜNBERG
Tel-Aviv

DRÁGA SZÜLEIM

HIRSCHL MARGIT és SANYI
25-İK HAZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
JÓ EGÉSZSÉGET, SZERENCSET, BOLDOGSÁGOT ÉS
NAGYON SOK ÖRÖMET KIVAN
Fink ROBI

DRÁGA SZÜLEIM

MARKOVITS SZUZA és JOZSEF
Kiskunmajsa — Cholon
25-İK HAZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
SOK SZERENCSET, BOLDOGSÁGOT ÉS JÓ EGÉSZSÉGET KIVAN 120 ÉVIG
LEANYUK, VEJÜK és UNOKAJUK

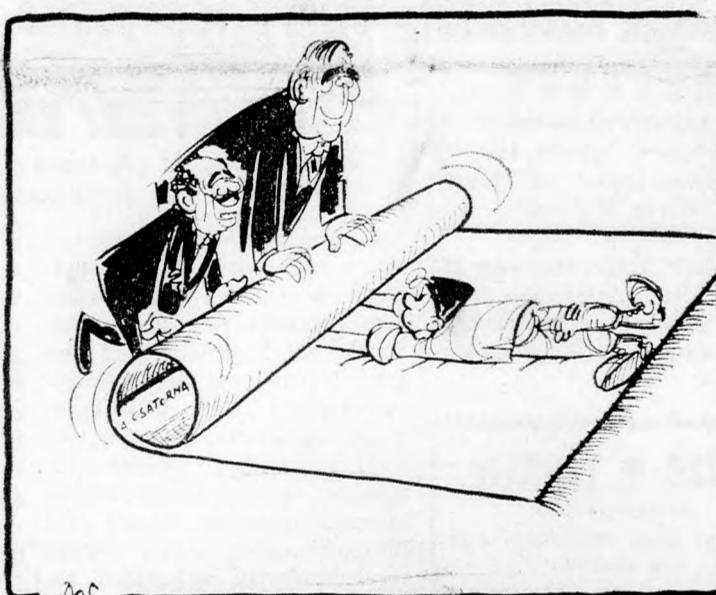
DRÁGA SZÜLEINK

IZRAEL K. JENNY és SANYI
Marosvásárhelyi Asdod
25-İK HAZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
SOK SZERENCSET, EGÉSZSÉGET ÉS NAGYON SOK
ÖRÖMET KIVAN
ZSUZI és PUJU

DRÁGA SZÜLEINK

ROSENFELD DÓRA és ÁVRÁHÁM
Békéscsaba — Haifa
25-İK HAZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
ALKALMÁBÓL SOK SZERENCSET, JÓ EGÉSZSÉGET ÉS
ÖRÖMTELI ÉLETTET KIVANNAK 120 ÉVIG
gyermekük: ÁGI és MOSE,
vejük: GAVRIEL,
unokájuk: ÁLON

A részleges megoldástól a teljes megoldásig

PINCÁSZ SZÁPIR NEM LESZ TAGJA A KÖVETKEZŐ KORMÁNYNAK

Nem vállalja a miniszterelnökséget — A pénzügyminiszter rádió-interjúja

Pincász Szápir pénzügyminiszter az izraeli rádióknak adott ünnepi nyilatkozatában, amelyben három újságíró kérdéseire válaszolt, kijelentette, hogy véleménye szerint a jelenlegi kormány mandátumának lejártáig marad hivatalban, tehát nem kerül sor időelőtti választásokra. Ő maga nem hajlandó folytatni miniszteri működését a következő kormányban és amennyiben felajánlanak neki a miniszterelnökséget, azt a leghatározottabban elutasítaná. „Ha a Gondviselés megadná Golda Meírnek az erőt és az akaratot, hogy még egyszer vállalja a mandátumot, a legnagyobb örömmel támogatnám” — mondta Szápir.

A most napirenden álló „részleges megoldás” központi problémája az, hogy milyen távolságban álljon hadseregünk a Csatornától, annak érdekében, hogy ellenőrizhesse mi történik ott és azért, hogy egyiptomi csapatok ne lépessék át a Csatornát. — mondta Szápir miniszter. Ami a végleges megoldást illeti, Szápir elmondta, hogy neki is megvan a saját térépke, amelyet meg is mutatott a kormány egyik tagjának, de nem

KEDVES OLVASÓ,

mai számunkból a női oldal anyagtorlódás miatt kimaradt. Legközelebb a hétfői számunkban jelenik meg.

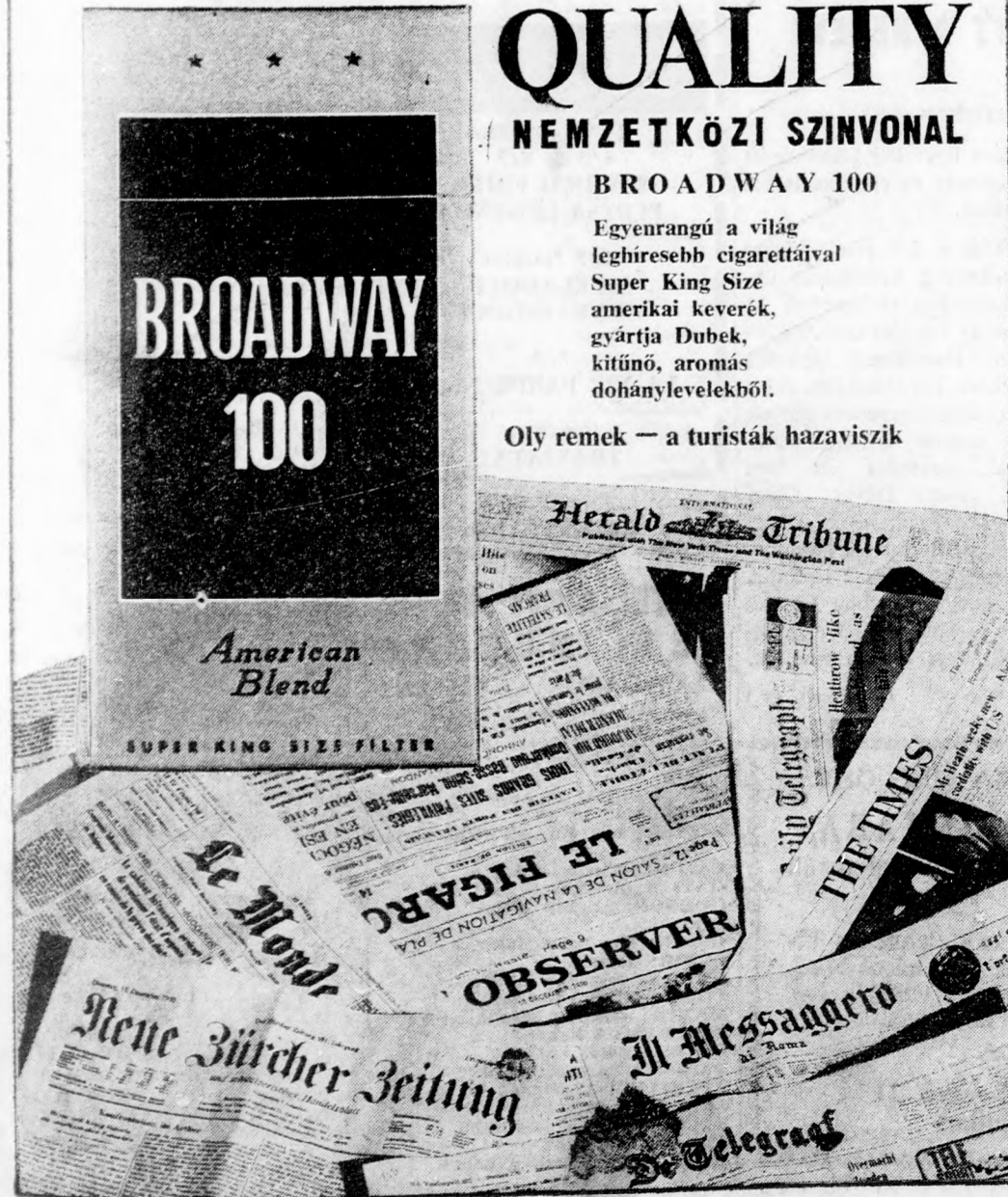
INTERNATIONAL QUALITY

NEMZETKÖZI SZINNVONAL

BROADWAY 100

Egyenrangú a világ leghíresebb cigarettáival Super King Size amerikai keverék, gyártja Dubek, kifünő, aromás dohánylevelekből.

Oly remek — a turisták hazaviszik

Egy ember az utcáról...

Mi, izráliek első megtelepedésünkben nem vettük komolyan az Amerika-Kína között lejátszott asztalitenisz diplomáciát, legalábbis nem olyan komolyan, mint a külföldi sajtó. Ennek a jelenségnek az amagyarazata, hogy a váratlanul megindult olvadás még messze van a két nagyhatalom kapcsolatának reális kialakulásától, s míg külföldön hosszú tavlatokba vetítve mérik le a friss eseményeket, nálunk — érthetően — a mai viszonyokhoz és az azonnali szükségletekhez mérve, olyanfélé gondolatokat indított el az emberekben, hogy jó lenne, ha azt a bizonyos asztalitenisz-versenyt vagy tíz év előtt játszották volna, mert azóta a mai embrió üzèves, izmos lény lehetne...lefordítva a Közelkelet nyelvére, szövetség köthetné össze Amerikát és Kínát, két olyan nagyhatalmat, amelyeknek közös érdekük a Szuici-Csatorna elszaporodása és zárva tartása. Például! — A további velejárókat, miután nem akarunk ópiumpipát szívni, mellőzzük.

A szabály pontosan áll az orosz-kínai viszonyra, de azt

nagymértékben súlyosítja Kína jogos területi követelése a Szovjetvel szemben. Oroszország ugyanis még a cárok korában nagy területet hasított le Kína testéből, viszont a mai Szovjetunió az, amely szövetséges ragaszkodik a régi hódításhoz.

Kína ellenséges érzelmeit fokozza az orosz előretörés Dél- és Délkelet-Ázsiában. A sárka fajnak Kínán kívül is nagy területeit Moszkva igyekszik tért hódítani Kína kizsárolásával, vagy megelőzésével, esetleg vele megosztottan. Nagyon valószínű, hogy legvégül faji alapon Kína fogja megnyerni a rokonságot, a fajtájú népek kegyeit és a fehérbőrű, szőke oroszok előbb-utóbb kénytelenek lesznek a még vitás területekről, vagy feladva a küzdelmet, vagy helyi torzszakodásokkal kísérve, esetleg — s ez a legvalószínűbb —

a két szomszéd óriás világra szóló mérkőzésének következményeként, visszavonulni.

Mint hogy Kína időnként emlékezteti a Szovjetet, hogy nem mond le a cárok hódításairól és mert az oroszok soha nem váltak meg önként hódításaiktól, nem valószínű, hogy békésen, harc nélkül visszaadja Kínának az elrabolt területet. Azaz hogy erre is van két eshetőség: az egyik, hogy Amerikával való konfliktusuk kényszerítő hatása alatt megválnak a volt kínai részekről, a másik, hogy Moszkvában igazi nagy államférfi kerül uralomra, aki, meghajolva Kína jogos igényei előtt, önként kiüriti a vitás területeket.

Ezzel szemben a tapasztalatok azt tanítják, hogy míg a dél- és délkeletázsiai uralom és a cári hódítás kérdése nem dől el, az ellenségeskedés sem szűnik meg közöttük. Remélhetőleg ma már nem téveszt meg senkit a két fél viszáljának az a nyilvános megokolása, mintha az események mögött ideológiai ellentéték húzódnának meg. Erről szó sincs:

az igazi ok két rivális, imperialista hatalom versengése. Hogy mikor következik el az összecsapás, vagy a Szovjet megvárja-e Kína atomerőjének teljes kibontakozását, vagy katonai szövetségét Amerikával, az a jövő titka.

Tovább vizsgálva Kína nemzetközi helyzetét, még két nagy szomszédját kell figyelembe venni. Az egyik délen India, a másik keleten Japán.

Indiát körülbelül 600 millió lakossal számbeleg egyenértékűnek lehetne tekinteni Kínával, de a két nép természeti átlagos képessége, intelligenciája és szervezetsége ki nem egyenlíthető erőfölletet biztosít Kínának. Igaz, az oroszok és egyelőre az amerikaiak is tömik Indiát fegyverrel és kölcsönökkel, de ránézve körülbelül ugyanazzal

az eredménnyel, mint nálunk az araboknál. Mint emlékeztetés, Kína éveivel ezelőtt, Tibet leigázása után feltűnően türelmetlenül zavarta Indiával közös határak nyugalmát és csak azóta hagyja nyugton, mióta a Szovjet egész testtel mellé állt, de hogy nem mondott le részleges, vagy teljes meghódításáról, az imperializmus természetét ismerve, egy percig sem kétséges.

Kína harmadik, Oroszország után legveszélyesebb szomszédja Japán. A sárka faj két letehetősebb és legszorgalmasabb népe néz egymással farkasszemet. Viszonyuk abban különbözik a többitől, hogy évszázadok óta engesztelhetetlenül gyűlölik egymást. Japán tudvalevőleg több véres háborút indított Kína ellen, fontos területeket ragadott el tőle, a végén azonban fordult a kocka és Kína, ha nem is a saját erejéből, megszabadult a japán hódítóktól.

Japán a második világháború szörnyű csapásait gazdaságilag nemcsak kiheverte, de iparának és kereskedelmének mai virágzású utófiokát azóta, az utóbbi években érte el. Japánban a munkaerő mindig olcsóbb volt a világgiaici béreknél, ma is olcsóbb, ezért a földkeresség minden pontján esélyes vetélytársa a többi exportáló ipari államnak. Már az is elérte, hogy világháború volt ellenségeinek milliárdos kölcsönt nyújt.

Bámulatos gazdasági előretörését csak az homályosítja el, hogy a háborúban elvesztett politikai és azzal együtt fegyveres hatalmát egyelőre nem tudta visszaszerezni. Mint háborús vesztesnek, sorsa sok tekintetben hasonlít Nyugat-Németország sorsához, de a német „Wirtschaftswunder”, a gazdasági csoda előtérpül Japán mellett, fegyverkezését azonban a háborús vereség, s annak következményeként a győztesekkel kötött szerződések körülbelül egyforma nivóra fojtották le.

A két dinamikus nép ujkori története abban is különbözik egymástól, hogy míg a győztesek Németországgal a mai napig sem kötöttek békét, Japánnal — a Szovjet és Kína kivételével — 56-ban beszüntették a hadállapotot és Japán tagja lett az UNO-nak. Japánnak a vesztes világháború következményeként, a kölcsönös gyűlöleten kívül nincsen Kínával elszámolni valója. Annál inkább az oroszokkal.

A szovjet két nappal az amerikai atombomba ledobása után Hirosimára és Nagasakira, szintén hadat üzent az elalélt Japánnal és minden ellenállás nélkül elfoglalta a Kuril-szigetcsoporthat.

Ezek a szigetek — szám szerint 32 — Hokkaido Japán északi nagy szigetétől körülbelül 1000 kilométer hosszan Kamcsatkáig húzódnak. Elvesztésük súlyosan érinti Japán, mert halbségük élelemmel látta el a Japán északi részét. Bár a tágas, óriási orosz birodalomban ez a kis szigetország se nem osz, se nem szoroz, és bár Japán, megalázódva, szinte könyörgött Moszkvának, hogy mondjon le erről a számára jelentéktelen hódításról, minden ilyen kísérlet hiabavalónak bizonyult.

Amit itt elmondunk, nagyobb gyűlöletet szított Japánban.

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

NÉPIRTÁS SZUDÁNBAN — OROSZ SEGÍTSÉGGEL

Miért nem csatlakozott Szudán az arab föderációhoz? — Tupolev bombavetőekkel a déli néger törzsek ellen — A lázadók izráeli fegyvereket kaptak — Félmillió halott háromszázezer menekült

Irtá: ARAD GIDEON

Dzsafer Numeiri szudáni elnök, az arab hármás föderáció egyik kezdeményezője, váratlanul othagyta a Bengaziban ülésező alapító csúcskonferenciát és Moszkvába repült, hogy ott tanácskozzék. Amióta Numeiri két év előtt puccs utján uralomra jutott, Szudának még szorosabb kapcsolatai vannak Moszkvával, mint azelőtt. A Chartumban működő szovjet nagykövetség és a tábornoki rangot viselő katonai atásának nagyobb hatalma van, mint a kormány egynehány tagjának. Ezuttal azonban magasabb szintű döntésre volt szükség.

Numeiri Moszkvában közölte, hogy nem vállalhatja Egyiptom megsegítését a közelkeleti konfliktusban, mert sajátmagának is elég baja van odahaza a nyolc éve folyó dél-szudáni néger lázadással. Ezenfelül pedig a hivatalosan engedélyezett, erős kommunista párt is megnehezíti életét. Így tehát Szudán egyelőre kimarad a föderációból. Numeiri engedélyt kért és kapott a kommunisták megfékezésére, valamint ígéretet a szovjet segély folytatására. Hazatérése után a kommunisták százeit tartóztatták le, kormányellenes összeesküvés vádjával.

U TANT MÉLYSÉGESEN HALLGAT A Dél-Szudáni Felszabadító Front küldöttsége decemberben memorandumot nyújtott át dr. Edvard Hambronnak, az UNO közgyűlés elnökének. Ez a Front képviseli az egyesült lázadó csoportokat Szudán déli részében. A hatalmas területű ország 15 millió lakosa közül hat millió a déli néger, akiknek túlnyomó része keresztény. Ezenkívül három millió néger lakik északon és egyrésztük felvette a mohammedán vallást.

de ennek ellenére nem vallják magukat araboknak. A további hat millió sötétbőrű „arab”, — muzulmán vallású arabokkal kevert néger ivadék. Ezek az arabok tartják kezükben a hatalmat, ők töltik be az állami állásokat, ők a tiszték a hadseregben, a vezetőik a vállalatokban, az ő fiaikat küldik egyetemre.

A déliek az angol dominiumi uralom megszűnése óta föderális államot, autonóm tartomány létesítését követelik, teljes egyenrangúság biztosítása mellett. Nyolc év óta nyílt lázadást folytatnak az „arab gramtati uralom” ellen. Az UNO-nak átadott memorandumban elmondták, hogy az északiak, Egyiptom, Líbia, Algéria és a Szovjetunió segítségével, rendszeres irtó-hadjáratot folytatnak a déli törzsek ellen. Lebombázzák falvaikat, felgyújtják templomaikat, lemészárolják, kiűzik embereiket. **A katonai akciók, az éhínség és a betegségek következtében, eddig közel egymillió dél-szudáni halt meg, 300 ezer pedig menekültként tengődik a szomszédos országokban: Ugandában, Kongóban, Kenyában, a Középfrikai Közhaságban és végül Ethiopiában. Más források „csak” félmillióra becsülik a halottak számát.**

Az UNO közgyűlésének delegátusai hazamentek, U Tant föltették pedig ugyanugy hallgat a szudáni mézárásról, amint nem emelte fel szavát a kelet-pakisztáni mézárás ellen sem. Pedig az adatokat már réggen ismerte. Szadrudin Aga Khán herceg, az ENSZ menekültügyi főbiztosa ugyanis sze-

(Folytatás a 6-ik oldalon)

legalább átmentileg, a Szovjet, mint Kína ellen. E viszony alakulása mindig szerepet fog játszani Kína nemzetközi helyzetében, ezért foglalkoztunk vele részletesebben.

E hevenyészett gyorsfénypék Kína nemzetközi helyzetéről messze van a teljességtől. Különösen hiányzik Amerika és Kína kapcsolatának várható alakulása, ha Nixon végrehajtja ismert engedékeny Kína-programját. Amerika elkötelezte magát Formóza, azaz Nemzeti Kína elnökdiktátorának, Csang Káj-Sek-nek, így lett belőle az UNO Biztonsági Tanácsának ötödik „nagyhatalma” vétőjoggal, ami maga után vonta Mao Népi Kinájának távortartását az UNO-tól. Csiang-Kai 84 éves,

halála egycsapásra megoldaná a fogas problémát, de megoldaná, ha helyzetének józan mérlegelésével, félreálna az utból és fölmentné Amerikát a mai helyzethez nem hasonlítható konstellációban vállalt kötelezettségeitől.

Kína körül felvett gyorsfénypék után még választatlanul maradt az a kérdés, miért rendezte Kína látványos közeledését Amerikához. Mao birodalmáról nem sokat tudunk, de annyira mégis ismerjük, hogy az asztaliteniszrel összekötött diplomáciai lépést ne tekintjük muló epizódnak. Kétségtelennek látszik, hogy mélyreható okai vannak, s ez csak a Szovjet-től való féjelem lehet. Ugy látszik, Mao, bár nagyformátumu államférfi, csak most tudott megszabadulni attól a fiatalokorában beléltádotott meggyőződéstől, hogy az angol imperializmust az amerikai váltja fel és csak az utolsó korszakban ismerte fel, hogy

a dinamikus szovjet-imperializmus az igazi veszedelem, ami a világot, s abban Kínát és Amerikát egyképpen fenyegeti.

Ha majd Amerika is rájön erre, villámgyorsan létrejön a két óriás szövetsége. A jövő további taglalásával túllépünk a magunk elé szabott, különben is kötelező határokat.

Faragó Miklós

HAAS ÉVA és JENŐ
Kaba — Bét-Éliézer
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
SOK SZERENCSET, BOLDOGSÁGOT KIVÁNK
a BLAU és GROSZMAN család

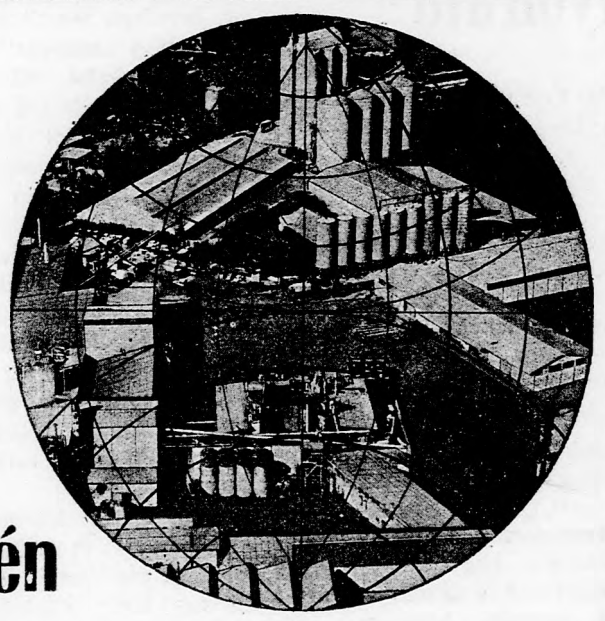
DRÁGA SZÜLEINK
HIRSCHHORN ERZSÉBET és JAKAB
Kolozsvár — Budapest — Tiberiás
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
SOK BOLDOGSÁGOT, SZERENCSET, JO EGÉSZSÉGET
KIVÁNKUNK KÖRÜNKBEN 120-IG
Fiaik: LACI és GYURI

GRÜNFELD ARI és PITYU
Szatmár — Tel-Gánim
25-İK HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓJÁRA
EGÉSZSÉGET, BOLDOGSÁGOT KIVÁNKUNK
LICI, GITA, GÁBOR

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL?
Ne halassa utolsó pillanatra utazása előkészítését
CSOPORTOS REPÜLŐUTAZÁSOK
kedvezményes áron * USA-ba * KANADÁBA * ROMÁNIÁBA * EUROPA összes fővárosába.
* 300 SZERVEZETT TÁRSASKIRÁNDULÁS
EUROPÁBA, SKANDINÁVIÁBA, TÁVOLKELETRE
(Külön ifjúsági, és köser ellátású csoportok)
* ANGOL—FRANCIA NYELVOKTATÁS
(SUMMER SCHOOL) Kirándulásokkal egybekötve, a legjobb angliai és svájci intézetekben, — az ifjúság számára.
* GYÓGYKURA ÉS ÜDÜLES
AUSZTRIA, OLASZORSZÁG, SVÁJC ÉS ROMANIA
világhírű gyógyfürdőiben.
* Romániai, magyarországi és csehszlovákiai hozzátartozók részére utazási jegyek azonnali továbbítása.
* BELFÖLDI KIRÁNDULÁSOK
(Jeruzsálem, Gáli, Mászadá, Éjlát, Szináj, stb.)
BÁRMILYEN UTÁZÁSI ÜGYÉVEL
FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR
UTÁZÁSI IRODÁHOZ
TEL-AVIV, BRENNER 2
(Allenby sarok)
Telefon: 625959 • 611755
MAGYARUL BESZÉLÜNK

**Rekord —
esztendő
a termelésben
és az export terén**
Az „Éc Házajit” gyárban

- * 4.8 millió dollár értékű áru és eszmei (szakmai tudásunkat kifejező) export egy év alatt.
- * Export-térképünkön Anglia, Németország, Görögország, Törökország, Ciprus, India, Mauritánia, Irán, Thailand, Szingapur, Hong-Kong, Dél-Korea és Bolivia szerepelnek.
- * A gyár legfőbb termékei — étolaj, pipereszappanok és illatszerek — eljutnak más országokba is, például Ausztráliába.
- * Az Éc Házajit gyár nagy súlyt helyez az újításokra. Az idei gazdasági esztendő újítása, hogy híres és népszerű C.D. étolajunkat plasztik korszoban hozzuk forgalomba. A másik újítás a „Zebra” fogpaszta, kiváló shamponunk a „Bio-Zajit”, a különleges minőségű „Olivia” szappan, amelynek az egyik változata deodorant jellegű, a másik viszont dupla mennyiségű finomított olajat és krémet tartalmaz.

ETZ HAZAITH
A legnagyobb exportáló cég az olajiparban

UTAZZON
**JOBBAN
KELLEMESEBBEN
OLCSÓBBAN**
**EUROPÁBA
AMERIKÁBA
KANADÁBA
AUSZTRÁLIÁBA**
Társasutazások Izráelből, csatlakozási lehetőség:
**ZURICH
LONDON
DÜSELDORF
KOPPENHÁGÁBÓL**
Angol, francia nyelvkurzusok, ifjúsági társasutazások, fűrődhelyek
*
KÜLFÖLDÖN VALUTÁJA TÖBBET ÉR
KÜLFÖLDI ORGANIZÁCIÓK ÁLTAL
*
Romániai — magyarországi — csehszlovákiai rokonok részére jegyek küldése
Argobantours
TEL-AVIV, BOGRASHOV STR. 5 • TEL. 23 52 34

AZ IDÉN IS...

BANK LEUMI

LE-ISRAEL B.M.

NYERTE

A KIVÁLÓ BANK

CIMET

AZ 1971 ÉVI
KÖZVÉLEMÉNY-
KUTATÁSON

KIVÁLÓ KÉSZÍTMÉNYEK 1971

MINDIG IGAZA VAN A VEVŐNEK!

Irta: ZEEV SZACHAR,

Azt szokták mondani, hogy a főnöknek nincs mindig igaza, viszont mindig ő a főnök. Nos, más a helyzet a vevővel. Köztudomású, hogy a vevőnek mindig igaza van.

Ezért időnként meg kell kérdezni a vevőt, hogyan vélekedik erről, vagy arról az árucikkről. Mit szeretne, van-e fontos mondanivalója az ipar és a kereskedelem emberei számára.

Ez a célja a gazdasági közvéleménykutatásnak, amelynek során valósággal szavaz a vevő. Kifejti semmitől nem befolyásolt

véleményét az árucikkekről. Ez a vélemény — országos arányok szerint összesítve természetesen

— hatással lesz a termelésre, a kereskedelem módszereire, tehát eléri a célját.

Igy érvényesül végső fokon és a legmagasabb szinten a mondás, hogy a vevőnek mindig igaza van. Evről évre megrendezzük az országos gazdasági közvéleménykutatást és annak eredményeit a szavazópolgár — a vevő, a fogyasztó — elé tárjuk.

Kedves olvasó, kérjük, hogy kísérje figyelemmel ezután is a munkánkat és őszinte álláspontjának megjelölésével segítse a közös ügyet.

MIT ÉR A HIRDETÉS?

Irta: ELIJAHU TAL.

Mit ér a hirdetés? Nagyon sokat.

Ezt minden gyáros és kereskedő tudja, de vizsgáljuk meg a dolgot a fogyasztó szempontjából is. A fogyasztó számára a hirdetés tájékoztató jellegű mindenek előtt. Megtudja belőle, hogy mi újság a piacon. Új árucikről értesül, kedvet kap ennek, vagy annak a megvásárlásához.

Ez a hirdetés közvetlen hatása. Beszélünk kell azonban a közvetett hatásról is, szintén nem elhanyagolható tényező.

A rendszeres, állandóan visszatérő hirdetések által a fogyasztóban bizonyos képzetek és képzetársítások alakulnak ki. Köztudomású, hogy jó hirdetés — jó és rendszeres hirdetés — esetén az áru általános fogalmát összekapcsolja a fogyasztó a márka nevével.

Ilyen módon a hirdető megfizethetetlen előnyhöz jut, mert nem átmeneti alapon, hanem véglegesen megnyeri a vevő bizalmát. Olyan érdekes folyamat ez — mindenki tehet önmagával egy próbát —, hogy emlékeznünk régi, a két világháború közötti idők egyes termékeire — a jó, agyunkba rögződött reklám által —, holott azóta több, mint két évtized telt el, nemcsak a termék gyártása szűnt meg, de elszűnyelt a világ, amely valaha körülvette.

Miért él mégis ez, vagy az a

termék az emlékezetünkben? Mert a jó reklám bizonyos fogalmakat sósávként mar be a tudatunkba.

Ez a cél. A gazdasági vállalatok vezetőinek figyelmét mindig arra próbálom felhívni, hogy ebből a szempontból vizsgálják meg a lehetőségeket. Ha sikerül fogalommal változtatni egy-egy termék nevét, akkor nyert ügye van a gyárosnak és a kereskedőnek.

Ebben az esetben már csak egyetlen további feladat marad hátra. Folyamatosan vigyázni

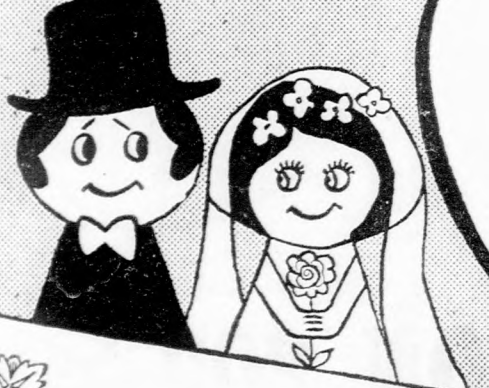
kell az adott termék minőségére és formájára is, mert a megteremtett bizalmat folyamatos, kemény munkával kell megőrizni. Soha ne felejtsük el, hogy a verseny folyamatos a gazdasági életben, amivel sikerünk volt a piacon és hirdetési módszereinkkel is alátámasztottuk ezt a sikert — más megírígyelheti azt és munkához lát.

Okos, átgondolt és rendszeres hirdetés — ezt érdemli a kiváló minőségű áru — és akkor vasbeton-alapzatra építettük a sikerünket.

1971
ISMÉT EGY TOVÁBBI ÉV, AMIKOR AZ
AS FELVÁGOTT
ELNYERTE
A KIVÁLÓ FELVÁGOTT
CIMET.

— minőséget ad
bizalmat érdem!

4-szer
MÁZÁL TOV

GILTON TERMEK negyedszer nyerték
AZ ELSŐ HELYET
a kiváló készítmény 1971-es közvéleménykutatásán

GILTON TERMEK

- ★ Esküvőkre
- ★ Britre
- ★ Társadalmi összejövetelekre
- ★ Bár-micvára
- ★ Bankettekre
- ★ Kongresszusokra

- ★ Elegáns termék
- ★ Kifünő ételek
- ★ Légűtés és fűtés
- ★ Egyéni és célszerű kiszolgálás
- ★ Bőséges parkolóhely

GILTON TERMEK Petach-Tikva út 154.
Telefon: 255959 ★ Tel-Aviv

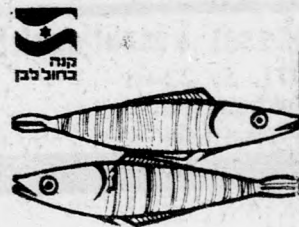
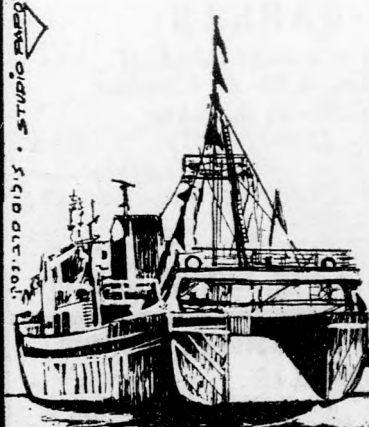

A BAKALA
ISMÉT
VEZET!

ידי הדייג חומר

Az 1971 évi közvélemény-
kutatáson ismét a bakala
nyerte a legjobb
fagyasztott hal címet

Három nagy és modern izraeli mély-
tengeri halászhajó járja a nemzet-
közi halászerületeket, hogy asztalára
hozza a bakalát, amely olyan köz-
kedvelté vált.
Bakala- és más halreceptekért írjon
a Tel Aviv, Hákirjá, POB. 7011
címe.

באקלה

KIÁLLITÁS

JERUZSÁLEM
IZRAELI MUZEUM — Trova 25 szobrá és 10 vázlatára (a művész ajándéka) — A Feuchtwanger gyűjtemény: „Zsidó hagyományok és népművészet” — Az ifjúsági szobrában: Aihen fénykor, szobrok és domborművek (Julius elején zárul) — Színházi és balett bábok — A darstadtli Hagada (a könyvtárban) — **ROCKEFELLER MUZEUM** — A nevelési Chaluca homokdűnéi között talált arheológiai leletek. **NORA KEPTÁR** — Constant francia szobrászművész alkotásai. **JAD VASEM EMLÉKTÁRSÁG** — Jicchák Belper festményei a 23. korszakról. **MŰVÉSZEK PAVILLONJA** — „Vaszki tárlat” — a fővárosi művészek közreműködésével. **I.C.C.Y. (NEMZETKÖZI IFJUSÁGI KULTURKÖZPONT)** — Modern olasz grafikusok. **ENGEL KEPTÁR** — Salvador Dali eredeti, kézzel írott litográfiái (április 30-án zárul). **BEERI KLUB** — Lili Esel festményei. **KIS KEPTÁR** (Schatz u.) — Naami Szultánik pastelljei. **TEL-AVIV**
TEL AVIV MUZEUM — **TEL AVIV EPELET** (Saul király fasor) — A XX. század nagy francia festőinek alkotásai — Jacques Lischitz 100 szobrá — Izraeli festők és szobrászok művei — „Művészet és tudomány”
HELENA RUBINSTEIN PAVILON (Társulat fasor-Dizengoff) — Modern francia faliszőnyegek — Szobrok a múzeum gyűjteményéből.
BEIT DIZENGOFF (Rothschild fasor) — Gyermekrajzok kiállítása a múzeum állandó gyűjteményéből.
HAAREZ MUZEUM — Az üveggyártás története ábrázoló naplajnikjei — Időszaki kiállítás: a csernói füveggyártás története, művészeti ízevadások.
KADIMAN NEMZETKÖZI MUZEUM — Az első zsidó érme (időszaki kiállítás).
NEPRAJZI MUZEUM — Zsidó népviseletek, folklorikus bábok.
BEIT NECHUSTAN — A timnai asztások leletei.
REGESZETI MUZEUM (Jaffa, óváros) — Az ótenger eleji Jaffa és Tel-Aviv. (Állandó kiállítás).
KERAMIA MUZEUM — Jehudit és Jocheved kerámiai munkái — Kerámia használati tárgyak az ókor től napjainkig.
TECHNOLÓGIAI ÉS TUDOMÁNYOS MUZEUM — Didaktikus és művészeti kiállítás: „Dinamikus ábrák”.
BEIT CIONA AMERIKA (ZOA-HAZ, Daniel Frish 1) — Amatőr festők és szobrászok tizedik országos kiállítása (április 18 — május 2).
BEIT MANJA BIALIK (Bialik u.) — Sosana Ben Jostef művészeti, ízevadásai és vitáiról (május 7-én zárul).
BEIT SALOM ALÉCHIM (J. D. Berkovits utca, a városi épület melletti) — Kádár Béla (Budapest 1876-1955) guasai, akvarelljei és vázlatai (többek között kiállítják a zsidó művész 46 vázlatát is, amelyek a budapesti gettóban rajzolt. Ez a példatárul értes és érdekes sorozat a Genfben élő dr. Rosenberg Tibor művészeti ízevadásához tartozik).
ISRAELI KEPTÁR (Israels 21) — Suzie Rusek olajfestményei.
DUGIT KEPTÁR (Frishman 43) — Ora Bentov-Ron kerámiai szobrái és domborművei.
BERGMAN-PAZIT KEPTÁR (Ben Jehuda 97) — Jigál Tumarkin legújabb munkái.
ÓVÁROSI KEPTÁR (Jaffa, Óváros) — Rut Arion zomán-festményei és zománcozott freskói.
HARAMATI KEPTÁR (Israels 23) — Smuel Latosevski festményei (április 30-ig).
IFJUSÁGI KÖZPONT (Jaffa, Óváros, Mázal Arje 9) — A több, mint ötven városi ifjúsági klubban és otthonban működő képművészeti és házipari önképzőkörök növekedésének mintegy 600 válogatott munkája.
LIM KEPTÁR (Ben Jehuda 170).
LIM KEPTÁR (Ben Jehuda 170).

— Révész Endre szobrai.
BAR-KOCHBA KEPTÁR (Bár Kochva 42) — N. Basson olajfestményei. (Május 14-ig).
UJ KEPTÁR (Reiness 32) — Izraeli művészek és precolombiai régiség-gek — Miron Szima, Jákov Pins, Jehuda Bacon, Ellen Milan, Chana Feiser, Jehudit Jelin, Yvette Scupak, Avrahám és Chána Jachin, Mose Hoffmann és Cvi Tolkovszki festményei és vázlatai, továbbá dél-amerikai asztásokból származó terakotta- és arany-munkák. (Április 24 — május 21).
RIEENFELD KEPTÁR (Jaffa, Óváros, Mázal Gál) — Avrahám Pinkasz festményei, litográfiái és szöztésel.
GALERIA „220” (Ben Jehuda 220) — Nikos Stavroulakis festményei, vázlatai és fametszetei. (Május 12-én zárul).
GORDON KEPTÁR (Gordon 29) — Amit Savie kinetikus „szobrai”. (Május 5-ig).
BNEJ BRIT ZÉKHÁZ (Káplán 10) — Jo Bibring felbontószobrot, „A család és az asszony” témára.
CHEMERINSZKI KEPTÁR (Gordon 36) — Báruh Elron fénytrükkös fantasztikus festményei. (Május 6).
MODERN MŰVÉSZETI KEPTÁR (Jaffa, Óváros) — Ácson, Bak, Dubois, Meszsg és Tolkovszki festményei — Az állandó gyűjteményből: ismert izraeli és francia festők munkái.
BEIT LEVIV (Dov Hoz 35) — „Tavaszi tárlat”, ismert izraeli művészek alkotásából.
DAMIAN KEPTÁR (Dizengoff 212) — Luki Galaction (Róma) festményei. (A tárlat idején minden este Moria Roni (Sváje) heber, jiddis, francia és német nyelvű dalokat énekel).
BEIT HECHAJAL (Weizmann 60) — Kádmon Báruh örevezet (magyarországi származású) festőművész-katona első önálló tárlata (május 1-én zárul).
HADANI KEPTÁR (Jaffa, Óváros) — Avrahám Pát vázlatai.
BEN NUN KEPTÁR (Gema 17) — Családi tárlat: Chána, Mirjam, Ofra és Beni Ben Nun a festményeit, szobrait, vázlatait és grafikai munkáit mutatja be.
GALERIA „119” (Rothschild 119) — Frans Munnaert (Belgium) festményei.
BINETH KEPTÁR (Frug 42) — Ben-Saul festményei.
HADASA KEPTÁR (Frug u.) — Izraeli és francia festők és szobrászok nem absztrakt festményei és szobrai.
MASZKIT SES (Ben Jehuda 32) — Elvontabb izraeli művészek kerámiai, fém, üveg és plasztik munkái, továbbá batik szöztések, szőnyegek és tapéták.
TEL AVIV KEPTÁR (Frug, Gordon 22) — Klasszikus és modern festők munkái.
ROSENFELD KEPTÁR (Dizengoff 147) — Izraeli és külföldi festő válogatott munkái.
KEDEM KEPTÁR (Jaffa, Óváros, Simon Hábarszki u.) — Neves izraeli művészek munkái.
SOSANA FINKELSTEIN (Jaffa, Óváros) — „Stúdiójában a saját olaj és vízfestményeit, továbbá grafikai munkáit állítja ki.”
HAIFA
OKORI MŰVÉSZETEK MUZEUMA — Archeológiai leletek Sikkonáról (perza korszak) — Kisméretű szobrok a Földközi-tenger országából az idősámítás előtti második évezredtől kezdődően a bizánci korszakig (VI. század).
MODERN MŰVÉSZETEK MUZEUMA — „Albert Dührer és kora”. A nagy művész grafikaik, reprodukciói, továbbá korabeli dokumentáris anyag.
BEIT ROTHCHILD — Jicchák Jamin realista tollrajzai és portréi (május 2-ig).
RITZ KEPTÁR — Ernst Korber akvarelljei és vázlatai (április 30-án zárul).
TRAKLIN KEPTÁR — Jicchák

Egymás között ...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Ünnepi megemlékezés volt tegnap este Jeruzsálemben, a Chug Jócé Hungária termében a Hősök Napja és a Függetlenségi Nap alkalmából. Komlós Jehuda professzor, a Bár-Ilán egyetem tanára, Kármel Jochánán újságíró és Rosenberg Naftáli szerepelt az ünnepségen. Kohn Anus és Katz Ráchel volt a háziasszony.

Kedden este megnyitott a tel-avivi Lim galériában (Ben Jehuda 170), Révész Endre szobrászművész kiállítása. Ebből az alkalomból tisztelői meleg ünnepségen részesítették a művészt.

Haifán felvették dr. Friedmann Emil orvost, és felesége második fiúmagját Ábrahám szövetségébe. Az újszülött szülei: Joung Reuvén, nemzeti válogatottnak volt kapitánya és Friedmann Judit tanárnő.

Sok jókívánságot kapott a héten dr. Káddári Menachem Cvi professzor, aki szeptembertől a Bár Ilán egyetem új rektora lesz — és felesége, ugyanis Michal lányuknak báb-műveje volt.

A WIZO tanatjai közönsége előtt nagy sikerrel szerepelt a héten Sugár Jenő szimfonikus —vidám műsorokkal. A két olémművész országos turné előtt áll. Natánia közönségének mutatták be műsorukat először. Braun Kátfó mondott bevezetőt, dr. Berg József zárta.

NÉPIRTÁS SZUDÁNBAN

(Folytatás a 3-ik oldalról)

rény költségvetésének keretében már évek óta segítyezi S kúheze, betegem, sebesültem, nincstelenül menekülő dél-szudániak tizezreit.

Az UNO aligha fog beavatkozni ebbe a konfliktusba, amely a gyarmati uralom megszűnése után tört ki és erősen faji jellegűt visel. Az arabok, az egykori rabszolgahajcsárok és a négerék, az egykori rabszolgák hagyományos ellenségeskedése újult ki, mitűn az arabok azonnal magukhoz ragadták a hatalmat és brutálisan elnyomták a négereket. Moszkva természetesen „imperialista bérencenek” és „blüdzöknék” nyilvánította az emberi jogokért küzdő négereket.

A FEGYVERT IZRAELI PÍLÓTA HOZZA

Néhány nyugati újságíró, akinek sikerült eljutnia a lázadók kezében lévő területre, megírta, hogy tavaly kétszer havonta érkezett egy szomszéd államból egy régi DC-3 repülőgép, amelyet izraeli pilóta vezetett. A repülőgép, amelyet izraeli pilóta vezetett, előtérnyel dobta le a fegyvereket és löszeres ládákat. Repülőterük a lázadókknak nincs, hiszen nincs egyetlen repülőgépük sem. Hir szerint, Izraelből, a hatnapos háborúban szákmányolt fegyvereket kaptak, köztük nehéz orosz gépfegyvereket.

Az izraeli segélyről szóló jelentések alighanem túlzottak. Bizonyos, hogy a szomszéd Etiópia segítséget nyújt a lázadókknak, ezzel adva választ arra, hogy Szómália és Szudán muzulmán kormányai támogatják az etióp lázadó mozgalmat. Az is ismeretes, hogy Uganda új elnöke, Idi Amin tábornok, még az elfűzött Milton Obote uralma alatt — de annak tudta nélkül — ismételtén járt Dél-Szudánban. A Középpafrikai Köztársaságban van a lázadók egyik kiképző tábora, amelyből többszáz kilométert gyalognak haza.

Az Anjia-Nia nevű harcos lázadó mozgalom parancsnoka, Joseph Lagu, három év előtt Izraelben járt és kiképzést is kapott. Azóta állítólag 30 fiatal szudáni hadnagy került ki egy izraeli gyorsforgaló kurzusból és ők tanítják a felkelőket korszerű harci módszerekre. A nyolcezer fegyveres felkelő egyrésze azonban még mindig lándzsával és szabállyal van felszerelve.

Az angol és orosz fegyverzetű rendes szudáni hadsereg szökevényei, az északi Nuba és Fur néger törzsek tagjai, is csatlakoztak a lázadókhöz. Az elmúlt hónapokban azonban a hadsereg egyre fokozódó offenzívájára következtében a déliek súlyos veszteségeket szenvedtek.

EMBERVADASZAT OROSZ HELIKOPTEREN

Szudán fővárosának közelében, a Vádi

»**ANÁV**«
 borpincészet
ÁCHIM KOHEN
JERUZSÁLEM
 A minőségükről és kitűnő aromájukról híres óborok jeruzsálemi készítői:
 Édes borok:—
 „BRESIT”
 csodás ízű óbor
 „ANTIK”
 kitűnő óbor
 „ÁFARSZÁMON”
 óbor az inyenceknek
 „MONITIN”
 elsőrendű óbor
 „MALCHUT”
 kiváló bor
 „ARISTON”
 kiváló bor
 „PRI HÁGEFEN”
 kiváló bor
 Savanyú (száraz)
 borok:—
 „NOGA”
 kitűnő ízű és illatú asztali bor
 „HOK”
 kitűnő, fehér asztali bor
 „OCÉM”
 vörös asztali bor

134,348
 néző látta és élvezte az előadást

NEMZETKÖZI CIRKUSZ
 Hákoach — Mákkábi rámat-gáni futballpályán, a „Gálé-Gil” mellett

még **12** napig
RÁMÁT-GÁNBAN
 Ne szalassza el ezt a csodás előadást!
 Naponta két előadás, 4.30- és 8.30-kor,
 Szombat este 6.30- és 9.45-kor

Jegyeladás: „Rokoko”, tel. 223663, 245719, a cirkusz pénztáránál, tel. 727694 és a többi jegyirodákban. — Intézményeknek: „Rokoko”, Tel-Aviv, Dov Hoz 11., tel. 248824.

A cirkusz 1971. 5. 13-ig Rámát Gánban
ÁSKELON — a városháza mellett
 Bemutató 5.15
 Jegyek: Áskelon Tours, a városháza épületében, telefon: 051-3651.

B E E R - S E V A lakosai készüljenek!
 Szombat este, 1971. 5. 22-én
 a cirkusz városukban lesz.
 Jegyek: „Hánáááá” jegyiroda.

„DO-RE-MI”
 Tel-Aviv,
 Frischmann 37.
 Tel.: 236458
 Új és használt
 zongorák,
 Nagy
 választék.

TURISTÁKNAK, VATIKOKNAK
 érdemes könyvtárunkat megtekinteni.
nyolc csodás kirakat!

HADASH
 T.A., Nesz Ciona u. 4.,
 a Járkon szálló mellett

SZATIRIKUS SZÍNHÁZ

Új műsorral
M' LACHT
A LEIBN...
 Rendezte:
 Ráfáel Klatchkin
 Vezényel:
 Saul Berezovski

Péntek, április 30, 8.45
GIVÁTÁJIM — HÁDAR

Szombat, május 1., 9-kor
Haifa — Shavit

Hétfő, máj. 3., 8.30
 Kedd, máj. 4., 8.30
 Szomb., máj. 8., 7.15—9.30
Tel Aviv Ohel Sém

Szerda, máj. 5., 9-kor
BÁT-JÁM — „BÁT-JÁM”

Csüt., máj. 6., 9-kor
NATANJA — SHARON

Péntek, máj. 7., 8.45
KIRJÁT-JAM — NICÁN

Szudán fővárosának közelében, a Vádi

A MATMON 200-ban
MINDEN FONT
KETTŐT
SŐT TÖBBET ÉR

100 hónapon keresztül pénzt helyez el betétszámláján.
 A 100 hónap leteltével a következő 100 hónapon keresztül a betét összegének dupláját kapja, sőt annál többet. A megtakarítani kívánt összeg teljes egészében biztosítva, az első hónaptól kezdve.

MATMON 200
BANKUNK KIZÁRÓLAGOS TERVE

BANK HAPOALIM B.M.

Bővebb részletek a Bank Hápoálim és a Bank Japhet összes fiókjainál

DRAGA SZULEINK
LEOPOLD ÉVA és MISI
 Szászrégen — Kirját-Chájim
 25-IK HAZASSÁGI ÉVFORDULÓJARA
 SOK SZERENCSET, BOLDOGSÁGOT ÉS JO EGESZSÉGET KIVÁNNAK 120-IG
 gyermekeik:
MARIANNA és MANFRED

UJ OLE!
 VÉGE A SZALADGALÁSNAK!
 MINDEN CÉG EGY CIMEN!

TELEVIZIÓK	48 km
MOSOGÉPEK	63 km
BUTOR, SZONYEG	52 km
FUGGONY, TAPÉTA	79 km
FÉNYKÉPESZETI felszerelés	94 km
AUTÓK	85 km

Vámmentes szállítás 10 napon belül, garanciával. Tekintse meg bemutató termünket, Porcelán és kristály KALYHÁK.

ranco

FARKAS
 PHILCO
 Kenwood
 Dual
 NORDMENDE
 SABA
 GRUNDIG
 Leica Bolex
 eumig
 Candy
 TELEFUNKEN
 DECORENE
 Kingfisher

S. FARKAS: YAMAHA hangszerek
 Tel-Aviv: Derech Petach Tikva, 9. l. em. Tel. 621272. Nyitva: vasárnap, kedd, csüt, 8.30-18 óráig, hétfő, szerda, péntek, 9.30-14 óráig.
 Jeruzsálem: R. Hasoreg 2. (Gád ep.) 7. em., nyitva 9-12:16-19 óráig. Tel. 527914
 Haifa: Herzl u. 24. vas., kedd, csüt, 10.30-18 óráig. Telefon: 529608
 Natanja: Herzl u. 18. 1. em., bej. Stampfer 2.
 Asdod: R. Kibuc Gálijot 1 (városbaza), Nyitva 16-19 óráig. Telefon: 72033
 Beer-Séva: Hechaluc 47. Telefon: 4033. Nyitva d. u. 4-7-ig. Vas., csüt. 9-12-ig.

Szakácsot-nőt KERESUNK
 1971 június, július hónapra. (Lehetőség a munka folytatására az egész nyári szezonban.)
 Ajánkozás a Bate Háarách igazgatóságánál.
 Mosár Meron (Doár Meron) vagy tel. 067-39360/39361

MA VAN AZ UTOLSÓ NAPJA ANNAK, HOGY ENGEDMÉNYBEN RÉSZESÜL

7 1/2 %

Igyekezzen még ma előre kifizetni adóit Tel-Aviv-Jaffa városnak. Fizetéseket elfogadnak az összes bankok és a városháza pénztárai d.u. 3-ig megszakítás nélkül. Ha nem kapott még fizetési szelvényt, fizethet a városháza és 7 1/2% engedményben részesül.

עיריית תל-אביב-יפו

CHÁNÁ MÁRON:
»Visszatérek a színpadra és szeretném kiemelni a Herzl-díjat«
 A magyar jšuv méltó ünnepe volt tegnap este a Herzl-díjak kiosztása

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — Az írók tel-avivi színházában zsúfolt ház előtt osztották ki tegnap este az idei Herzl-díjakat. Dr. Herskovits Fábán, a Bné Herzl ügyvezető elnökének emelkedett hangú bevezetője után Eljáhu Elieur professzor, a zsűri idei elnöke emelkedett szóra és összefüggésbe hozta a kitüntetettek életművét, tevékenységét Herzl Tivadaréval, akinek néhány nap múlva ünnepljük meg a 101. születésnapját.

— Az írók tel-avivi színházában zsúfolt ház előtt osztották ki tegnap este az idei Herzl-díjakat. Dr. Herskovits Fábán, a Bné Herzl ügyvezető elnökének emelkedett hangú bevezetője után Eljáhu Elieur professzor, a zsűri idei elnöke emelkedett szóra és összefüggésbe hozta a kitüntetettek életművét, tevékenységét Herzl Tivadaréval, akinek néhány nap múlva ünnepljük meg a 101. születésnapját.

Ezután ismertette a zsűri határozatát és kiosztotta az ideji kitüntetetteknek a Herzl-díj díszes diplomáját.

Az elnököl dr. Herskovits Fábán felolvasta dr. Kauders Ben-Cion, a Magyar Zsidó Világszövetség izraeli elnöke, a HOH országos elnöke üdvözlő szavát.

Ezután sor került a zsűri határozatának részletes megindoklására.

A művészeti díjjal kitüntetett Chána Márton művésznő munkásságáról, a Kámeri színház és más műintézetek színpadán elért kimagasló eredményeiről, Chána Zemer, a Dávár főszerkesztője beszélt.

Lampel-Lapid Tamás az újságírói díj ideji kitüntetettjének szakmai kvalitásairól, egyre magasabbra ívelő pályája kialakulásáról Gárdos-Dos Károly, a kiváló karikatúráművész beszélt és szellemes előadással élő portrét rajzolt pályatársáról, aki egyébként jelenleg külföldön tartózkodik, és helyette édesanyja, Nachumi Kato vette át az oklevelet.

Az irodalmi Herzl-díjjal kitüntetett dr. Ezra Fleischer költői és irodalomtudományi munkásságáról, még a gátlásban írott nagyszerű műveiről, az Izrael-díjjal való kitüntetésének rendkívüli körülményeiről, valamint a jelenleg egyetemi előadóként tevékenykedő kitüntetett ifjúságának éveiről a temesvári családi ház légköréről Schön Dezső, az Uj Kelet fellelős szerkesztője tartott értékelő előadást.

A történelem-tudományi díjat az ideji Katzburg Nátánél, a Bárlán egyetem professzora kapta. Munkásságáról, nttörő jellegű tudományos tevékenységéről dr. Márton Lajos, a rádió főmunkatársa, az ismert történést adott képet, és hangsúlyozta, hogy minden kitüntetés egybe előleg is a további eredményekre. Katzburg

Felejtethetlen drága édesanyánk, nagyanyánk, anyósunk
OBLATT REGINA, GACS TERI **irónő**
 AZKÁRAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
 május 2-án, vasárnap délután 3.30 órakor tartjuk a kirját-sauli temetőben. Találkozás a temető bejáratánál.
 Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik mely gyászunkban személyesen, vagy írásban fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen drága gyermekünk, testvérem
FEUERWERGER JAKOV (Jánki) **יריב**
 Marosvásárhely — Herzlia
 hősi halálának első évfordulóján
EMLEKESTET
 tartunk a ráánánáj Bné Akiba jesivában (Achuza u. 132), 1971 május 6-án — יום ארבעה עשר — csütörtök este 7 órakor.
 1971 május 7-én — יום שישי — péntek d. e. 11 órakor
AZKÁRÁT
 tartunk a kirját-sauli katonai temetőben.
A CSALÁD

Drága felejtethetlen apánk, nagyapánk, dédapánk
GOLDSTEIN MÁRKUS **יריב**
 Petrosény Rámít-Áviv
 elsőéves
AZKÁRAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
 május 2-án, vasárnap délután 3.30 órakor tartjuk a Cholón-bát-jámi körzeti temetőben. Találkozás 3.15-kor a bejáratnál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejtethetlen drága férjem, apánk, nagyapánk
SCHWARTZ BÉLA **יריב**
 SIRKOAVATÁSÁT
 május 2-án, vasárnap délután 3.30 órakor tartjuk a nahariai temetőben.
 A gyászoló
SCHWARTZ és WETZLER
 családok

Felejtethetlen drágánk
POLATSEK JENŐ **יריב**
 Karcag — Haifa
 slosimja leteltével
AZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
 tartunk május 3-án, hétfőn d. u. 4.30 órakor a Haifa, Kármel-parti temetőben.
 Külön autóbussz indul 4 órakor, a Pevzner u. 27. sz. elől.
 Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szóban, vagy írásban fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Szeretett drágánk
FISCH REZSŐ (Jicchá) **יריב**
 Kolozsvár — Rison-Lecion
AZKÁRAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
 május 3-án, hétfőn délután 3.30 órakor tartjuk a Cholón-bát-jámi körzeti temetőben. Találkozás a temető bejáratánál.
 Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik személyesen, vagy írásban fájdalmunkban résztvettek.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Drága férjem, édesapám, nagyapánk
SMUEL KOHÁNYI **יריב**
 Kolozsvár — Cholón
AZKÁRAJÁT
 1971 május 4-én, kedden délután 4.30 órakor tartjuk a körzeti temetőben, Cholón-Bát-Jám.
HELENA KOHÁNYI és a család

Huszonhat állam sportolójának felvonulásával MEGNYILT A HÁPOÉL 9-IK SPORTFESZTIVÁLJA
 A dán és a jugoszláv sportolókat lelkesen üdvözölte a közönség — Ma kezdődnek a versenyek az ország különböző pontjain

Rámát Gán (Az Uj Kelet sporttudósítójától). — A szírvány minden árnyalatát, a reflektortény színpompája és a ritmikus zene harmóniája jegyében nyitotta meg tegnap este Rámát Gánban Zálmán Száz államelnök közel 40 ezer főnyi nézőközönség jelenlétében a Hápoél 9-ik sportfesztiválját, amelyen 26 állam képviselőiben több mint nyolcszáz sportoló vesz részt — az izraeliek kivül.

A megnyitót sztartartás impozáns és színpompás volt, de kissé elhalványította az a tény, hogy a szervezők erősen túlméretették a tornának szánt részt. Csak a dán, norvég és svéd tornászok jelentettek fénypontot az általános szírkéségekben; így például a dán Helgerup tornászcsoprt fantasztikus talajgyakorlatot és elsősorban kifogástalanul végrehajtott dupla szaltói viharos tapsot váltottak ki.

Jicchá Ben Aháron, a Hszadatrut főtitkára és Jozsef Inbár, a Hápoél-sportközpont főtitkára fogadták a kocsiából kilépő Zálmán Száz elnököt, miközben a stadionban a lila tréningruhába öltözött tornászláncsoport, valamint a hadsereg fuvószenekara sorakozott fel. A tornászláncok bemutatója után felvonultak a különböző országok sportolói, héber ABC-sorrendben. Így a mindössze három atlétából álló ugandai delegáció volt az első, majd a 90 tagú osztrák küldöttség következett, egyrésztük jellegzetes tiroli vadászöltözékben.

Felvonult az Egyesült Államok küldöttségének egyrésze is, utána Etiópia három atlétája, majd a legnagyobb külföldi, több mint száz sportolót számláló küldöttség, a belgiumi. Az angolok hét atlétával, 12 céllövővel, valamint skót népi öltözetet viselő táncsoporttal vonult fel.

A hosszú ideig ellenséges magatartást tanúsító Gána ismét felvette a sportkapcsolatokat Izráellel és ezt az országot négy atléta képviseli. Gambia egytagú küldöttsége Afrika magasugró bajnoka, akinek eredménye 2.17 méter. Igen nagy és fontos személyiségekből álló küldöttség érkezett Nyugat-Németországból. Közöttük van Willi Daume, a müncheni olimpia szervező bizottságának elnöke. Különlegesen me-

leg taps kísérte a dán és az utána következő holland delegáció felvonulását. Az Elefántcsontpart sportolói után Togo, majd az egyetlen kommunista állam, Jugoszlávia küldöttsége vonult fel.

A zágábi uszokát is igen melegen üdvözölte a közönség. Japán, a Malagasi köztársaság, Norvégia, Singapora, Finnország, Csád, Korea, Kenya, Svédország, Svájc következett és végül a vendéglátó Izráel sportolói zárták le a felvonulást. Felülvolt, hogy a Betár-sportközpont kiküldöttei távol tartották magukat ellentétben a Makkábbával és más izraeli sportszervezetekkel.

Száz elnök megnyitója után Jozsef Inbár, a Hápoél sportközpont főtitkára üdvözölte a vendégeket és annak a reménynek adott kifejezést, hogy a következő, 10-ik sportfesztiválon mar a szomszédos arab államok sportolói is üdvözölhetjük majd. Ez után felvonták a nemzetközi munkás-sportmozgalom, valamint Izráel zászlaját, utána tornászmutatványok következtek és végül impozáns, negyedórás tüzijátékkal zárult a megnyitó.

Ma, pénteken már, szinte minden sportágban megkezdődnek a versenyek. A Hápoél sportfesztiválja jövő szerdán, május 5-én zárul a nemzeti labdarugó válogatott és az angol Wolves elleni mérkőzéssel, amelyet ugyancsak a ráamát-gáni stadionban bonyolítanak le.

Kardos Jozsef

Kácir professzor az amerikai tudományos akadémia kültagja
 Washington (UPI). — Aháron Kácir-Kácsálszki professzor, a rechovoti Weizmann Intézet tudósát az amerikai nemzeti tudományos akadémia kültagjává választották. Rajta kívül még kilenc külföldi tudós kapta meg a megisztelő kinevezést.

Felejtethetlen szeretett férjem
MENGERZ JAKAB **יריב** **tanító**
 Kiskörös — Bné-Brák
SIRKOAVATÁSÁT
 1971 május 6-án — יום ארבעה עשר — csütörtök délután 4.30 órakor tartjuk a Bné-Brák zichron-mérii temetőben.
 Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Megboldogult szeretett férjem, édesapám, testvérem
LUKACS GERSON (Pöttöske) **יריב**
 Cfat — Kiskörös
 elhunytának slosimján
AZKÁRÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
 tartunk május 2-án, vasárnap délután a cfati temetőben. Autóbussz indul a cfati Málbentől, délután 3 órakor.
 Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szóban és írásban kifejezett részvétükkel igyekeztek mely fájdalmunkat enyhíteni.
A GYÁSZOLÓ CSALÁD

A MIFÁL HAPAJISZ SORSOLASA
 100 ezer fontot nyertek: 187729 482714
 30 ezer fontot nyert: 420976
 10 ezer fontot nyertek: 324672 239367
 5 ezer fontot nyertek: 192382 500755 552350 786910
 1000 fontot nyertek:
 068174 116909 241028 244467 270338
 310763 341555 351389 368715 370258
 399002 414960 434774 460868 549939
 561621 608623 649129 738433 775363

Cyöztek az izraeli női labdarúgók
 A MILAN nevű izraeli női labdarúgó csapat sikerrel kezdte meg nemzetközi szereplését. A MILAN lányai tegnap délelőtt a givátajimi pályán 2:1-re legyőzték az osztrák női válogatottat. A visszavágót holnap játsszák Ásklonban.

UJ KELET
 עתון יומי בלתי מכלמתי בשפה העברית
 העיתון דרוג מטרון
 העורך האחראי דוד שן
 המודיען: איו קילט, עתון יומי מרמ
 תל-אביב, רח' הרבנות 52, ת.ד. 33
ÖTVENKETTEDIK ÉVFOLYAM
שנת-התמישים ושתיים
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSŐ
 Kiadó: UJ KELET, ITON JOMI LTD.
 TEL AVIV, Harakeev 52, P.O.B. 831
 Telefon: 30011

IZRÁELI HÉTKOZNAPOK

Rogers a Közel-Keleten

A magyarok azzal indokolták William Rogers közel-keleti látogatását, hogy az amerikai külügyminiszter optimista, bízik benne, hogy előbb-utóbb sikerül megegyezni az „ideiglenes rendezésben”, azaz Izrael és Egyiptom belátható időn belül hazajárulnak a Szezi-csatorna megnyitásához. Nem foglalkoztatunk azzal, hogy mire épít optimizmusát a magas vendég, aki a jövő heten érkezik hozzánk. A magunk portánján kell katonáit végezniük a felől, van-e okunk nekünk, izraelieknek optimistáknak lenniük.

Az ellenetek alapvetőek köztünk a végül szempontjából, mert hiszen Rogers azt kívánja, hogy majdan, ha a háborús állapotok vége lesz, ha minden garancia adva lesz, ha

Izrael teljes biztonságban fogja érezni magát a jövője tekintetében, a Cáhál visszavonuljon az 1967 június 4-iki határokig. — Mert hiszen William Rogers ezt ígérte meg Egyiptomnak, ezzel akarja visszaszerelni az Egyesült Államok számára az arab államok bizalmát.

Ha tehát a végül dolgában eleve szemben állunk egymással, lévén Izrael bizalmatlan az arabok iránt, s mert a saját erején kívül semmiféle más biztosítékra nem tart igényt, nehéz elképzelni, hogy optimizmusra szolgáltatnánk okot Amerika terve szempontjából. Ezek a tervek számunkra nehezen érthetők. Hogyan lehet magyarázni, hogy éppen Amerika lenne az, amely hajlandó megnyitni a Csatornát a Szovjetunió flottája e-

lőtt, hogy zavartalanul eljuthasson a Perzsa-öböl és a Távols-Keletre.

Ilyen nagy árat csak azért akar fizetni az Egyesült Államok, mert ezáltal reméli, hogy globális stratégiájába beépítheti Egyiptomot és szövetségeseit. Arra gondolnak talán az amerikaiak, hogy ha elnyerik az egyiptomi kormányzat rokonszenvét azáltal, hogy békés eszközökkel visszaszerzik számunkra a hatnapos háborúban elvesztett Sínaj félszigetet Sárám el-Sejket is beleértve, talán sikerül eltávolítani az oroszokat a Nilus mellől? Vagy ha nem is érik el ezt a maximális jót, esetleg módjuk lesz osztozkodni a Szovjetunióval a Közel-Kelet fölötti befolyásban, a Földközi-tenger uralmában?

Vajon kapott-e Washington ígéretet, vagy célzást Egyiptomtól, hogy lazítani fog a Moszkvával való kapcsolatán, ha ráveszi visszavonulásra Izraelt? S ha elhangzott ilyen ígéret, vagy célzás, hinni lehet-e az egyiptomi vezetőknek? S ha mégis hinnének Szádátnak, elképzelhető, hogy a Szovjetunió hajlandó lesz engedményeket tenni óriási közelkeleti befektetési és kockázati rovására? Hiszen ha igennel lehetne felelni ezekre a kérdésekre, azt kellene mondanunk, hogy próbáljunk komoly engedményeket tenni, mert az oroszok távoztása, vagy akár az Amerikával való osztozkodása mindent megér a számunkra.

Csak hogy nem lehet a válszunk pozitív a fenti, alighanem csak szónok kérdésekre. Mi megtanultuk, hogy még nagyon sok időnek kell eltelnie, amíg az arab értelmiség elég érett lesz kötelező ígéretek tételére és azoknak megtartására. Ez a nép még ma is katonásdít játszik, a technológiai fejlettség iszonyatosan veszélyes korszakában, ígértekben bízni éppen olyan felelőtlenség volna, mint atombombát adni játékszernek gyermekek kezébe.

Ez az oka annak, hogy Izrael nem optimizmussal telítetten várja az amerikai külügyminiszter látogatását. Az egyiptomi javaslatú alakult egykori Dáján-terv — ugylátszik a diplomáciában sem tartják mindig tiszteltben a szerzői jogot — igen labilis alapokon nyugszik, hiányzik alóluk az egyik tartótőszlop, az érthető amerikai álláspont. Nem azt állítjuk, hogy semmi sem történt az izraeli és az amerikai felfogás egymáshoz közelítése tekintetében. Bizonyos, hogy komoly sikere az izraeli diplomáciának, ha meggyőzte Washington, hogy csapatainknak a Csatornától való eltávolodása esetén egyiptomi hadierő nem foglalhatja el a Cáhál helyét a keleti parton. Ha Rogersnek sikerül erről meggyőznie Egyiptomot és a Szovjetuniót, ez számára is komoly vívmányt jelentene.

Csak hogy még ezzel nem nyerte meg velünk szemben a diplomáciai esatát. Izrael ragaszkodik ahhoz, hogy a egyidőben Egyiptom jelentse ki, hogy felfüggeszti a hadiállapotot Izraellel. Nem békét követelünk, hanem a háborús állapot megszüntetését, ami két különböző nemzetközi jogi fogalom. A hadiállapot megszűnik ha a háború ténylegesen véget ér. Ebben az esetben remény lehet arra, hogy a felek előbb fegyverszünetben állapodnak meg, amelyet a békekötés követ. A hadiállapot felfüggesztése még nem béke, tehát, annál lényegesen kevesebb, de nem is csupán tűzszünet, amelynél lényegesen több. Hallottuk Mose Dáján hadügyminisztertől s utána Chájim Bár-Lév tábornoktól, hogy milyen világos és egyszerű az izraeli álláspont: ezidőszent háborúban vagyunk Egyiptommal, ezt mondják reggeltől-estig Kairóban.

Még az arab hármass föderáció alakulásakor közzétett közös nyilatkozat is az, mondta. Azt, hogy nem tárgyalnak Izraellel és nem kötnek vele békét. Ha pedig ez igaz, hogyan követelhetik Izraeltől, hogy elhagyjon egy olyan elsőrangú stratégiai vonalat, mint a Szezi-csatorna? Ezt az érvt ezerszer elmagyaráztuk Amerikának. Nixontól kezdve Barbour nagykövetség mindenki ismeri már, azt hisszük, hogy Joseph Sisco álmából felébredve is el tudná mondani az izraeli álláspont minden apró részletét is.

S ennek ellenére, — úgy írják az amerikai lapok, — Rogers véleménye szerint „nem reális” ilyesmit követelni az arab vezetőktől. Ezt el is hisszük neki, mert hiszen hogyan jelenthetné ki Anuar Szádát, hogy megszünteti a hadiállapotot, a lig két héttel a hármass föderáció kiküldtása után? Amely föderáció nem tárgyal Izraellel, nem ismeri el és nem köt vele békét? Természetes dolog, hogy nem reális értelmű követeléseket támasztani a fantáziájuk álmovilágában élő arab vezetőkől.

Csak hogy Izraeli realitás, nagyon is realitás érdekében védelmében követeli a hadiállapot felfüggesztését. Végre az arab államok részéről is hallani akar vállalt kötelezettségeket. Mondhatja akárki, hogy az egyiptomi kijelentésekben nem lehet hinni és ha Szádát ma kimondja a hivós szót, hogy Egyiptom nincs hadiállapotban Izraellel, holnap-

Romániából érkezett tóratekersek ünnepélyes szétosztása

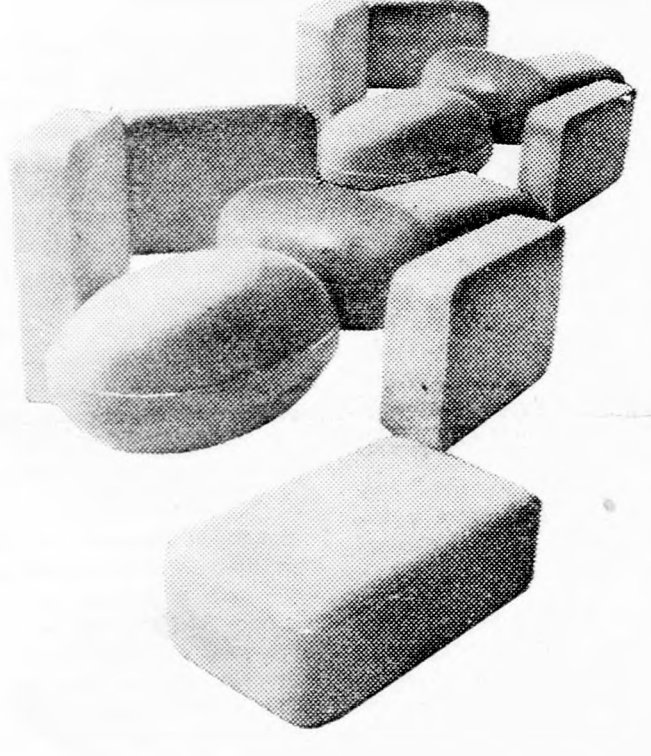
AZ EGYENSÜLY

Írta: KISHONT FERENC

— Samu bácsi kérem...
 — Mi van, fiacskám?
 — Olvastam az újságban, hogy az egyiptomiak kaptak vagy 500 új repülőgépet.
 — En is olvastam. Nem kell különösebb figyelmet szentelni ezeknek a híreszteléseknek. En terjesztém őket.
 — Világos. De az araboknak mégis van összesen 3300 repülőgépiük. Tetszik valamit csinálni az ügyben?
 — Feltétlenül. Arra az elhatározásra jutottam, hogy felújítom számotokra a Phantom repülőgépek rendszeres áramlását. Havonta másfél Phantom áramlik majd 1975 januárjától kezdődőleg.
 — Az ütem kissé lassu, Samu bácsi.
 — A hónapok télen igen rövidék. És február is csak 28 napos, 1975 nem szökőév...
 — Lehete addig is valamit előleget kapni?
 — Nagyon nehéz, gyermekem, nagyon nehéz. Csak március hónap folyamán több mint 2000 repülőgépet vesztettem Vietnamban. Hát akkor hogy is, hogy is?
 — Emberfeletti erőfeszítés utján, Samu bácsi.
 — Talán a század végefelé feljavul majd a helyzet. Elárulhatom, hogy a Fehér Ház rendkívüli nyomást gyakorol a külügyminisztériumra, hogy 1976 augusztusában kiutaljunk megegy felderítő repülőgépet a részletekre. De erről meg korai beszélni, a döntés valószínűleg 1975 májusában fog megessni, — vagy a 80-as évek derekán. Mindaddig folyik a belső küzdelem Washingtonban, hiszen tudod, hogy van ez...
 — Hogyne. De 3300 darab repülőgép még is csak...
 — Már 3360. Amióta elkezdtünk csevegni további 60 orosz repülőgép érkezett Alexandriába. Ilyen az élet, fiacskám. De mind-eből világosan kiderül, milyen rendkívüli éberséggel követem a közelkeleti fegyverkezési egyensúly legkisebb billenését is. Az arabok és a köztetek fennálló 1:73 erőviszonyt min-

den rendelkezésemre álló eszközzel fenn fogom tartani!
 — Hogyan tetszett ehhez az arányszámhoz jutni?
 — Stratégiai megfontolások utján. Alapul vettük az első világháború legendás német harci pilótáját, Erich von Richthofen őrnagyot, aki egymagában 73 ellenséges repülőgépet lőtt le. Ez az alap. Most vegye a 46 izraeli Phantomot és szorozza be 73-al, ami máris 3358 MIG lelovását jelenti...
 — Ez kétségkívül korrekt. De jelenleg már 3360 repülőgépiük van az araboknak, úgy-hogy kettő marad...
 — Huszonkettő. Az idő szalad.
 — Akkor most mit csináljunk?
 — Építs óvóhelyeket, fiacskám, gondoskodj homokzsákokról, vonulj vissza az elfoglalt területekről, a lényeg nem ülni ölhetett kézzel. Es ami a legfontosabb, legyenek meg jól magadnak az emberi történelem vastörvényét: Jajj annak a népek, amely a létét a fegyverekre építi!
 — Már miért?
 — Mert én nem szállítom le azokat.
 — Bocsanatot kérek, de Dél-Vietnám, Korea, Törökország és Spanyolország annyi fegyvert kapnak a bácsitól, amennyi beléjük fér...
 — Ez igaz, de nem ezért. Pénzért csak ti kaptok, csak ti! Mert ti nem vagytok ilyen nyamvadt kis snorrek...
 — Dehogynem!
 — Ti legendás hősök vagytok, maroknyi óriás, ti hátrakötött jobbkezzel leszdedtek azt a 3410 arab MIG-et. Ti a Makkábiak utódjai vagytok, megannyi szuperman...
 — Egy pillanat Samu bácsi! Hogy félre-ertes ne essék, ha arra tetszene gondolni: nem áll számdékunkban visszaadni a Phantomokat...
 — Csak 5-6 darabra gondoltam.
 — Szóba se jöhet!
 — Kettő?
 — Soha!
 — Látod fiacskám, ezért mondja mindenki hogy nem lehet veletek beszélni...

AZ ÖSSZES IZRÁELI SZAPPANOK KÖZÜL

CSAK A NECA 7

100%-osan szappanmentes semleges pH7

(alkalimenter) Neca 7 óvja a legérzékenyebb bőrt is, gyorsan, alaposan tisztítja és úde érzést ad. Neca 7 az egyetlen, amely nem hagy nyomot a kád oldalán és természetesen a testen sem. Neca 7 az egyetlen, amely nem árt a bőr természetes savtartalmának, amely a bacilusok behatolásától véd.

Neca Ltd. gyár készítménye **NECA** Terjeszti: Nurit Co. Ltd.

Átjöttem a határon, mert azt hallottam, hogy itt az ételt a „Vita” erős húslevesével fűszerezik

után mégis elkezdheti az ágyú-
 zást. Csak hogy a nemzetközi kö-
 telezettség mégis nyújt valamit.
 legalább annyit, hogy megszegő-
 jével szemben a másik félnek
 szabad-kezet biztosít a nemzet-
 közti törvény.
 Helyenformán tehát nem lá-
 tunk igazi alapot Rogers
 optimizmusára. Hiszünk elutazá-
 sa előtt tett nyilatkozatának, a-
 melyben azt mondta, hogy kül-
 detésének nem lesznek szencáci-
 ós eredményei. Abban is kétél-
 kedünk, hogy részlet-eredményei
 lesznek, nem hisszük, hogy E-

gyiptom hozzájárulna a hoz-
 zási, hogy csapatai nem kelhetnek át
 a Csatornán, na a Cáhál pár
 kilométerrel visszavonulna. Nem
 lehet elképzelni azt sem, hogy
 Izrael hajlandó legyen beleegyez-
 ni, hogy az egyiptomiak átkel-
 jenek a Csatornán.
 Lehet, hogy bennünket vádol-
 nának azzal, hogy ezt az újabb
 békekísérletet is elbukttattuk. Ezt
 az igazságtalanságot is elvisel-
 jük majd, mint a többit. Addig
 álljuk ezt a nehéz diplomáciai
 harcot, amíg barátaink meggyő-
 ződnek igazságunkról.

»Izrael a barátaitól sem fogad el tanácsot«

VÁLASZUTON A KANADAI ZSIDÓ IFJUSÁG

Chajim Weizmann életrajzán dolgozom — Ő volt a legnagyobb ember, akit ismertem — Angliában a kormányok jönnek és mennek, de a külügyminisztérium nem változik — Izraelnek nem kellett volna részt venni a szeptemberi háborúban — Egyszer vendégül látott engem Egyiptomban egy fiatal tiszt, akit Szádátnak hívtak — Nászser arról faggatott, hogyan dolgozom a Hágánán — Amíg Husszeint a trónon ül, nem lehet szó a palesztinaikkal való párbeszédéről

Irtja: RAFAEL BÁSAN

— Ismeri ön eléggé Weizmann általános közéleti útját?
— Nagy vonalakban igen. Bizonyos korszakokról még ki kell egészítenem az ismereteimet. Például nem ismerem eléggé az első világháború előtti Weizmann. Viszont rendelkezésemre állnak a levéltárak, segítenek is sokan a kutató munkámban. Felmerült a kérdés, hogy miért éppen egy nem-zsidó írja meg Weizmann életrajzát? Nos, szerintem ez csak érdekesebbé teszi a könyvet.

A képviselő — az angol parlament tagjai közül az egyik legélesebb koponya — most 62 éves. Kifüggetlenül szerette a diplomáciát Oxfordban, s annak idején ő volt a náci elleni lélektani hadviselés egyik legnagyobb angol harcosa. Az országunkkal való „regénye” azzal kezdődött, hogy a második világháború után tagja volt az angol-amerikai vegyesbizottságnak, amely Palesztina sorsával foglalkozott. A legutóbbi munkáspárti kormányban egészségügyi és társadalombiztosítási miniszter volt, s az új angol nyugdíj-biztosítási törvény az ő nevéhez fűződik. Köztudomású, hogy Wilson jó barátja.

Ragyogó tollu újságíró, páratlan képességű szónok. A legutóbbi időkben kevesebbet politizál, s egyre több időt szentel az újságírnak. Ő a New Statesman című lap főszerkesztője.

Most azért jött Izraelbe, mert anyagot gyűjt készülő könyvéhez. Monográfiát ír róla Chajim Weizmannról. A rechovoiti Weizmann intézet díszelnöke. Meir Weissgal kérésére írja meg ezt a könyvet.

— Miért éppen ön kérése a könyv megírására?
— Meir sokat beszélgetett velem a tervről és állandóan ezt a kérdést firtatta: Ki tudná megírni a könyvet? Egyre újabb és újabb nevek vetődtek fel, míg aztán egyszercsak azt kérdezte: Mi lenne, ha te vállalnád, Dick? Kicsit forgattam magamban az ötletet, aztán elváltam.

— Mikor jelenik meg a könyv?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen méretű könyvet ír?
— Könnyen áttekinthető, 150 ezer szót tartalmazó könyvet írok. Azt akarom, hogy olvassák is, ne álljon díszkötésben a polcon

— Folytatja politikai tevékenységét is?
— Az a tervem, hogy lemondok a parlamenti mandátumról és befolygok a tevékenységemre a Munkáspártban is. Saját naplómra is közzé akarom tenni, de csak a legközvetlenebb választások után.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

— Milyen kapcsolatban volt ön Chajim Weizmannal?
— 1974 folyamán. Egy év időm van a kutatásra és anyag-gyűjtésre és egy év a megírásra.

Irtja: RAFAEL BÁSAN

— Őn miért ellenzte annak idején 1956-ban — a szeptemberi háborút?
— Izrael szemponyjából elleneztem. Pontosan nem tartottam szerencsének, hogy Izrael részt vesz az angolok és a franciák oldalán a háborúban.

— Miért?
— Mert nem láttam értelmét, hogy Izrael az imperialista érdekekhez kösse a szekeret azokban az időkben.

— Gondolja, hogy az angol külpolitika hagyományos közel-keleti vonala egyszer megváltozik?
— Addig nem változik meg, amíg Angliának érdeklődése, biznisa van itt. Körzetben.

— Hogy lehet az, hogy amikor Douglas Hume, a jelenlegi külügyminiszter ellenzékben volt, állandóan Izrael-barát nyilatkozatokat tett, s mióta vezet a külügyi tárcát, családunk kell benne folyamatosan. Miért?
— A külpolitika lényegében nem a miniszteről, hanem a minisztériumtól függ. Kormányok jönnek és mennek, de a külügyminisztérium marad.

— Ön, mint a Munkáspárt vezetésének régi tagja, kérem, világítsa meg nekem, milyen ember valójában az a George Brown? Mi itt, Izraelben, néha nem értjük meg őt — azt hiszem.
— Őt nem is értem mindenki. A hatnapos háború előtt állandóan azt hangoztatta, hogy a Tirán-szorost nem lehet elzárni. — Egyszer megkérdeztem tőle: „Miért beszél folyton erről? Ki fogja átörömi a Tirán-szorost, ha az egyiptomiak elzárják? Mi, angolok, vagy talán Washington? Csak az izraeliek. Bizd ezt rájuk és hallgass!”

— Ön biztos volt az izraeli győzelemben?
— Igen. De azt nem hittem volna, hogy hat nap alatt bekövetkezik.

— Találkozott valaha Nászserrel?
— Találkozott valaha Nászserrel?

NÁSZSER „UDVARI CIONISTÁJA”
— De még mennyire! Néhányszor! Nászser jól tudta, hogy én cionista vagyok. Azt hiszem, én voltam Nászser „udvari cionistája”. Egyébként Nászser nevét Jigál Alontól hallottam először 1949-ben, a Negevben. Ő említette nekem Nászser zreddest, aki egy alakulat élén állt és ahogy Alon mondta: „Sok bajt okozott nekünk”. Később — évek múlva — egy fiatal egyiptomi tiszt meghívott, hogy legyek négy napon át a forradalmi tanács és annak elnöke, Nászser ezredes vendége. A fiatal tisztet Anuár Szádátnak hívták. Nászser faggatott, hogyan sikerült a zsidóknak eltávolítani az angolokat? Hogyan dolgozott a Hágánán? Szeretném elmondani, hogy egyszer a hazában — pontosabban a konyhájában — beszélgettem Nászserrel. A faludszai harc emlékeit elevenítette fel és ő is emlegette Jigál Alont...

— Igaz, hogy Nászser egyszer azt mondta egy angol személyiségnek, hogy ha találkoznánk béke-üggyben egy izraeli politikkussal, akkor Jigál Alont választaná?
— Ez elképzelhető. Bandungig, a híres konferenciáig, nekem rokonszenvesek voltak a fiatal egyiptomi tiszték. Nem politizáltak, inkább katonának vallották magukat, de erőteljes szocialista törekvéseket sem hallgattak el. Később maga Nászser is megváltozott. Már az volt az ambíciója, hogy a nemazonosuló államok, a „harmadik világ” vezetője legyen. Az egyiptomi-izraeli megegyezés lehetőségét két dolog tette végül is lehetetlenné. Az egyik az emlékeztetés „szerencsétlen ügy”, amely annak idején nagyon bosszantott engem, a másik meg a szeptemberi háború volt.

— Mit vár Szádát rendszerétől?
— Lehet, hogy visszatér a régi idők, a „forradalmi tanács” idejének szelleméhez. Talán nem keresi majd a pánarab mozgalmat vezetőnek kétes értékű koronáját de többet törődik Egyiptom belső ügyeivel.

— Hogyan látja a közelkeleti szovjet behatolás tényét?
— A szovjetunió jelenléte nem elég ahhoz, hogy megváltozzon a hagyományos közelkeleti politikát Izrael irányában?
— Ismét csak hangsúlyoznom kell, hogy amíg az angol bázisok vannak a térségben, nem remélhető a politika módosulása. Ha majd nem lesznek bázisaink, sokkal kiegyensúlyozottabb lesz a politikánk. Mondjuk o-lyan, mint Nyugat-Németorszáé...

— Hogyan vélekedik ön Husszeint királyról?
— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

— Valaha azt hittem, hogy a nyugati világ érdekében Husszeinnel minél tovább a trónon kell maradnia. Ma már tudom, hogy amíg a trónján ül, nem lehet szó a palesztinai lakossággal való párbeszédéről. Husszeint nem Abdallah, aki nagy ember volt. Az igazán nagy probléma — a menekültek.

— Ön szerint helyese-e Izrael szemponyjából a törekvés, hogy mielőbb nyissák meg a Szezi-Csatornát?
— Ebben az ügyben lenne egy tanácsom, de Izrael nem fogadja el a barátai tanácsait sem. Ezért ebben az ügyben nyilvánosan nem fejtetem ki a véleményemet.

— Azt halljuk, hogy mióta ön szerkesztte a New Statesmant, kevésbé Izrael-barát, mint az elődje idejében. Igaz ez?
— Ez nem igaz. Csak Izraelben sokan képtelenek megérteni, hogy lehet Izrael-barátnak lenni és egyidejűleg kritizálni viszonyulni egy-egy konkrét izraeli véleményhez. Az elődöm, Mr. Johnson is Izrael-párti volt, de nem élt annyira a zsidó ügyekben, mint én. Engem minden „belülről” érdekel, ami Izrael ügyével kapcsolatos. Ezután is kritikával írok viszont én nem keverek nyugat-szerzet az cikkeimbe. Abból nem esznek!

„The time for Aliyah is now?” — hirdetik a plakátok a zsidó szervezetek irodáiban, az egyetemi campusokon és a cionista sajtóban. Látszólag az alijja minden más problémát háttérbe szorít, a valóságban azonban a Zsidó Önvédési Liga létrejötté óta az események homlokterébe került a megcsontosodott zsidó intézmények és az új utakon járó ifjúság közti ellentét. Tulajdonosok nélkül beszélhetünk a nemzedékek közötti szemléleti szakadékokról, amely nem új jelenség társadalmunkban. De az ifjúság eljelenésének jelentős részét igénybe veszi az a harc, amelyet a zsidóságtól elfajzott, maroknyi elszánt csoport ellen folytat. Ezek a fiatalok tanítómesterei, Che utatámasai alapján valóságos gerilla hadjáratot folytatnak a zsidóság ellen.

Míg Rabbi Káháné működésének jelentőségét a Time és más lapok, köztük a New York Times eltolozza, a valóság az, hogy bator fellépésével megbabonázta azt az ifjúságot, mely a keresztény társadalom véleménye szerint csupa lelkibeteg Portnyóyból áll. Fennálló zsidó intézményeink viszont optimizmussal tekintenek a jövő felé, nem képe-lik felmérni az új idők követelményeit. A szó szoros értelmében eretnokséggel vádolják a rabbit és ha tehetnék, kiközösítenék a zsidó közéletből. A Kanadai Zsidó Kongresszus lapja, a „Jewish Reporter” „EZ KÁHANE!” címmel a rabbit karrieristának tünteti fel, aki politikai sikerekre törekszik.

Valójában a zsidó intézményeket és az ifjúságot nem a rabbi vesztélyezi. A gazdasági depresszió fokozódása, a harmincas évek válságkorszakát idézi fel. A munkanélküliek száma meghaladja a 700 ezret. A nacionalista hullám soha nem látott méreteket ért el. Az FL” működése, a quebeci szeparatista vesztély, az infláció, a gazdasági és társadalmi problémákat bonyolultabbá teszik.

A sajtó naponta közli a munkanélküliek felháborodott leveleit. Ezekben az elmaradott országoknak nyújtott támogatás és a bevándorlás azonnali feltöltését követelik. Jobb tanács híján a jóléthez szokott kanadaiakat a nadrágszj összehuzására inti a pénzügyminiszter.

A mult tapasztalata alapján tudjuk, hogy a gazdasági problémák megoldhatatlansága és az antiszemitizmus növekedése között közvetlen kapcsolat áll fenn. Csak zárójelben említjük, hogy a Zsidó Kongresszusnak nem sikerült kiverekednie a zsidó iskolának nyújtandó állami támogatást. Ez a kudarc a zsidó nevelőintézetek fennmaradását veszélyezteti.

SVÉDORSZÁGI SZTRÁJKHULLÁMOK

Svédországban közel három hónapja igen fontos közszolgálatásokban sztrájk van, amit ugyan átmenetileg 6 hétre kormányrendeletre függesztettek — tehát félidőt rendeltek el — de ami azt is jelentheti, hogy folytatódik a sztrájk és a vasúti közlekedés ismét teljesen leáll, megszűnik az iskolai tanítás, nem lesz vámellenőrzés, időjárás-jelentés, teljes orvosi működés és néhány egyéb szolgáltatás, ami a mindennapi életet szerves tartozéka. Hacsak a kormány meg nem hosszabbítja a „tüszünetet” mint azt Szadát is csinálta.

Egy ilyen esetleg meg nem hosszabbított „tüszünetre” a svéd csak a vállát vonja és minden megy tovább, ha nem is zökkenőmentesen, de mégis megy. Ha egy svédnek azt mondják, hogy ez a sztrájk nem vitatja ki a világ bámulatát — szinte csalódást érez magában. Ilyen a svéd alaptermészet.

Ami valamivel szenvedélyesebb vitákat idéz elő pillanatnyilag Svédországban, az gazdasági vonatkozású. Mégpedig, vállalkozói Svédország teljes mértékű tagságot az Európai Közöspiacban, vagy sem. Hosszas viták után leszögezték, hogy egy ilyen tagság politikai elkötelezettséget is jelent, márpedig a legújabb semlegesítést Svédország nem adhatja fel gazdasági előnyök fejében. Tehát csak a gazdasági előnyöket vállalhatják, ezt a formát viszont a Közöspiac nem vállalja.

A leghangosabban a kommunisták és a velük szimpatizáló különböző ifjúsági politikai csoportok tiltakoznak a Közöspiacban való részvétel ellen, mert hiszen az erősítene az Atlanti-paktumot, ez meg viszont nem érkezik a Szovjetunióhoz.

„MAGASROPTU” FANTAZIA

Az itt következő dolgok nincsen szerves köze a Közöspiachoz, de van némi gazdasági vonatkozása. Ugyanis Svédország Nobel Alfred óta különösen az újabb időkben hadianyag gyártás terén „életveszélyes” konkurenciát jelentett egy Angliának, mint Franciaországnak. A svéd repülőgépek, amelyek Európában sok helyről kiszorították a Mirage-okat — valamint ágyúit, tankját nagyon

Irtá: SERES GYULA

keresett cikk mindenfelé, ahol csak hadsereg létezik.

Például az araboknak is földöntúli örömet okoz lövöldözni az Egyiptomban svéd licenszre készített Carl-Gustav pisztolyokkal. Viszont mindenben mértékelt kell tartani. Így törvény van rá, hogy Svédországból nem mehessen ki hadianyag olyan államokba, amelyek hadilábon állnak szomszédjaikkal, vagy belső bajok vannak és az érdekelt államok a felszerelést nem kimondottan „vallástalantásra” haználnak fel.

Ennek ellenére már előfordult, hogy hadifelszerelés egy kis kaeskaríngóval másfelé jutott, mint ahogy azt a törvényben előírták. Sosem lehet tudni, hogy egy antik porcelán megjelölési láda mit is tartalmaz.

Amikor 1967-ben Svédország áttért a jobboldali közlekedésre, a baloldali közlekedésre épített buszokat élelmes emberek eladták Pakisztánnak és ezáltal kialakult a kereskedelmi kapcsolat. Ez év elején Aya Khan nem pótkatrészeket kért a busszokhoz, hanem négy repülőgépet. A kormány úgy adta meg a dolgot, hogy iskolai repülőgépekről lenne szó, amelyek kivételét engedélyezték is — mondván, hogy Pakisztán nyugodt állam, tehát nincs akadály. Azonban a közvélemény makacsul nem hitte el, hogy ezek az „iskolai” repülőgépek ártatlan pedagógiai eszközök és csak paritással vannak felszerelve, tehát lármát csaptak és a szállítástól nem lett semmi.

A kormány azzal védekezett az engedély megadásá miatt, hogy nem is gondolták, hogy Pakisztánban valami feszültség van...

HOSSZUHAJU HADIAK

A hosszú haj végleg bevonult a svéd hadseregbe. Eleinte a hadvezetőség ádáz harcokat folytatott a groteszk hajviselés ellen, de az „ellenfél” egyetlen fegyvere elől — „a demokrácia veszélyben van” nevű csatakiáltás elől meg kellett hátrálniok és most ez a hajviselés engedélyezve van. Onkényte-

lenül is eszébe jut az embernek saját ifjúsága, amikor a hadseregben nullás géppel kellett megkoppasztatni magunkat. A hajviselés feletti öröm a hadiak részére nem lehet mégsem maradéktalan, mivel parancsba adták, hogy a hosszuhaju katonák kötelesek hajneccet viselni.

A hadsereg be is szerzett nagyobb mennyiségben ilyen hajhálókat és szétosztotta az érintettek között, de ezek most inkább megrovódták hajukat, mintsem általános nevetésnek tegyék ki magukat. Ha például az izraeli katona növesztett volna hosszú haját — úgy joggal hivatkozhatna volna Sámsonra, ám a svéd katona még Rákóczi Ferencre, vagy Mátyás királyra sem hivatkozhat, mert nem tanulták a történelemben.

A CSUKA RENESZÁNSZA

Megboldogult munkaszolgálatos koromban előttem érthetetlen okból a bakancsot általában csukának nevezték, sőt később kiderült, hogy magyar nyelvtérleten ez közismert szó volt és a magyar középnyelvtől lefelé a cipőt is csukának hívták. Miután minden nyelvben létezik zsargon, úgy ezt is tudomásul vettük.

Most azonban úgy néz ki a dolog, hogyha a legújabb svéd vívmány magyar nyelvtérletre is elkerül — ami nagyon is valószínű —, úgy a csuka szónak teljes értékű fedezete lesz, nemcsak mint zsargon.

Ugyanis nem kevesebbről van szó, mint hogy itt felfedezték azt, hogy a csuka bőre, amit eddig a csontokkal együtt eldobtak — kitiűnő cipőbőrt ad, ami felveszi a versenyt a legfinomabb bőrrökkel is.

Egyelőre még igen költséges a csukabőr cserzése, de a leleményes racionalizálók erre is megtalálják majd az orvosságot. Már el is készült az első próba-„csuka” és szakértők szerint úgy szépségben, mint tartóságban felveszi majd a versenyt a krokodil és a gyík készítményekkel a világpiacra. Persze más bőrű: mint például retikül, pénzárca is csukából lesz. Ez lesz a csuka reneszánsza.

EGY MAGYAR-ZSIDÓ ZENÉSZ A VILÁGBAN

— Frankl Péter nyilatkozik az Uj Keletnek —

Irtá: ERDŐHAZI HUGO

Frankl Péter, amikor megtudta, hogy az Uj Kelet számára szeretnék írni zenei fejlődéséről, világsikeréről, életéről, — így reagált szándékomban:

— Ma délután 5 órakor próbám van a Royal Festival Hallban, holnap az Elizabeth Hallban adok hangversenyt és holnapután Pank Györggyel a BBC-rádióknak adunk mű-

rök pompázó frázisait, hanem a zsidó ember lelkének önéleltd vallomásaival közlök:

— Erre az alkalomra már régen vártam. El akarom mondani az Uj Kelet tolmácsolásával, hogy az izraeli élet a világ egyik leggazdagabb hangszere, s minden nagy zeneész vágya, hogy a Mann Auditorium pódiumára jusson, hogy az Izraeli Filharmonikusokkal szerepeljen. S nem könnyű ezt a vágyat megvalósítani, hiszen az izraeli filharmonikusok programja évekre előre foglalt Izraelben és szerte a világon, s ugyanígy a nagy karmesterek, szolistaák díszes légiója vár sorra, hogy műsorra kerüljön.

Frankl Péter forró vágya, hogy az elkövetkező években ő is sorra kerüljön, hiszen neki is, mint minden zsidó embernek ezen a világon, Izrael nemcsak zeneileg, de érzelmi szempontból is a legszebb beteljesülése. A San Francisco Chronicle, a fiatal Frankl Péter játékában Arthur Rubinstein ihletett színeinek szépségére emlékezett, mint-ha a zongoraművészet jövő évtizedei a nagy pianista utódját igérik a világnak Frankl Péter gazdagon kivontakozó tehetségében. S Péter Rubinstein önéletrajzi vallomásaiból idézett: „Amire legbüszkébb vagyok, zsidó származásom”. — Jól ismeri Izrael fiatal s máris világhírű zenészeit, Barenbojmot, Jicchák Perlmannt, Pinchász Zuckermannt, Commissionával szerepelt Göteborgban és Baltimoreban, Ácmonnall Sidneyben.

Frankl Péter 1935-ben született Budapesten; apja Frankl Tibor ismert slágerszerző volt. Már tizenkét éves korában, mint a Liszt Ferenc Zeneakadémia növendéke, felteint zenei körökben. Tanárai közül szeretettel emlékezik meg Kodály Zoltánról, a Háry János halhatatlan alkotójáról. Hernádi Lajosról, Weiner Leórról és Kabos Ilonkáról. 1957-ben a párizsi nemzetközi zongoraverseny első díját nyerte el és ezt megismételte 1959-ben a Rio de Janeiro-i nemzetközi versenyen. 1958-ban a müncheni nemzetközi kamarazene pályázaton gyermekkori pajtásával, Pank Györggyel, a világhírű zsidó származású hegedűművésszel hódították el az első díjat.

1958 óta Frankl Péter neve ismertté vált egész Európában. Párizsban, Berlinben, Bécsben, Hamburgban, Stuttgartban, Velencében, Hágában, Brüsszelben, Londonban, — ahol 1961-ben telepedett le, — az összes zenekaral szerepelt, közöttük a Londoni Szimfonikusokkal, Royal Filharmonikusokkal és a BBC zenekarával. Az Egyesült Államokban 1965-ben ismerték meg, amikor is Dallasban a kritika korunk vezető zongoraművészei közé sorolta.

A Chicago Tribune szerint, nem csak nagy pianista, de kiváló muzsikus is. A New York Times zenei stílusát méltatja és játéka-kának folyamatos, könnyed technikáját. A Washington Post így dicseri: Ilyen Mozart interpretálást még nem hallottunk a Constitution Hallban. S túl az Egyesült Államok határáin, Kanadában, az Ottawa Journal megkapó módon lelkesedik: Frankl Péter azon zongoristák közé tartozik, akik órákon át a legnagyobb élvezettel lehet hallgatni, folyóvást és folyóvást.

A karmesterek, akikkel játszott: Sir John Barbirolli, Pierre Boulez, Dean Dixon, Paul Kleckli, Sir Malcolm Sargent, Constantin Silvestri, Carlo Zecchi, Dorati Antal, Kertész István... és Széll György, akivel Clevelandban és New Yorkban dolgozott.

Frankl Péter az akadémikus zenei értékelés Bartók három zongoraversenyének egyik legjobban interpretálójaul tartja számomra, ami önmagában is kivételes helyzet biztosít számára a modern zeneirodalomban. Bár zenei egyénisége inkább a romantikusokhoz vonzódik, Liszt, Chopin, Schubert, Beethoven világa áll közel hozzá, műsorán mégis ugyanúgy szerepelnek a Klasszikusok, Haendel, Haydn, Mozart, Oriási repertoárral rendelkezik.

A család készül a nagy hangversenykörút után izraeli látogatásra. Ez már nem munkát jelent, hanem pihenést.

Akarom, hogy Jutka és Andris közelebb kerüljenek az országhoz, amiről állandóan beszélnek, énekelnek. Valami csodálatos van abban, hogy ezek a gyerekek hogyan válnak öntudatos zsidókká, ez benne van ma a levegőben, a körülményekben, a zsidó gyerek mindennapi életében, szinte érthetetlenül állunk a csoda előtt, amikor a zsidó érzés és ösztön megszólal bennük otthon, ahol bizony a sok elfoglaltság és munka mellett, erről nem sokat beszélgetünk velük. Boldogok vagyunk, hogy gyermekeink ilyen szellemben nőnek fel. A hatnapos háború emléke multhatatlanul él bennük.

Ez hát az interjú Frankl Péterrel, aki Rubinstein zsidó érzésével járja most a világot és lelkében forróan él a bibliai vágy: Jövőre Jeruzsálembe...

EGY NYELVTUDÓS SZERINT

»A HÉBER A LEGSZEBB, LEGLOGIKUSABB ÉS LEGRÉGIBB BESZÉLT NYELV«

Dr. Edward Horowitz: Hogyan fejlődött a héber nyelv? (How the Hebrew language grew). Kiadta a Jewish Education Committee Press, New York.

Ősi nyelvünket, ezt a kincsésztárt elszakítani — általános vélemény szerint — nem éppen könnyű. Főleg a nyelvten jelentésközvetítésnek tűnő akadályt a kezdő számára.

Nos, dr. Edward Horowitz rabbi és nyelvtes, a héber nyelv professzora és szerelése, angol-héber nyelvű könyvében meggyőzi az olvasót ennek az ellenkezőjéről.

— Nincs a világon megegyő olyan logikus nyelv, mint a héber, — így kezdi a beszélgetést —, s ami logikus, az nem lehet nehéz. Arról már nem is beszélve, hogy a héber nyelv igen szines és dramatikus is. Erre megdöndíthetetlen bizonyíték a Biblia nyelve Pontosan visszatükrözi népünk történelmi nagyságát. A szavak, amelyeket őseink felhasználáltak a nép életének leírására, tettenek ismertetésére, hitének érzékeltesére — azt bizonyítják, hogy népünk nemcsak erkölcsisége szempontjából állt magasabban a többi népekénél, de gazdag és sokoldalú nyelvvel állta a történelem viharjait, az egyetlen, amely megmaradt az ősi nyelvek közül, mert képes volt az állandó fejlődésre, önmaga gazdagítására, tehát az életre.

A héber nyelvtannak szinte vaslogikája van, s a szóépítést is kristályos logika szabályozza. A lényeg a szavak — a sörös —, amely mindig három mássalhangzóból áll. A szavak teszi lehetővé a kombinációk végtelenségét, de minden változatban azonnal szembetűnik a gyök, a sörös.

— Jómagam azért szeretem a héber nyelvet, — mondja a professzor —, mert egy állandó dramatikus játékra ad nekem alkalmat, játszom a lehetőség végtelenségével, s nem egyszer szinte detektívek érzem magam, aki valami új után nyomoz.

Könyvének nagy előnye, hogy lelkesedését átülteti az olvasóba, megszereteti masokkal is a héber nyelvet.

— Aki megtanul héberül — mondja —, az mintegy hidat épít a jelen és népünk történelmi múltja között, s előbb-utóbb mindenképpen kapcsolatot lel a szavak egykori és mai értelmé között.

SZEL ES SZELLEM

A könyv egyik fejezete azt a jelenséget firtatja, hogy miért jelölünk meg különböző fogalmakat azonos szóval. Például a „ruach” szélet, de szellemet is jelent. Miért? Mert a szél nagy természeti erőt képvisel, de megfoghatatlan. A szellem is erőt jelent, amelyet sem lemérni, sem tárgyi esz-

közökkel meghatározni nem lehet. Ez tehát a közös nevező.

A „kávéd” azt jelenti, hogy máj, de azt is, hogy nehéz. Nos, a máj az ember belső szervei közül a legnehezebb. A szócsoporthoz tartozik egyébként a „kávód” is —

becsület — amelynek szintén sulya van, s megőrizni olykor nem könnyű...

Minden játékoság mellett, Horowitz doktor könyve nagyon precízen, tudományosan idézi a filológiai adatokat Eppen ez teszi igazán érdekessé. A szigorúan tudományos módszer és az a törekvés, hogy olvasót élvezetes módon vezesse be a nyelv labirintusába.

EGY KÖNYV MEGSZÜLETÉSE

A könyv megszületésének története önmagában is érdekes.

— Amikor 14 éves voltam, elmentem a nagy new-yorki központi könyvtárba — meséli —, s nagy benyomást tett reám, hogy az angol nyelv kialakulásáról és növekedéséről száz és száz kötet sorakozik glédában a polcokon. A könyvtár egyik külön osztályát alkotja ez a gazdag anyag. Bementem a „Judica” felirású terembe és arra kértem ott a könyvtárost, hogy adjon egy könyvet a héber nyelv fejlődéséről.

— Héber nyelvtant akasz? — kérdezte tőlem barátságosan a könyvtáros. Megcsóválta a fejemet. — Héber régenyi talán? — Nem, uram, a héber nyelv fejlődéséről szeretnék egy könyvet. A könyvtáros — aki mellesleg zsidó volt —, szomorúan mond-

Irtá: JÁARI ERZSEBET

ta, hogy nincs ilyen könyv. — Nekünk nincs, de úgy tudom, sehol a világon sincs. Ha majd nagy lesz, talán te írsz egy ilyen könyvet...

A 14 éves new-yorki zsidó kislány elhatározta, hogy megírja a könyvet. Azért iratkozott be a tanítóképzőbe, majd a rabbi-semináriumba, s 1946-ban a Columbia egyetemén doktorált. Disszertációját a zsidó nevelés tárgyköréből írta.

Olvasóinkat az is érdekli, hogy dr. Edward Horowitz — noha New Yorkban született — magyar-zsidó származású. Nagyjapja a Miskolc melletti Dörgmárol származik, annak idején Amerikába vándorolt és ő alapította meg New Yorkban — 1884-ben — az első modern pászkygyárat.

— Családunk Rabbi Jisaj Hálévi Is, Horowitzról, a tizenhetedik századi nagy kabbalistáról származik, akit főműve alapján „Szelé Hákados”-nak ismer a zsidó világ — mondja a nyelvtudós

VÁLASZUTON A KANADAI ZSIDÓ IFJUSÁG

(Folytatás a 11-ik oldalról)

megváltozásához vezet. Más az alaphang a szülők és a gyermekek között. Mindenekelőtt a fiataloknak nincs közülük az apák öncélu vagyonhalmozásához. A bank nem templomuk, a bankkönyv nem imakönyvük.

A szülők számára minden a pénz volt. Ez hatalmat, biztonságot, társadalmi presztizst jelentett. A fiatalok fűtűineki szülei sikereire. Utkeresésükben gyakran eltévelyednek, Mao, vagy Castro híveivé válnak, a trockistákat ölelik keblükre, az „elnyomott” arabok védelmére kelnek.

Jószándékuk ellenére történelmi ismereteik hézagosak. És a jövőről alkotott fogalmaik, enyhén szólva, zavarosak. De lábakat megvették a földön, a mában élnek. Amit maguk körül tapasztalnak, felháborító. Korruptió és háboru van és végtelen cinizmus. A zsidósággal, Izraellel főként azok azonosulnak, akik a családban héber, illetve zsidó nevelést kaptak. De még a vallásos fiatalok

Két évvel ezelőtt alijázott egész családjával. Négy gyermeke New Yorkban született, de anyanyelvük héber, tehát soha nem voltak begyökereszési nehézségeik. A Horowitz család otthon érzi magát Jeruzsálemben, mintha itt született volna.

MÁTITJAHU ÉS JOCHANÁN

Végül egy történetet jegyeztünk fel, amely azt bizonyítja, hogy az alapos héber nyelvtudás a mindennapi életben is hasznos. Horowitz doktor a következőket meséli:

— Egyik nap felhívtam valamelyik barátom és közölte, hogy fia született. — Mázlát to! — mondtam, majd az iránt érdeklődtem, hogy milyen nevet kap a fiu. — Két történelmi héber nevet adunk neki — mondta az apja. Mátitjáhu Jochánán lesz. Mire én azonnal közbeszóltam: — Lehetetlen. Ezt a két nevet nem kaphatja egyszerre zsidó újszülött. — Hogy miért? Mert a két név ugyanazt jelenti. Mátát — ajándék. Mátitjáhu — az Ur ajándéka. Jochánán — azt jelenti, hogy az Ur adta.

Nos, ilyesmiket is tud, aki jól tud héberül.

FÓRUM

A MAGYAR NYELVŰ JISUV SZEMLÉJE

A világon szétszórta magyar zsidóság alijájának az előmozdítása

A Magyar Zsidók Világszövetsége elsőrendű feladata — Beszélgetés dr. Farkas Ervinnel, a Magyar Zsidók Világszövetsége igazgatójával

Dr. Farkas Ervin, a Magyar-Zsidók Világszövetsége igazgatója — ügyvéd New Yorkban. Nemesak kulturálta, de megnyerő rokonszenves egyéniség, aki kérdéseinkre jogász szabatossággal és ugyanakkor nyílt zsidó szívvel válaszol. Tehát kitűnő interjúalany.

— Első kérdésünk: A „Forum” indító cikkében utaltunk a Világszövetségnek a magyar zsidóság összefogásában és egységben betöltött szerepére. Ezzel kapcsolatban számos olvasónk kíváncsi volt a tevékenységük, akik ennek a világszervezetnek a tevékenységét kevéssé ismerik. Valna szívesen volnánk a M. Zs. V. Sz. megalakulásának a körülményeit és annak célkitűzéseit?

— A Világszövetség megalapításának a gondolata abból a felismerésből született meg, hogy a náci-terror elől, valamint a nagy világgézés után, Magyarországról menekült és kivándorolt zsidóság számára megfelelő politikai, társadalmi és gazdasági érdekvédelmet felállítására történelmi szükségesség. A megmaradt magyar zsidóság túlnyomó része az amerikai kontinens országában keresett menedéket. A Világszövetség ténylegesen 1951-ben, pontosan husz évvel ezelőtt New Yorkban, az azóta elhunyt Silbermann Abris műgyűjtő-filantrop lakásán alakult meg, — annak első elnökei dr. Görög Frigyes és a néhai dr. Marton Ernő voltak.

— Melyek voltak az első lépések?

— A legsűrűsödő feladat volt a magyar zsidóság kártérítési jogainak a német kormány által való elismertetése. Ugyanis ezt a jogot a volt csatlósállamokra nézve kétségbevitették és így bizonyítani kellett a Magyarországra nehezedő nyomást, ami a magyar zsidó tragédiát elindította. Kállay Miklós volt magyar miniszterelnök 1953-ban, New Yorkban, a német követség előtt tett nyilatkozata nyitotta meg az utat ezen a vonalon. A kártérítési igény jogi kialakításában és megformálásában dr. Róth Szigfrid, a Zsidó Világszövetség európai igazgatója, — aki egyben a Világszövetség európai elnöke, — rendkívül tevékenyen vett részt. A német szövetségi kormány pénzügyminisztériuma meghívására, 1963-ban, Bonnban, 34 menekült-szervezet között a Világszövetség delegációját dr. Görög Frigyes vezette és itt döntöttek az 1953 után, a szabad országokba érkezettek jogairól, mely döntés — mint ismeretes — 1965-ben törvényre emelkedett.

— A tevékenység — kezdeti sebességében — milyen irányelvekre épült?

— Pontosán három irányelvre épült az a tevékenység, jóllehet, mind a három összefüggő és a magyar zsidó tragédiával kapcsolatos. 1. Magyar vonatkozású adatszolgáltatás a náci háborús bűnösök pereiben. 2. A magyar zsidóság katasztrófájának történeti megörökítése. 3. A mártírok kegyelme. 1958-ban, a dési származású dr. Randolph L. Brahm professzor, a német kormány külön engedélyével hónapokig tanulmányozta a titkos náci külügyi irattárat. A két teretben megjelent dokumentum-gyűjtemény tulajdonrészt ennek a munkának az eredménye, és a mai napig is néci-perekben történeti dokumentumnak és forrásmunkának számít a német igazságügyi fórumok előtt. Egy másik jelentős értékű kiadványunk: a „Magyar zsidó tanulmányok” (Hungarian Jewish Studies) két kötet, melyben dr. Marton Ernő: „A magyar zsidóság családfája című tanulmányán kívül, több izraeli történész, így dr. Natanel Katzburg, László Ernő és dr. Vágó Béla a magyar zsidóság történeti múltjával kapcsolatos tanulmányokkal szerepelnek. Hézagpótló műnek számít a „Magyarországi zsinagógák albuma” című, 1969-ben megjelent mű, amelynek szerzői dr. Heller Imre és Vajda Szmicha mérnök. A könyv többszáz zsinagóga ismertetésével — írásban és képből — menti át az utókor számára az egykori magyar zsidóság hitéletének pártatlan értékeit. Érdeklődéssel találkozott a véskorszak és általában a magyar zsidóság történeti múltjával foglalkozó négykötetes bibliográfiánk, mely a magyar zsidóság oknyomozó történetének a megírásához — aminek a kiadását tervezettük — a maga nemében egyedülálló anyagtárat képez.

— Kik állnak ma a Világszövetség élén?

— A Magyar Zsidók Világszövetsége központi elnöke Nánási Miklós. Az amerikai tagozat elnöke Waldmann Tibor, az igazgatósági elnök: Fettesmann József. En magam a Világszövetség igazgatójaként és egyben, mint az amerikai tagozat ügyvezető alelnöke tevékenykedem. Angliában dr. Jakobovits Gyula, Kanadában dr. Borgie József, Izraelben dr. Kaunders Ben Cion a tagozat elnöke.

— Milyen amerikai magyarszövületi egyesü-

letek tartoznak még a M. Zs. V. Sz. égisze alá?

— Elsősorban a „Volt Munkaszolgálatosok és Deportáltak Szövetsége”, amellyel állandó kapcsolatban vagyunk, de a „résztvevő” szervezetek közé tartozik a „Philadelphia M. Zs. E.”, valamint a „Floridai M. Zs. Club” is. Folyamatosan van a Chicagói és Detroit-i magyar zsidó egyesületek tevékenységének a felújítása. Intenzív kapcsolatban állunk a „Bné Cion”-egyesülettel.

let magyarszövületi tagozataival, melyek főleg „Landsmannschaft”-alapon szerveződtek és igen aktív munkát fejtenek ki. Általában a mártírok kegyelvi ünnepeit közösen tartjuk meg. Van még a közös tevékenységnek egy másik iránya is, amire a későbbiek során kíváncsi lehetünk.

— Erdekelne bennünket az amerikai „nem magyar-zsidó” egyesületekkel való kapcsolatuk.

— Az Egyesült Államokban, a három nagy zsidó szervezettel, az „Amerikai Zsidó Bizottság”-al, a „Zsidó Világszövetség”-al és az „Anti-Defamation League”-al (Az Antiszemitizmus Lelkiápoló Ligája) együttműködünk. Nemesak hivatalosan ismernek el bennünket, de munkánkat pozitívan értékelik.

— Melyek a további szervezkedési lehetőségek? Van-e valamelyes távlati elgondolás?

— A tények ismeretéhez tartozik, hogy az amerikai kontinensen mintegy 160 ezer magyar-zsidó él, közülük körülbelül a fele New Yorkban és a környező államokban lakik. Az óriási távolságok miatt nem könnyű feladat eljutni az emberekhez, — de számolni kell a közömbösséggel is, amellyel sok esetben találkozunk. Mégis eredményre könyveljük el, hogy táborunk egyre erősödik és ez nemcsak Amerikára, de a külföldre is vonatkozik. Mindenestre nagy segítséget jelent munkánkban a sajtó is. A párhuzamosan New Yorkban és Torontóban megjelenő „Menóra-Egyenlőség” című hetilap, — melynek szerkesztője Egri György — egyben a Világszövetség szócsöve is. Állandó rovatunkban részletes tájékoztatást nyújtunk minden olyan kérdéssel, ami tevékenységünk vonalában áll. A Buenos Aires-ben, Gluck Andor szerkesztésében megjelenő „Hatikva” című havi szemle hasznos, hézagpótló.

— Talán most ráterhetnénk a Világszövetség izraeli vonatkozásaira, illetve azokra a kérdésekre, melyek mind az országot, mind a magyarszövületi jisuvtól közelről érintik. Minden érdekel bennünket, ami ezzel kapcsolatos.

— Magam is erre gondoltam. De hogy a kérdéshez közelebb kerüljünk, azt két részre osztanám. A Világszövetség által kezdeményezett általános jellegű akciókra és specifikusan a magyarszövületi jisuvtól érdeklő kérdésekre. És mindjárt ki is jelentem: A Magyar Zsidók Világszövetsége Izraeli-centrikus szervezet. Tevékenységünk homlokterében mindenkor az ország megerősítésének, megsegítésének gondolata áll. Ennek kifejezését adtuk a hatnapos háború első napján lebonyolított akciónkban, melyen 100 ezer dollárt teremtettünk elő. Az izraeli Kölesonkötvény-kampányban a Bné Cion szervezettel közösen veszünk részt. Az e célból alakult bizottság elnöke Nánási Miklós, a Bné Zion részéről Róth József, aki különben az amerikai tagozatunk egyik vezetője. A „The man of the Year”-cim birtokosa ebben az évben Sunshine Oszkár lett. A jegyzések utolsó száma: 77 ezer dollár. Az „Egyesült Zsidó Gyűjtőakcióban” ugyancsak részt veszünk. Az ezévi elnök: Waldmann Tibor az „év embere”. Fettesmann József lett. A Bné-Zion egyesületet a bizottságban — Schlesinger Dave képviseli. Az új eredmények meg nem ismeretese. Közülbelül ez a helyzet az általános, Izrael felé irányuló tevékenységünkben. Ami a magyar jisuvtól kapcsolatos munkánkat illeti, az országban felállított 5 „Social-Center”-t nem tekintjük jótékonyaságon alapuló létesítménynek, és jóllehet, azok anyagi magánkezdményezés révén kerültek tétő alá, senki nem kívánja azokat magának „kiszajátítani” hanem a M. Zs. V. Sz. keretein belüli létesítménynek tekintjük. Az otthonok az új élet begyökerezé-

NEGY EVVEL A HATNÁPOS HÁBORÚ UTÁN

A VIRÁGZÓ GOLÁN FENNSIKON

Ismét tavasz van a Golán-fennsík. A színes vadvirágok és az üdezőld gyeplőzöld apránként befedi a bombátörsereket, a kormos és üszkös erődítmény-maradványokat és a sziklás földet, amely közel 4 évvel ezelőtt a katonák vértől pirosított. Újból lombosodnak a bombázásoktól alaposan megnyíralt cukalipuszfák. A természet erősebb a pusztulásnál, az élniakarás mindig legyőzi a rombolást, a pusztítást: a halált.

Írta: FUCHS AVRÁM

Négy „kapuja” van a Golán-fennsíknek: a Bánjász forrásvidéke, a Bnot Jákob-híd, az Ejin Gevtól és a Szuszitától északra lévő Vádi Számek (a Halak patakja) és a Cemach-Al-Chamá (Chámát Gádár) ut, amely biztonsági okok miatt, átmenetileg le van zárva.

Az emberiség történetének egyik legrégebbi „országa”, a Via Maris, amely Egyiptomból indul ki, a Bnot Jákob hídon át kapcsolódik fel a Golán-fennsíkra és azt átszelve Damaszkusz és Babilonia (a mai Irák) irányába vezet. Ezen az ősi ösvényen haladva, amelyet most aszfalt borít, „menünk fel” a Golán-fennsíkra, amely a hatnapos háborút megelőző közel 20 esztendőn át, állandó gyilkos veszélyt jelentett, a labánál elterülő zsidó települések számára. A „szovjet szakértők” által irányított szíriai hadsereg egyetlen hatalmas erődíjancolatát építette ki a fennsíkot, ahol fák helyett vasbeton-bunkereket „ültettek”, gabona helyett pedig az aknák százezreit „vetették el” a termékeny földre.

1967 JÚNIUSBAN

A Jordánon átívelő keskeny Bnot Jákob „Bailey”-hidat rövidesen eltávolítják és helyébe, a szükségleteknek megfelelő széles, modern vasbeton-hidat építenek. A levitézlett Murtafaa, volt szíriai hadállásnál megállunk egy kis terepszemlére. Néhány nappal a hatnapos háború után jártunk ezen a helyen először és akkor a következőket jegeztük fel a naplónkba:

„Súlyos földrengés borítja a vasbeton-teret, löllést, ahonnan pazar kilátás nyílik a környékre. Szemben, lent a mélyben, a Jordán túlpartján, a magyar és román származású chalucock által Hágovrim néven alapított Gádót kibuc, amely az évek folyamán élő celtáblája volt a szíriai tüzérségnek.”

„Körülöttünk fedezékek, futóárkok. Lőszeres ládák maradványai. Itt-ott egy szíriai katonaköpeny. Az egyik gránát-törsér szélein katonanadrág foszlányai. Vaion hová lett a viselője?”

„Bombátörsér. Az alján szétroncsolt löszeres ládák, három elgörbült, rozsdásra égett, kormos gépfegyver, s ócskavasrudak, amelyek egykor félelmetes bazukák voltak. A gödörre, mint gyászoló anya borul egy teherautó kitért roncsa...”

„Ablaktalan, félméteres betonfalú léregek: löszerraktárak és a katonák lakhelyei. Bizonyíték erre a néhány rugó nélküli vasgép és a köcsöbű, szakadozott matracok. Ez maradt meg a félelmetes Murtafaából. A szomszédos erődítményekből még ennyi sem...”

TURISZTIKAI „CSEMEGE”

Most: bűnösen jóállapotú kirándulóhely lett az egykori szíriai hadállásból. A környéken parkolóhely és fotogénikus szíriai tank, amelyet a fennsík másik részéről hoztak ide, a fényképező gépeiket csatogtató hazai és külföldi turisták számára. Ápolt ösvény vezet a volt földalatti bunkerekhez, amelyekből csak a gondosan megtisztított ablaktalan vasbetonfalak maradtak meg. A futóárkok felett deszkapallók teszik kényelmessé a járást, gondosan ügyelve arra, hogy minél jobban érezhessék magukat a népes csoportokban érkező látogatók.

Eltűntek a szitává lőtt és kijegett autók, közöttük néhány izraeli rendszámú gépkocsi és eltűntek a löszeres ládák, a szalmazsákok és a szanaszét hevert szíriai katonaruhák maradványai. Minden sima, hánvos, előkelő, mintha soha nem vityak volna itt kemény élet-halál harcot, mintha az egész romhalmazzá vált erődítményt egy agyafutur turisztikai reklámbem találta volna.

1. A magyar zsidó ifjúság gyakorlati nevelése Izrael számára.
2. A szabad világhán élő magyar zsidóság ismeretköreinek a bővítése Izraeli bizottsági, politikai- és nemzetgazdasági helyzetéről, az alijja fokozott előmozdítása érdekében.
3. A történeti múlt ápolása.
4. Küzdelem az antiszemitizmus ellen.

— Befejezésül még egy kérdést. Hogyan látja az amerikai magyar-zsidóság a közeljövő béke megoldását?
— Az amerikai magyar zsidóság sokkal bizakodóbb, mint valaha. A békevágy mindenkit áthat, jóllehet az igazi béke körvonalai még távolinak tűnnek. Ha engem kérdez, tehát azt válaszolnám, hogy az oroszoknak, miután pozíciójukat a Földközi-tenger térségében biztosították, nem érdekük, hogy ez a bizonytalansági állapot fennmaradjon, és bármennyire is paradoxként hangzik, lehetségesnek tartok egy olyan konstellációt, hogy — érdekeiknek megfelelően — „békéifenzívába” kezdjenek, vagyis az arab államokra rákényszerítsék az Izraellel való békét. Az oroszoknál semmi sem lehetetlen.

na ki. Olyan steril minden, hogy valóság-elszorul a szívünk...”

A „felső vámház” néven ismert épület, amely a szíriai hadsereg megfigyelő helyéül szolgált, olykor pedig a jobbélre szenderült egyes fegyverszüneti bizottság találkozóhelye volt. — most is ott lapul a tolmagmagas cukalipusz-fák tövében, amelyek az épülethez hasonlóan, a törzsükön és ággaikon viselik a háború-okozta sebeit. Hába kerestük az egyik lombos fa tövében rekedt orosz-gyártmányu, szétroncsolt páncélautót. S eltűnt a tövében lévő kis kö-

EJN ZIVAN

Határmenti kibuc a szíriai katonai tábor helyén. Balról fekete terméskövek-ből összerült szír bunker, mely lakásul szolgál (közel három éven át a fiatal telepesek számára is), jobbról és a háttérben, a fák között, a villának is beillő, modern lakóházak.

halmaz is, az egyszerű héberbetűs táblával: „Itt nyugszik az ellenség három katonája”. Hamvaikat hazavitték a szülőföldjükre, Szíriába...”

BNE JEHUDA

Fekete lávaporral borított fennsík kiadott tűzhányók között vezet az út Kuneitra felé. Fél uton, Kfár Nátach mellett, röpké pillantást vetünk az Abu ál-Chánzir (a Disznók Apja) és az Abu Juszeff nevű magányos dombok irányába. Ott van ugyan is Rumanszia cserkeszfalu, amely egy ősi zsidó település romjaira épült.

Amint azt a telekkönyv is bizonyítja, ezen a helyen efái zsidók 1881-ben 15 ezer dunám földet vásároltak, házakat építettek, gazdálkodni kezdtek, de rövid kísérletezés után, elhagyták a falut. Később az Ejin Gev fölötti hegycsúcson a Bné Jehuda kumban tiszavirág-éltető települést létesítettek. Bné Jehuda néven. A modern zsidó település történetében tehát nem a jelenlegi IJ polgári és katonai kibuc, vagy szövetkezeti falu volt az első zsidó mezőgazdasági település a Golánon.

A GOLÁN FŐVÁROSÁBAN

Kuneitra. Valóságos szellemváros. Központjában elárvult áll a fehér obeliszk, a tér és a hozzá vezető utcák szintén üresek. A lezuhott redőny-szemű házak vakcin tekintenek le a térre és az utcákra. A redőnyök mögött tátony üresség, porosodó butorok. Minden úgy áll, ahogy a menekülő lakosság otthagyta. Az utcák mentén lezuhott rollőjű üzletek sorakoznak. Nincs kereskedő, nincs árú, mert lakók sincsenek.

Valósággal fellelegzünk, amikor az egyik utcáskoron néhány fehér fejkendő férfi látunk. A kövön, padon, vagy a kerítésen ülnek (nincs kávéház), csendesen pöfékelnek, s ha megunták a halk tere-ferét, kifejezelen tekintettel kísérik a körülöttük történőket.

Arab-betűs felirat alatt, héber betűk hirdetik, hogy ez a „Szinaj” mozi. Középen tagas épület, a szíriai katonatisztek volt üdülője, amelyből hamarosan turistaszállás lesz.

MÉROM HAGOLAN

Az országot mentén, a szíriai tisztek számára épített villákban székel ideiglenesen a Golán-fennsík legveteránabb települése. — Mérom Hagólan, amelynek tagjai még nem döntöttek arról, hogy kibuc, szövetkezeti falu, vagy közösségi falu lesznek. Izraeli viszonylatban futcsa mezőgazdasági település ez. Központjában nem a hagyományos Chádár Ochel, vagy a kultúrház áll, hanem az elegáns étterem, amely egyuttal benzinkut

és posta is. A mellette levő épületekben turistaszállót rendeztek be az élelmes telepesek. Az étteremben figyelmes a kiszolgálás; az étel izletes és az árak is „emberiek”. Az öt kilométer távolságban, messze a határtól, a Tel-Abu-Nida (Harmatok Atyja) nevű magaslát védelmében építik Mérom Hagólan telepeseknek állandó és végeleges lakóhelyét. Olyan nagyszabású építkezés folyik, mintha legalább is új várost létesítenének. Az országút és a bekötőutak, valamint az utca-cák betonkocsijai elkészültek, már állnak a közös ebédlő és a kultúrház falai. Parszáz lével többébb építik a gyermekbölcsőket és körülöttük villának is beillő lakásokat. Mindezt Mérom Hagólan tagjai és egyelőre 20 kisgyermek számára.

EJN ZIVAN

Zöldellő mezők és megművelt fejedek között vezet az út az ugyancsak Kuneitra közelében lévő Ejin Zivánhoz. A három és fél évvel ezelőtt létesült település csak három hónappal ezelőtt csatlakozott a Kibuc Há-móuchád mozgalomhoz. A település állandó lakosai közül — 23 alapító tag, valamint 7 gyerek — laknak többek között most En Zivánban, ahol már felépítettek a jó külsejű, állandó lakóházakat. A közelünkben meg ott állnak a fekete bazaltból épített bunker-lakások, amelyek éveken át a szíriai tisztek lakóhelyül szolgáltak. A legénység ugyanis a barlangokban, vagy legjobban esetben tábori sátrakban tanyázott.

Ejin Ziván ma virázó település, amelynek tagjai komolyan mérlegelik, hogy „megszakítsanak minden diplomáciai kapcsolatot” a Szocsnut telepítési osztályával. Ennek az önállóságnak ugyanis több az előnye, mint a hátránya — magyarázza Ruti, a kibuc titkárnője.

BIRKATÓL PLASZTIK SZANDALIG

A kibuc tagjai hatezer dunámon gazdálkodnak. A föld egy részét — beleértve a kövektől megtisztított területet — gabonával vetették be, a még köves, sziklás talajon alma-fákat ültettek arra számítva, hogy az európai klimatikus viszonyok között termelt gyümölcs kiváló ízével meghódítja majd a hazai — és talán a külföldi — piacot és jó bevételi forrás lesz. A gondosan megmunkált földet takarmánnyal, gyapottal és búzával vetették be.

A földművelésre alkalmatlan sziklás domboldalon merinó juhok legelésznek. Ez a juh-fajta nemesak kitűnő gyapjú szőlelő, hanem a tejhozama is bőséges.

Alig van ma Izraelben olyan ház, ahol nincs plasztikanyagból készült strand-szandál. Ezt is itt készítik és csomagolják Ejin Zivánban, ahol a plasztik cipőüzemben dolgoznak az asszonyok és a lányok, sőt nagy megröndelés esetén még „kőművel” is hoznak munkásokat.

(Folytatása a 6. oldalon)

Egy fűt mézéd szőlőt csipegettem és közben néztem, ahogy Margó egy piszkos piros rongyból nadrágot szab magának.

A hatalmas hodály tetején tótógó réseken át harsogva áradt be a napfény s megvilágította a táncoló porfellegeket, melyek a romház padlólelküi földjéről szállongtak fölfelé.

Kintről énekes és gitárpengés hallatszott. Az egész banda kivonult a tengerpartra fürodni. Mikor a hangok eltávolodtak, Margó lecsapta a szabást és rámfördött.

— Disznóság, amit csináltál! Így egyeztünk meg? Ugy igaz, hogy szeptember végéig békében hagysz!

A szeme villámokot szórt.

— Gyere haza, Margó! — mondtam nagyon szeliden — Ez a hónap már nem számít. Rettenetesen szükség van rád. Nagy bajok vannak otthon...

Margó elsápadt, a fejéhez kapott:

— Jóságos Isten! Valami történt Anyuval!

— Hülye vagy! Anyukam kutyabaja. Édes, okos, egészséges. A nagymamák agyonkenyéztek. Rólam van szó. Atkózzott hiányzol nekem. Margó ismét a régi lett.

— Halálra ijeszítettél. Sürgősen tűnj el innen. Tönkre akard tenni három hónapi munkámat? Csodálatos élményeim? Nem egy, hanem három könyv is kitelik belőlük.

— Akkor meg még inkább gyere haza. Eléged meg azzal, hogy egyet megírsz. Az első könyved sikere alaposan a fejébe szállt. Hogyan képzéled ezt? Úljék otthon abban a dög londoni esőben s játszam el a királynő férje szerepét, amíg te itt, ebben a ragyogó izraeli napfényben élményekre vadászol? Az ördög vigye el, kár, hogy nem zsidónak születtem. Most nem kellene abban a mocskos borsólevésben lebegnem odahaza.

Margó felállt, nyujtózkodott.

— Tehát tetszik neked itt? Csodálom. Amilyen pedáns, kifogástalan uriember vagy... Megváltottál, szivem. El vagy szemtelenkedve. De azért borzasztóan szerelmes vagyok beléd. Így hát sajnos nincs egy perc vesztegetni való időm sem. Melyik a te priesced?

Margó felháborodva nézett rám.

— Ha nem mutatod meg melyik, akkor magam választok egyet. — sziszegtem és úgy magamhoz szorítottam, hogy elállt a lélegzetem. De az ártó, hogy csókolgassam:

— Gyere, te vadállat! — sugta megszelídülten. — De ha elcsúszol, rád fogom, hogy erőszakoskodtál velem és akkor összeverek.

Mikor úgy-ahogy megnyugodtunk, el kellett mondanom, hogyan akadtam a nyomára. Egyszerű véletlen volt. Reggel kezemb került egy színes riptort az Izraelben sziesztázó hippikről, akik Ejlátban, a Vörös tenger partján a csaknem öt évszázados, csodálatos paradicsomi életet élnek. Már nagyon untam magam egyedül, gondoltam, szétnevezek egy kicsit. Esetleg némi tapasztalatot szerezhetek én is kis feleségem érdekében körülöttem. Délnem már Tel Avivban voltam, s néhány óra múlva már az ARKIA géppel landoltam az ejlát ripterén.

Az egész valami ezeregyéjszaka-féle hatást keltett bennem. Az eszembe sem jutott, hogy Margó éppen itt éli ki tapasztalatszerzési szenvedélyét. Gondoltam, eltöltött itt néhány napot. Az idő csodálatos, a Vörös tenger, mint valami szerelmes asszony tárta felém hivatog hullámait, — szobán alakka éppen odanyitott — a szálloda fényűzően kényelmes volt. Miféle csalódás, vagy meglepetés érhetne ezek után?

Nos, a meglepetés rögtön jelentkezett, ahogy kiléptem a hotel kapuján. Ki gondolta volna, hogy az első fazék, akibe belebotok, Sheffy lesz, az a félcédulás amerikai, akit pár éve láttam utoljára valami sporttárlakozón. Rögtön megismertem, hiszen most is olyan nyakig láb, örök kamazs bonyomását keltő figura volt, mint annakidején. Sőt az arcáról itt-ott leomlódozó koszreget alól kibukkanó rózsaszínű csecsemőbőre is a régi volt.

— Meguntam a polgári életet, öregem! — harsogta. — Otthagytam a papa boltját, amelyben diszgyertyákat árultunk ezer tucatot mennyiségben. Már egy éve vagyok itt a bandával. Remek dolog ez, barátom! Teveled mi van, öreg denevér? Uristen! Mivel fojtogatod a torkodat?! Nyakendő és zako Ejlátban! Nem sokat fejlődél, komám. Még mindig a kispolgári rabsághoz sínylódsz.

— Hát igen. Tanár vagyok, tudod és még szűnőd van. Gondoltam szétnevezek egy kicsit a „haladó” szellemek között. Eppen kapóra jöttél. Szeretném megismerni a barátait. Hála lennék, ha segítenél.

— Hm. Ez óriási kockázat. Nem nagyon állunk szóba alantasabb szellemekkel.

— A friend in need...figyelmeztettem.

— No persze! Neked megteszem. Csak kissé hozd rendbe magad. Így mégsem láthatnak.

Gyors mozdulattal letelepíté rólam a nyakendőt, hajamat összehozta, ingemet kigombolta a nyakamon, s zakom zsebéből messzire elhajította a makuláltan fehér zsebkendőt.

Egy lépést hátrált, miután szemmel vizsgálta az eredményt.

— Az arcod túlságosan sima, de sajnos ezen nem segíthetünk. Az összehatás nem éppen rossz. Máris mehetünk.

A többi...belépés ebbe a hodályba, Margóval való találkozásom...már csak holmi tündérmese számba ment.

— Ime, így történt, szivem. És most te mesélsz. Elsősorban arról, hogyan tudod távol tartani magadtól ezeket a székszuális bűnözőket? Vagy nem tartod távol? Akkor térde, öreg lány. Készülhetsz korai halálodra.

— Te gonosz, mocskos gondolkodású tuccatérj! Tudd meg, hogy nem a kettőnk szent frigye tartott vissza attól, hanem Any! Mert elsősorban anya vagyok s csak aztán feleség.

LADÁNYI LÁSZLÓ:

NINI

— Ha olyan fontos neked Any, mi az ördögöt ficáncolsz itt a bübben, amikor gyermeked, akárcsak én, lány kebleid melegére vágyik?

— Ezt is érette teszem. Azt akarom, hogy híres anyja legyen. Valakinek csak ki kell vágni a rezet a két szülő közül. És te aztán jobb, ha szépen meglapulsz. Elfelejtetted azt a női harisnyát, amit épp az elutazásom előtt napon találtam meg a zsebedben?

— Az ember nem turkál idegen zsebekben...

— Pimasz! Szóltalanul végigmértelek és türetem.

— Könnyű volt, mivel megmagyaráztam, hogy mindez kollégám ostoba tréfája. Még azt is reméltem, hogy egy ilyen hülye vicc elég féltékeny tesz ahhoz, hogy utolsó percében lemondj arról az örült kalandról. De talán hagyjuk ezt és felejtsd, amit kérdeztem én drága, maszatos életpárom.

— Nos, hát itt nincs semmiféle székszuális bűnöző. Nagyon derék, kedves gyerekek ezek. En mindenesetre már az elején azt a trükköt találtam ki, hogy engem nem érdeknek a férfiak, azaz hogy nem a férfiak érdeknek. Mivel ez egy szuperdemokratikus közösség, ezután senki sem háborgatott, s nem is törődtek velem.

— Nem hiszem. Bár ez itt egészen természetes, nem csinálunk nagy ügyet belőle. Arról nem tudok, hogy valakihez szorosabb kapcsolatok fűznek. Inkább mindannyiunkhoz tartozik. Csupa jószág, lelki finomság. De néha minden ellenkezőjébe esap át nála. Van néhány trükkje, amit jobb, ha sose lát az ember. Bár megfejtethem a titkát, vagy legalábbis értenem, mit miért csinál. Azért is szeretném még itt maradni egy ideig. Csak hogy jellemezem őt, hallgass meg az esetemet vele. — az előbb már említettem, hogy történt itt valami... — szóval az első időben, amikor még egy kicsit idegenkedtem és szorongtam ebben a társaságban, ő volt, aki gondjaimba vett. Amint látta, hogy félrevezülök, mellémszegődött. Már akkor nagyon érdekelt engem, ki lehet ez a kislány. Kitaláltam neki egy megrázó, tragikus élettörténetet, remélve, hogy ő is megnyílik előttem, ha elmondok mindent magamról. Panaszkodtam, hogy milyen rettenetes ilyen nemi elferdüléssel élni. A férfiakról rettegek, és megijedtem borzadok attól, hogy egy nő visszautasít vagy rendőrkézzé ad, ha közelednék, hozzám. Ezért is élek így, inkább egyedül, mint hogy még egyszer érezzem azt a megaláztatást, amit ekkor és ekkor, így és így átéltem már egyszer, egy szerencsétlen kalanddal kapcsolatosan.

— Nini szó nélkül hallgatott végig, csupa bánat volt. Egyszerre felragyogott a szeme és szó nélkül vetkőzni kezdett. A jószágos lélek készséges szeretetében felajánlotta magát nekem.

— És te?

— Mit tehettem volna? Egyszerűen elájultam. Sikoltozásokra ébredtem, lányok hajlították fölém, vízes borogatás, dőtszőlés, faggatások. Nini nem volt sehol. Ezt is megusztam. Többé nem is beszéltem róla. De továbbra is jóbarátok maradtunk.

professzor a woodhali egyetemről. Vastaps jutalmazza hőstetemet. Felemelkedem a többiek fölé, lent a tömeg ordít, énekel.

Margó terem mellett. Lehoz magához.

— Disznó! — sziszegi a fülemben — Először vagy itt és már teleszivad magad hassal!

Csak nevetek rajta és Ninit figyelem. Érzem, hogy valami rendkívüli készül itt. Csak ne lenne minden olyan átkozottul fényes és vibráló, s a hangok olyan élesek. Kevélyen nézek magam körül, zsebedben még egyszer elrendezem a bugyi-zsebkendőt.

— Szép kis családapa! — nyögi Margó és beléncsap. De aztán már sem ő, sem én nem tudunk mátra figyelni, mint Nini. A lány vékony hangon énekelni kezd, megint az a furcsa, rettenetes nyelv. Mikor befejezi, gyors táncba kezd, szédítően forog maga körül, majd vad lendülettel cigánykerékét hány, e-yiket a másik után. Szoknyája visszahull, fehér combja kivillan a gitárosok örült tempóban pengetnek, mindenki üvölt és tapsol, Nini csak egyre hányja a cigánykeréket, körül a hodályban, haja a földet söpri, teste derékig csupasz, szemérmelennül, visszataszítóan kaszája lábával a levegőt. (Amikor ké-sőbb összedől körülöttem a levegőt, az a jelenet, tisztesen meggyorsulva, a másodperc egy töredéke alatt újra végigszáll bennem.)

Kijózanodva, döbbenet és értetlenül nézem ezt a látványt, minden logikám, emberismeretem csodót mond. Bárki másról elképzeltem volna ezt, talán még Margóról is (bocsás meg, szivem!) csak éppen Ninitől nem. Csak meg tudnám fogalmazni, mi ez? Semmi székszuális kihívást nem érzek benne, inkább valami görösös kapaszodást. De mire?..Miert? Azt látom, hogy a többiek is így hat. Már nem tapsolnak. Csend van. Aztán hirtelen végtér az egész. Nini lehuppan a földre. Egy pillanatra azt hiszem, elájult. De már újra talpon van, nagyot rikolt s a kezével olyan mozdulatot tesz, mint a cirkszban a bűvész a produkció után. Erre tapsvihar tör ki. Nini hajlong, aztán hozzám fut.

— Na, kiáltja — Csináld, Csináld! Tanácsatlantul nézek rá. Nem tudom mit akar. Nevetés.

— Na, kiáltja — Csináld, Csináld! Tanácsatlantul nézek rá. Nem tudom mit akar. Nevetés.

Sheffy ugrik hozzám: — Nem érted, professzor? Megtiszteltetés ért. Személyesen adhatod rá a bugyitját.

Mindenhonnán csufondáros nevetés. Azért én sem hagyom magam. Kiveszem zsemből a parányi nadrágot. Nem egyszer adtam fel ilyesmit Anyra. Nini végre is a lányom lehetne. Nagy szakértelemmel belebujtatom a kislányt a bugyijába, aztán megvergetem az arcát.

— Jól van kicsikém. És most menj szépen játszani.

Tréfasan akarom mondani ezt, de valahogy nem sikerül. Mindenféle vadakat gondolok össze. Hogy hazaviszem és meggyógytom. És mi lenne, ha Any...Nini valamit megérezhet mindebből, mert odahajol hozzám, arcom csókol és halkán azt mondja: Közönmű szűpen, papa.

A gitárosok újra nekifognak. De ez már nem elég. Konzervdobozok, bádóg edények, padok, tenyerek, süvöltő füttyök kisérk öket. Minden egyre gyorsulva halad valami észletlen, elháríthatatlan nirvana felé. A sílány ital, a kábítószerek, az ördögök ének és zene, az egymásbatorlódt emberi testek kavargása szinte magába szivta, elveszejtette egyéniségemet. Egy mindent elnyelő örvény felett lebegek, már csak Nini arcát látom, óriásivá növe. Betölti az egész látómezőt...

ÉS AKKOR ELKEZDŐDÖT AZ ÁGYUZÁS.

Borzalmas dörmögés rázza meg a falakat. Azt hittem ráomlik az épület. Halálos csend lett, aztán újra: Bumm! Az ágyudörgésen áthatva megszólaltak a szíreánák. Dübörgés hallatszott, mintha súlyos járművek indulnának meg, majd repülőgépzugás. Közvetlen utána távoli dördülések. Valaki élesen felkiáltott:

— Dávid! Dávid! Mi történt Dávid!

Az egyetlen izraeli egyszerre kimagaslott a többiek fölől. Hosszu, világoszőke haja megcsillant.

— Mit tudom én? Ne tojzatok be! Elfelejtétek, hogy háboru van? Ágyuznak Akabából.

— De ez még soha nem volt itt! — kiáltotta egy hisztikus női hang — Imádkozunk, Uram, Jézus istenem!

— Fejükbe szállt a dicsőség — folytatta közömbösen Dávid — Majd megkapják a választ. De most jó lesz kioltani a fényeket. Repülő is jöhetnek.

Heves dörmögés szakította meg szavait, téglák zuhantak le a romos oldalról, aztán egész áradat indult meg, mint valami láncreakció. Sikoltást hallottam, artikulatlan jajszakavat, újabb csattanás, ellenállhatatlan erő ragadott meg és a földre lódított, Margó volt az utolsó gondolatom, aztán sötétség...semmi...

— MIÉRT ÉPPEN NININEK KELLETT OTT ALLNIA az alatt az átkozott fal alatt? — kérdezte Margó.

— Talán mert így tragikusabb részletekkel mélyítheted ki készülő regényvedet — találgattam.

— Hagyj békén! Szivelen vagy! Egy ilyen gyereknek nem lett volna szabad elpusztulnia.

— Igazad van. Legközelebb én állok majd a fal alá.

— Ha így beszélsz, legjobban szeretnék meghalni.

— Édes szivem. Tudod, hogy csak a te szűtséget akarom élvezni nálad.

— Oh Bob! Ugy szeretnék hozzád bújni! Minden erőmmel. Belédoldvadni egészen. — Olyan gyámoltalannak érzem magam.

— Szólhatok a stewardessnek. Talán akad itt egy kis fülke felejtett utasok számára.

— Nem fogom soká kibírni veled.

— Megelégsem meg, mondjuk, nyolcvanöt évvel. Aztán váhatsz.

— Drága, öreg hülyém. Próbálj egy kicsit komolyabb lenni. Hidd el, bennem mélyen belül olyan rettenetesen zokog valami. Nemcsak ezért a szerencsétlen gyerekért. Nem. De ott... mind... azok a fiatalok. És az a napfényes ország. Milyen boldogok lehetnének az emberek...

— Többé-későbbé így van ez mindenütt. Ronda állatjag az ember. És azok a te barátaid! Hálát adok az Istennek, hogy ott voltam s elhurcoltálak onnan. Féltem voltál. Azt hittem, megtévelyedsz. Ha valami bajod történt volna, hát lelétszámolom az egész bandát.

— Így beszélsz egy törvénytisztelő, szelíd polgár. Mintha ők tehetnének róla.

— Tehát nekik adsz igazat. Akkor miért vagy most itt velem? Illatosan, kíméletesen, vadonatúj ruhában, fehérneműben... — Mert én sem vagyok külön bálnád. De én legalább beismerem. És bennem résztvét és számlalom van. Nem olyan dermesztő közöny, mint tebeled.

— Közöny? Azért jöttem utána? Azért rohagaszтам egész nap, amit elrendeztem, hogy szegény Nini tisztességesen eltemessék? Azok ott csak nyoszorókék és ideoda kapkodtak. Persze könnyű gitározni, narkotikumokat szedni, minden nap mással hemperegni, megvetni, leköpni a társadalmat, amíg nincs semmi baj. Amíg egy barátságos, napfényes ország befogad, s csak-nem táplál is bennünket. Micsoda hőstet! Ime ez a jövő nagy, szabad közössége. Ha valami csoda folytán egyszerre mind appendicitist kapna, tüstént izekre szakadna, s doktor bácsiért kiáltana. Ugyanis lenéző mosollyal, vagy hasisevéssel nem lehet vakbelet kioperálni. Ahhoz finommechanika kell, műszerek, elektromosság, szervezett intézmények, magasívóju társadalmi berendezkedés.

— Szép, hogy úgy meg vagy elégedve a fennálló renddel.

— Ezt egy szóval sem mondtam. De az mégsem megoldás, hogy kísértalok a társadalomból s a természet öltre borulók, mások számlájára. Rongyaimon jelszavak: — Love, Peace, Sunshine s így indulok, mint valami mai Don Quihote az egyre veszesebben közeledő katasztrófa ellen. Öngyilkos vállalkozás. Mindez persze nem azt jelenti, hogy nincs kiút. Valahol talán már keresik s talán meg is találták. Már régen megindult a versenyfutás az emberiség megváltásáért. De van, aki előre fut, van, aki visszafelé. Valamilyen ad absurdum örült-kétházában rendezhetnek ilyen versenyt, ahol senki sem tudja, merre a cél, így hát össze-vissza rohagálnak kétségbeesetten. Nekem ebből elég. Tudomásul veszem, hogy az embert semmiféle matematikai képlettel nem lehet megfejteni. Már azaz is meglegednék, ha megérteném miféle kegyetlen hajtórőr kszette azt a szerencsétlen kislányt, hogy azt az ocsmányi táncot, ott, mindenki előtt eljársa.

— Azt hiszem, én már tudom. A halálfelelem.

— Halálfelelem? Akkor talán a többiek is?

— A többiek is. És te is... én is... Ezt akarom megírni a könyvemben.

— Lehetséges, hogy szűk női agyadban te lelted meg a feleletet a nagybetűs ÉLET megfejtéshetetlen kérdéseire?

— Lehetséges, professzor úr, bár tudom, hogy te vagy a világ legokosabb embere. De én már unom nagyképű ítélteidet. És azt is, hogy annyira restelled érzelős természetedet. Nem tudom, mit adnék érte, ha egyszer bögni látnálak.

Pedig közel voltam hozzá. Tudod, szivem, amikor szegény Ninire ráadtam a bugyitját, éreztem, hogy vékony kis teste csupa verejték. Olyan részvét fogott el, hogy a könnyimmel küszködtem. Ha ez elégtelen neked cinikus hetykeségemért, akkor... — Istenem, Bob, milyen szűke és egyhangu lenne az életem, ha te normális lennél! Mégis erősebb vagy nálam. És jobb is talán. Boldog vagyok veled...

Megragadta a kezemet, olyan erővel, hogy felszisszentem. Ránéztem. Szemei megnöttek, mélyükön vad kétségbeesést láttam. Mikor megszólalt hangja idegennek, távolinak tűnt:

— De Any, Any! Mi lesz Anyuval? Vele mi lesz?

— Anyuval?

— Gondolod?

— Tudom.

Margó elfordult, kibámult az ablakon. Pedig semmit nem láthatott, csak felhőket, amelyek az eget és a földet is elfedték előlünk.

S végig, az egész hátralevő unom, egyetlen szót sem váltottunk többé egymással.

— VÉGE —

ZENEÉLET

Doráti Antal a Filharmonikusokkal

— 9-ik bérteti sorozat —

A stockholmi és washingtoni szimfonikus zenekarok főzeneigazgatója (a többi elfoglaltságának megjelölésétől helyszűke miatt eltekintünk) minden évben szeretett vendégek zenekarunknak és minden alkalommal hoz néhány különösen érdekes és értékes ajánlatot vendéglátóinknak. B. nagy érdekességgel vártuk a már elmúlt évben bejelentett, ezúton ismét az előzetes műsortervben feltüntetett szimfóniájának bemutatását, hiszen sajnosunkra a zenekar vezetője meg ettől a „shöbergi értelmében valóban nem „modern”-nek nevezhető újdonságtól is visszaretent...

Helyette Antonio Vivaldi „Gloria” című kantatáját mutatta be első műsorán. — A még Bachnál is termékenyebb olasz zeneszerzőt és hegedűművészt, akinek életmunkáját még mai napig sem tartják fel teljes egészében. Hiszen a „Lettár” mai állása szerint 446 versenyművet írt, közöttük 221-et hegedűre, — 49 ismert operájából csupán 19 maradt fenn teljes egészében, 75 szonátát és mintegy 23 szimfóniát írt, nagy vokális műveken kívül.

Az 1741-ben elhunyt mester hagyatékának feltárással Szabolcsi Bencének is nagy érdemei vannak, s rajta kívül, többek között A. Gentili milánói zsidó muzikológusnak, aki egyedül 300 versenymű és 19 opera kéziratát találta meg 1930-ban egy géneai kolostorban... Hogy Bachra mily nagy hatással volt, mutatja, hogy Vivaldinak számos koncertjét dolgozta fel.

A műsort Igor Sztravinszki emlékeztére „A tűzmadár”-balett-szvitel nyitotta meg. Doráti, aki pályafutását egy francia baletttársulat dirigenseként kezdte, s később is gyakran került kapcsolatba a táncszínpaddal, érezte, hogy ezt a művet is eredeti formájában vezényelte már. Mert minden misztikumát feltárta a hercegő déns táncában, Kacsai démoni alvilági táncában, a Berceusban, mint a finálé csodálatos orosz népi „Khorovod”-témájában, produkciója három-dimenzióssá vált a szokványos kétszínű reprodukció helyett: oly plasztikus emelte ki és szemléltette a színpadi koreográfiát és lenyűgöző zenéjét.

MAHLER ZENEKARI DALAI

„Des Knaben Wunderhorn”- (A fiu va-

A MODERN DRÁMA »FENEGEREKE«

(Folytatás a 12. oldalról)
barátságos csvegett a bécsi kultúrétel kiváltságaival és szívesen „szakított” öt percet idejéből, hogy az Uj Kelet olvasói számára néhány kérdésre válaszoljon.

Félrevonultunk a palota egyik csodálatosan berendezett termébe s eleinte tisztáztuk, milyen nyelven társalgunk, mert Ionesco, amint bevallotta, már nem igen urálja a román nyelvet, az anyanyelvét, a francia nyelv mesterévé lett s inkább ezen fejezi ki magát, nehogy félreértések adjának. Megmagyaráztam, mi az Uj Kelet. Kissé értelmetlenül tekintett rám, mikor arról beszéltem, hogy ez egy Tel-Avivban megjelenő magyar nyelvű napilap, én Romániából származom, de magyar-zsidó vagyok...

Nem fűzött ehhez megjegyzést, de arc kifejezése mindent elárult.
Az ötperces interjú sebesen kátogott, mint egy gyorsvonat, körülbelül így:
— Ugy hallom, Izráelt szándékszik meglátogatni?
— Igen. Áprilisban vagy májusban, pontosan nem tudom, különben Izráelben még nem jártam soha...

— Önt az „abszurd színház” atyjának nevezik a kritikusok. Mi a véleménye erről?
— Tudomásom van róla. De nem én találtam föl, az ógörögöknél is fellelhető. Shakespeare is gyakorolta, elihethi nekem, sikerrel, hogy éppen engem neveznek így, a kritikusok dölga. En nem tehetek róla.

— Milyen irányban fejlődik az Ön színház?
— Nem tudom. Spontán lélek vagyok, ez a döntő, ami a fejlődésem irányát illeti.

rázs-kürtje) Achim von Arnim és Clemens Brentano antológiája a múlt század legelején jelent meg, mint első nagy gyűjteménye a német népköltészetnek. A szerzők nem jegyezték le dallamukat, ez nem az ő feladatuk volt. Ez a gyűjtemény jelentős szerepet játszott Mahler munkájában: idéz belő-

le 2-ik szimfóniájában („Das Urlicht”), a 3-ikban: „Három angyal énekel”, — és a 4-ikben „A mennyből teli hegedűkkel”, de ezenkívül még kilenc verset dolgoz fel belőle szólóénekre, zenekari kísérettel. Éljenek mutattatva rá szoros kapcsolataira nemcsak a természettel, de a naiv népi költéssel is.

„Des Knaben Wunderhorn”-antológiájában két zsidó-tárgyú népies verset is találunk: „A zsidó lány”, az egyik, a csodálatos szépségű lányról szól, aki sétálni megy s találkozik a városi imokkal. Kiönti nekik szíve bánatát. „Kereszteskedj meg”, mondja egyikük, — „akkor elveszlek feleségül”. — „Inkább vesszek a tengerbe” — mondja a lány és bucsút mondva az életnek, elmerül a tenger hullámaiban. — A másik népies vers a pészachi Hagádát, a mesét a gödöllőiről, idézi. Humoros címe: „A jingele mi-közülünk” („Für die Jungelcher von unsern Leut”), és mesél a „sochet”-ről is, aki levágja az ökröt, majd a „malách hámmovesz”-ről, a halál angyaláról, aki megöli a „sochet”-et, mert levágta az ökröt, s így tovább... Érdekes módon, a német vers ritmusa híven követi a Hagádát...

Doráti a sorozat hat dalát tűzte műsorára, közöttük a legismertebbet „Páduai Szent Antal prédikációját a halakról”, a bifúziós „Rajnai legendát”, és a legzsidóbb, legkönynyedebb népdal-tónusban tartott „Wer hat dies Liedlein erdacht”-ot (Ki találta ki ez

a dalocskát?). Sheila Armstrong (szoprán) előadásában. Bájos megjelenését csak előadásának bájos könnyedsége mulja feül. Hangja a magasságban esengett a legszebben, míg mélyebb fekvésekben nem vitt eléggé, főképp a Héjchál Hátárbut nagyerében, melyben előadásának sok részlete ment veszendőbe. Jobban érvényesült aztán a „Gloria”-ban. — Doráti nem egyszerű kísérőnek állította be Mahler zenekarát, hanem szinte színpadi háttérként kapcsolta be a dalokba, rendkívül diszkrétén, sok humorral és minden hangszer hatását kiaknázva.

A sorozat hat dala most első ízben hangzott el tel-avivi koncert-teremben, — és igen meleg sikert aratott.

Vivaldi „Gloria”-ja az olasz barokk művészetnek klasszikus terméke: vallásos áhítatában a környezet derűs égboltozata, a napfény sugárzása, a hívő ember naiv rajongása felhőtlen tisztaságban, minden komor magabizáltság és töprengés nélkül nyilatkozik meg. Nem ostromolja oly elemi erővel az egek urát, mint Haendel, kerüli Bach transzcendens átszellemültségét is, s mind-ezek helyett Rafael és Murillo angyalait, szentjei és apostolai lebegnek zenéje fölött.

Vivaldi a concerto grosso és régi olasz táncritmusok gazdag arzenáljából merít zenekarában, melyet a vegyeskari és a három szólótárs: Sheila Armstrong és Bibiana Goldenthal (szoprán), és Birgit Finnila (alt) szólót és kettőseit kíséri és egymással összeköti.

Doráti szigorú önmegtartóztatással, szinte aszkétikusan mondva le minden külsőséges hatást, a lényegre helyezte a súlyt, s nem a pompázó kivitelt. Vivaldi „Gloria”-jában is a legnépszerűbb eszközökkel fejezte ki ennek a meghatón közvetlen muzsikának áhítatát, alázatát és lelkes hódolatát. A Jozsef Friedland által gondosan betanított Tel-Aviv Filharmonikus kórus nem eléggé könnyed hangvételében és nem eléggé fényes csengésben egy olasz oratórium vagy kantáta előadásához. A két szoprán külön és együttesen sokkal nagyobb hatást tett, mint az ált kissé tompa hangjával.

A közönség rendkívüli melegséggel, sőt lelkesedéssel fogadta Vivaldi „Gloria”-ját, annak elragadó előadást és kitűnő előadót, akiket Doráti Antallal az élen, hosszantartó ünneplésben részesített.

BEMUTATO A „BÁT-SEVÁ” BALETT-TÁRSULATNÁL

A Batséva Rothschild által alapított, Martha Graham művészi védnöksége alatt álló hazai tánc-együttes új műveket mutatott be a „Nachmani”-terem szegényes színpadán. Az amerikai nagysikerű körutjáról nemrégiben hazatért tánc-csoport valóban „haluci” környezetben bonyolította le művészi műsorát.

Ennél az együttesnél különösen lényeges szerepet játszik a nagyvilág és a hazai közönség közötti igények ellentéte. Sőt, rámutat a hazai izlésben mutatkozó ellentétekre is: a Stuttgarti Balett Nagyszerű „Romeo és Juliá”-ja a klasszikus balett páratlan sikere ragyogó koreográfiájával mutatta, hogy az az irány nem mellőzhető, mint azt a két testvér-együttes, Batséva és Bátor stíliztánc-stílus mellett épp oly elengedhetetlen a klasszikus balett-hagyományok művelése, mint ahogy a zenekar sem engedhetné meg magának (a miénk meg éppenséggel a másik végtelbe esve), hogy csak korszerű művekkel töltse meg műsorát.

Amerika, látszólag hajlamos Martha Grahamnak az excentricizmus felé hajló stílusára, mert „Batséva” ott nagyobb sikert aratott vele, mint — most itthon. Hatalmas tapsal fogadta ugyan a közönség tulnyomóan fiatalágból álló része a valóban legérdekesebb számot, „Atmenit”-nek jelzett darabját, de ezzel kis is merült a műsor érdekessége. Mirali Saron koreográfiája három elemen alapul: a férfi, a nő és az — iv. A zavaros magyarázat szerint a három elem egyébe nyilatkozik meg a darabban: a két táncos, és a plasztik-ív, mely alatt, mulatságos módon úgy bujlik át a táncosnő, mintha kiskutya volna, s a másik végén kibujja, csodálkoztunk, hogy nem adott megfelelő hangot magából. Két kiváló táncos Rina Schenfeld és Ráchámim Ron remek táncprodukciót nyújtott, mely ugyan lényegében közelebb állott a gimnasztikához, mint művészién kidolgozott játékhöz, de ötleteinek szégyenszerűsége mellett is sok mozgalmasságot és érdekes kombinációt mutatott fel.

Persze ügyetlenség volt a rákövetkező „Japán” számban is: „Hangok egy távoli helyéről”, Brian MacDonald koreográfiájával, ismét egy teknőszerű iv-alkotmányt kapcsolni be Rina Schenfeld és Ehad Ben-Dávid akrobatikus szempontból érdekes mutatványába. „Ai” japánul azt jelenti, hogy szerelmem. Ezzel a magyarázattal ért be az ezuttal rendkívül szófukar műsorfüzet, s nekünk be kellett érni a szerelmi kettősnek ily velősen távolkeleti ábrázolásával. — Kissé naiv volt a már ismert szám: Barokk-koncert No. 5th Norman Walker koreográfiájával. Rena Gluck, Nurit Stern, Dalja Levi, Pamela Sámi, Robert Verbrugge, Walker és társai atraktív kivitélében. Mose Efráti darabjának bemutatója elmaradt s helyette a „Timpani concerto” című jól bevált, hatású szám szerepelt. A műsor kevésbé volt nívós és ötletes, mint „Batséva” előző előadásán. Egyik kiváló táncoskértől tömören fejezte ki róla véleményét: „Hiányzott a színpadi beállítás az egész produkcióból”. S valószínűleg, a fején taláta a szöveget.

Mindenesetre az erkélyen ülő Leonard Bernstein lelkesen tapsolt.

MOSOLYOK ÉS KÖNNYEK

— Michel Gyarmaty vers-gyűjteménye, Párizs, 1970 —

Verskötetet hozott a minap a posta, és ahogy lapozgattam a kötetet, egyik ámulattól a másikba estem. Meglepetés a szerző, a nosztalgikus hangvétel és nem utolsósorban a versekből áradó ősrégi ortodox zsidó légtér.

A szerző — Michel Gyarmaty — világmárka a szórakozási iparban. Ő a párizsi Folies Bergere igazgatója, diszlettervezője,

MICHEL GYARMATY,
a világhírű Folies Bergere igazgatója

kosztümtervezője, rendezője, satöbbi, satöbbi. Nyilván nem elégszik meg ezekkel a vitagra szóló sikereivel, hanem ezen túlmenően üres óráiban (amikor a Foliesben a görökök az előadás alatt lábaikat az égig lóbaljakkal hazagondol, az egykori Balassagyarmatra, és a családra, melynek nagyobb fele a vérszűzességben pusztult el. Gondolatait és érzéseit versebe szedi, így született meg ez a kötet, amelynek „Mosolyok és Könnycsók” címet adta.

Michel Gyarmaty szülővárosa, Balassagyarmat nevét vette fel. Az iskolában meg Ehrenfeld volt. „Pótvizsga” című versében — többek között — ezt is elárulja. Így dalol erről az időről: Nem szerettem a latin órát / Számolni sose tudtam én / A francia nyelvet hadilában álltam / És megbuktam az év végén. / Emlékszem Majtényi mondta: / Ehrenfeld, magát nem engedem át / És harminec év után én Párizsban / Tettem csak le a pótvizsgát.

Nyolc gyerek volt a háznál, nyolc apátlan árva. Maga Michel még hat éves sem volt, amikor az apja meghalt. Egy fénykép képes emlékezni apjára, fivére küldte Budapestre. „Gyermek voltam, otthon voltam / Gyarmaton, de régen volt ám / Akkor egyszer mondtam én is / Szeretlek, drága apukám...”

Michel Gyarmaty híres rabbi-család sarja. Apaí again a pozsonyi rabbi-fejedelem, a Chátám Szofér dédunokája. Nagyapja, Reb Smuel Ehrenfeld nagymartoni (Mattersdorf) rabbi volt és szintén fiatalon, alig 48 éves korában hunyt el. Reb Smuel a Chátám Szofér veje volt és a rabbinikus világban főműve után Chátám Szofér néven ismerik. Elétraírói a következőket jegyezték fel róla:

„1886-ban a bethleni hitközség meghívta rabbinak. Két évig működött itt és nagy jelesvát vezetett. 1868-ban szikszói rabbi lett. Itt is minden energiáját a jesiva fejlesztésére fordította. 1874-ben kiadta Chátám Szofér című tanulmányi glosszákat tartalmazó művét és a könyvből befolyt összeget a tanítványok élelmézésére fordította. 1877-ben Nagymartonra került. 1878-ban kiadta a Sulchán Aruchhoz írt kommentárjait, ugyancsak Chátám Szofér cím alatt. 1883-ban halt meg Nagymartonban.”

Merő véletlen, hogy Michel Gyarmaty verses kötetével egyidejűleg a tel-avivi Szinaj könyvkiadó vállalat gondozásában „Igrót Szofrim” címmel megjelent az Eger-Szofér-Ehrenfeld család levélgyűjteménye. Ez a könyv eredetileg a huszas évek elején jelent meg. Reb Somo Szofér beregszászi rabbi szerkesztésében. Kiadóként a Bécs-Budapest-i Schlesinger József könyvkereskedő szerepelt. (Schlesingerék szintén Chátám Szofér-unokák.) A tel-avivi Schlesinger-fivérek, a Szinaj-cég tulajdonosai, most édesapjuk, a 1952-ben elhunyt Reb Avrahám ben Aki-av Schlesinger emlékének szentelik a könyvet.

Az „Igrót Szofrim” című kötetet az a levél zárja, amelyet Michel Gyarmaty nagyapja küldött 1883-ban hitközségének egy Kurling nevű fűrdőhelyről. A dátumból kitűnik, hogy a levelet röviddel halála előtt írta. A címzett bizonyos Reb Mose Léb Trebitsch, aki abban az időben a mattersdorfi hitközség elnöke volt. A nagybeteg rabbi visszaküldi azt a pénzüsszeget, amit hivi gyűjtötték össze számára gyógykezelés céljából. Leveleiben megható szavakkal magyarázza meg, miért nem fogadhatja el ezt a pénzt. „Sokat szenvedek a betegségem miatt, — írja — miért gyötörjem a lelkiismeretemet s... Szent fogadalmat tettem hogy nem fogdom el. S megiltom hiveimnek, hogy

családom valamelyik tagját ebben az irányban megkönyvezzék... A hitközség jót akar és most, hogy a tagok visszaveszik ajánlásukat, ugyanolyan jócsélkeményt (micsak) gyakoroltak, mint amikor a pénzt adták... Kérem, igazolják, hogy kéresemnek eleget tesznek és visszaadják ennek révén lelki nyugalmamat...”

Michel Gyarmaty imakönyvről dalol, a rongyos imakönyvről, amelyet még otthonról hozott magával és amely közben nagyon megöregedett. „A fedele szürke lett / Lapjai megsárgultak / Szép héber betűi / Kisse megfakultak.” Beszél kever ávot-ról, a péntek estéről, a családi összejövetelekről, a szép zsidó ünnepekről. Hiába van Párizsban arany gyertyatartója, hiába a pompás csillár és a sèvres-i porcelán. Szébb volt otthon az egyszerű fehér tányér és a fehér abros az asztalon. Szébb volt a fehér gyertyaláng... „Es az egész család / Együtt otthon / Balassagyarmaton...”

Megható vers szól jom kipuról („Ávinn Malkenu”) és két oldalas vers pészach ünnepeiről. Emlékszik arra az időre, amikor először látta a szalma közé ágyazott pészachi edényt, a három ládat, tele libással, bögrével. Ott volt az ő bögréje is, amelyből szerette a kávé inni mácszal. Emlékszik, hogy „fehér volt, rajta egy virágcsokor, a füle egy kicsit megrepedt, de benne a mácszavé és a három kockacukor csoda finom volt... és jól esett.”

Hangulatos vers szól az egykori szukoti sátorról. Bizony, Balassagyarmaton október-

Reb SMUEL EHRENFELD,

néhái nagymartoni (Mattersdorf) főrabbi

ben már hideg volt, úgyhogy „a fehér lepedő-falakon színes papírláncok egymást átkarolva táncolnak... Pedig fázna és vácognak”. Ugy látszik, a hideg miatt gyorsabban befejezték az ünnepi vacsorát és be mentek a verandára. Közben megeredt az eső és a láncokról úgy csurgott a kék és piros szín, mintha panaszlevelet írta. Majd így folytatja:

Később a gyertya is kialszik / Sötét lesz / Csak a lepedők sóhajtanak az éjben / Almosan, fáradtan ásitoznak / Szívesebben aludnának / Az ágyban, mint a hívős hideg / Deszkapalotában. / A veranda ablakban / Egy ezüst szelencében / Alszik már az etrog / Es a préselt pálmák hosszú, elnyult ága / A zsidók imádsága / Ma éjjelre / Sze-meit lezárja.”

Michel Gyarmaty nyilván érezte, hogy a gyermekkori emlékek és a nosztalgia túl a mai Gyarmatyból is kell adnia valamit. Ezért vett fel a gyűjteménybe két verset, s ezekben szerelmet vall a színháznak. Így megmagyarázza valamennyire fantasztikus karrierjének titkát is. Az egyikben elmondja, hogy tizéves sem volt, amikor elvitték Pestre szemorvoshoz, és boldog volt, hogy fájt a szeme. „Annak köszönhettem Pestet / Az első színházi estét.”

A másik vers, 12 rövid sor credo és vallomás. Valóban csak az az ember írhatta le ezeket a sorokat, akinek a színház az életcélja és tartalma. Ime a vers:

„Színház a szakmám / Színház a kenyerem / Színház a hitem / Vallásom, mindennem. / Színház a reményem / Színház a szerelmem / Színház a gyermekem / Csalódom énnekem. / Színház a multam / Színház a jelenem / Színház az életem / Halálom énnekem.”

★

Párizs... Folies Bergere... Balassagyarmat... Chátám Szofér dédunokája... zsidó versek, mely zsidó forrásokból fakadó nosztalgia. Hát nem különös ez a találkozás...?

(sch. d.)

ROMÁNIAI csoportrepülések és bármilyen egyéb
UTAZÁSI ÜGYÉBEN
forduljon bizalommal magyarul beszélő
hivatalnokainkhoz.
Díjmentes tájékoztatással szolgál
ALLTOURS Ltd. UTAZÁSI IRODA
„AIFA, Norda 1. Tel. 66981.
NAHARIA, Weizmann 61. Tel. 922888.

AZ ORSZÁGUT KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKNŐJE

Írta: **BENEDEK PAL**

Rina nemrég szabadult és egy ideig igyekezett minél kevesebbet tűköre nézni. A börtönben tízenegy kilóval lett kövérebb, mert előbb csak az agyára ment az édes semmittevés, aztán alaposan meglettek a zsírpárnái is. Elhatározta, hogy legyalultatja magát a súlytöbbletet, mert feltett szándéka volt, hogy tolvajból visszaképezeti magát az eredeti szakmájára. Már csak azért is, mert ehhez nem volt szükség tanfolyamra, még jól ismerte korábbi mesterségének minden csinát-binját. Az ilyesmít nem lehet elfelejteni, akár az uszást, vagy a biciklizést.

Mielőtt tolvajkodni kezdett, rossz lány volt, nagyon rossz lány. Az egész úgy kezdődött, hogy kedves kis hangja, tűrhető hallása és végtelenül meggyőző külseje lévén, csitrikorában egy ismerőse a könnyű műfaj irányába, beszervezte egy negyedrangú bárba, ahol együvély dalokat énekelt a mikrofonba, s miután a szám végére ért, amely szent:

**Mikor először
megláttam magát,
azóta megállás nélkül
imádom.
S ritkán jut eszembe,
ezt nem tagadom,
hogy házastársi hűség is
van a világon.**

Mindig akadt vendég, aki nem elégedett meg a dallamosan kifejtett dévaj okfejtéssel, de szerette volna levonni annak logikus végkövetkeztetését is.

Erre volt némi lehetőség.

A pincér utján szívesen elfogadta Rina a vendég meghívását, s ha úgy látta, hogy az illető nem csak lelkiükben gazdag, de a cech kiegyenlítése után még szívesen áldozna egy kékhasu bankjegyet a szerelmem oltarán is, nem zárkózott el a szolid közlekedés lehetőségétől.

Abban az időben szép kis lakást bérelt, falai között — egy statisztikával foglalkozó hódolójának számítása szerint — minden évben megfordult az ország férfi-lakosságának egy ezreléke.

Szép jövő várt rá ezen a pályán — hangja később a sok dohányzástól és az égetett szeszesitaloktól rekedtes lett, de ezzel végre egyéni jellegűt kapott —, sajnos azonban erkölcsileg is, mutálni kezdett és ahogy ez majdnem törvényszerűen lenni szokott, bekerült az alvilágba, annak is a legközepebe.

Tolvaj-bandába keveredett.

Egy ideig még megmaradt a lokál-szakban is, aztán teljesen áttért a legutóbbi évek folyamán négy ízben gyűlt meg a baba a rendőrséggel.

Legutóbb néhány hónapja szabadult. Lakása nem volt, egy rokon-néni otthonában húzta meg magát, akadt még eldugva egy-két értéke — órák, ékszerek, egy máig is leplezetlen betörés eredményének része, — amelyet félre tett, mert jól tudta, hogy az a legjobb vastartalék, ami arannyal van —, s mielőtt munkához látott, előbb nagyon szeretett volna letyogni.

Már a börtönbeli kollégáinak elmondta, hogy ha szabadul, nem a jég, de a saját hátán akar megélni, de a többiek kinevették. Egy élesnyelvű szakmabeli lány ezt vagta a fejéhez:

— Igaz, hogy az oroszok behatoltak a Közel-Keletre, de a Csatorna tulsó oldalán engedheti csak meg magának egy nő, hogy ilyen kövér legyen. Egyiptomban sikereid lennének, de egy tel-avivi bárba be sem engednek.

Egy másik lány közbeszólt:
— Csak bárók vannak a világon? Mi lenne, ha Rina az ország menten keresné meg a mindennapit? Ez most olyan divatos, olvasom, hogy filmet is csináltak a problémáról. „Az országot királynője” a címe.

Az előbbi élesnyelvű erre úgy elkezdett nevetni, hogy az oldala is belefájdult:
— Ilyen kövér lány éhenhalna az ország-uton, mert a férfiak félnek beemelni a kocsijukba, attól tartva, hogy kipukkad a kerék...

Rina már akkor elhatározta, hogy lefogya. A szabadulás után egy héttel be is iratkozott egy „fogvasztó-szalomba”, ahol egyrészt kapott valami táblázatot, hogy milyen enni-innivalótól tartózkodjék, másrészt különféle tornákra fogták.

Hetenként kétszer járt kezelésre. Az egyik alkalommal tornázott, három nappal később viszont csak néhány gyakorlatot kellett végzéni, aztán gyógymasszázs következett. Egy megteremtett hölgy husz percen át dögönyözte és Rina közben folyton így monfordított:

— Ha én masszírozám őt, többre mennek. Akkor előbb-utóbb tényleg a nyakára hagnék annak a tízenegy felesleges kilónak...

Ebből a töprengésből alakult ki a terve, három héttel később hozzá is látott a kivitelezéséhez. Mindenek előtt a choloni ipari negyed környékét kivett egy olcsó, de tágas, két és félszobás lakást. Az ut mentén, olyan házban, amelynek csak a tulsó oldalán volt egy másik lakás, tehát Rina céljaira tökéletesen megfelelt.

Elhatározta, hogy ezuttal ügyök és felhajtó nélkül dolgozik majd, teljesen egyedül építi fel a jövőjét — miközben önmaga súlyát szép lassan leépti.

A divat a kezére játszott, ezek a hosszú kabátok segítettek elrejtetni legalább het kilót a felesleges tízenegyéből, jól álcázták a kövérséget. O legalább így hitte. Vett három-négy ruhát, s miután így kiöltözött, a maradék pénzéből még kicsit csinósította a lakást, amelyre uttoró szerep várt. Az lett a környék első masszázs- és gyógytornaszalonja.

Mikor minden megvolt, kiment az ország-utra. Talán észbe jutott, amit az a fullánk-nyelvű kollégájának mondott nemrég a börtönben, — tény, hogy nem az autósokat állította le azzal a közismert, ujjcsúszó mozdulattal, hanem az autóbusszmegeállók közelében nézett szét a gyalogosok között.

Kinézett magának egy kövér embert, — megismerkedett vele és addig beszélt a lekére, amíg az illető azon találta magát, hogy hasrafekve szuszog a viaszosvászonnal leterített heverőn. Az asszony olajos kézzel paskolta a hátát.

Az üzlet szépen megindult. Rina felfigyelt arra, hogy könnyebb dolga van a sovány emberekkel, mert azok sokkal élénkibb érdeklődést tanúsítanak a gömbölydedége iránt, s noha nem szorulnak masszírozásra, mégis szívesen követik őt a gyógytornaszalomba. Ilyenkor a dögöny elmaradt, a szalon átalakult azzá, ami lényegében amugy is volt.

Kezdett kialakulni a törzsvendég-gárda, egyesek a hét bizonyos napján — előre megbeszélte órában — visszatértek, s első utjuk a fürdőszoba-mérleghez vezettek.

Rina összevont szemöldöke alól szigorú szemek villantak, mikor megállapította, hogy a masszázskurát folytatni kell, a biztató eredmény ellenére messze még a végcé. Es már terítette is le a viaszosvászonszalopot, majd lecsavarta az olajosbutkos tetejét, előkészült a dögönyözésre.

Kitartott a gyalogos-közönség mellett, egyetlen egyszer sem állította le a környéken elhaladó kocsiakat. Puritán magatartásával méltán kiérdemelte „Az országot köztársasági elnökne” címet. Rina csak azért is, mert a királynőnek nem Cholon vidékén, hanem inkább a Tel-Aviv-haifai országot mentén találkoznak alattvalóikkal.

Rina lebukását egy degeszre tömött brif-tasni okozta. Az úgy történt, hogy nála volt egy ragyogó megjelenésű, mintegy 130 kilos férfi, akinek a nadrága hátsó zsebében volt egy degeszre tömött levéltárca. Benne egymás hegyén-hátán a százások. Olyan zsúfoltság volt a bankjegyek között, mint egy városközi autóbuszban — kétnapos ünnep előestéjén. Ezt nem állta meg Rina, felfort benne a tolvajvér, s egy óvatlan pillanatban, mikor a dundi szeladon éppen a mellékhelyiségben töltött három percet — kiemelt a tárcából négy, azaz négy százast.

A férfi csak később vette észre a dolgot, s nem volt rest, elment a rendőrségre. Azonnal lakat alá került Rina és mivel már nem tartozott az alvilágban a nyeretlen két-évesek közé — vagyis ez volt az ötödik lopási ügye —, sok megértésre nem számíthatott a bíróság részéről.

Egy évi és két hónapi börtönre ítélték, s azt a pár kilót lassan visszahizza.

ERICH SEGAL: Szerelmi történet

17.

— Olivér! — A hangja egyszeriben felélénkült, megriadt. Valami baj van... Jennyvel talán? — ez volt első szava. Nos, ha ő kérdez engem Jenny felől, ez csakis azt jelentheti, hogy a feleségem nincs ott nála.

— Dehogy is, nincs semmi baj, Phil.

— Hála Istennek! És hogy vagy te, Olivér?

Miután megnyugtattam, hogy mindketten jól vagyunk, Phil nyugalma visszatért, a hangja a megszokott, barátságos, meleg. Mintha nem is a legmélyebb álmából ébresztettem volna fel.

— Mi jól vagyunk, Phil, remekül. Nem beszélgettél az utóbbi időben Jennyvel?

— Az ördög vigye el, nagyon ritkán — mondta elrészke-nyíltan gyengéd hangon.

— Nem szokott felhívni telefonon?

— Istenemre... gyakrabban is felhívhatna. Végül mégsem vagyok egészen idegen a számára.

Ha az ember nyugodt, meg rémült is lehet egyidőben, hát akkor most az voltam.

— Ott van veled most is az a lány? — érdeklődött apósom.

— Tessék?...

— Add csak ide, akarok személyesen beszélni a fejével.

— Phil, most nem lehet.

— Oh, talán alszik már. Akkor ne zavarjuk, fel ne ébreszd.

— Nem, nem.

— Hallgass ide, te gazember — szolt váratlanul.

— Hallgatlak.

— Olyan messze van tőletek Creston, hogy már nem is jöhettek le hozzám egyik vasárnap délután? Mi? Vagy nem jöhettek én hozzátok, Olivér?

— Jól van, Phil, ígérem, rövidesen meglátogatunk.

— Mikor?

— Egyik vasárnap.

— No, ezzel aztán ne ámíts. Mi az, hogy „egyik vasárnap”? Egy hűséges gyerek nem ad ilyen választ az apjának, hogy „egyik vasárnap”... mondj azt, hogy jövő vasárnap, Olivér.

— Rendben van, Phil, jövő vasárnap.

— Négy órára várlak benneteket. Nagyon óvatosan vezess, rendben van?

— Rendben van, Phil.

— Es legközelebb telefonáljatok együtt, a fene egyet meg. Phil ezzel befejezte a telefonálást.

En meg ott maradtam egyedül, elvesztem az éjszaka magányos szigetén, a Harvard-téren, nem tudtam, hová menjek és mit csináljak. Egy színes fiú közeledett felém az utcán, megkérdezte, eltévedtem-e és merre akarok menni, segítségemre lehet-e. Szórakozottan válaszoltam a kérdésére. — Köszönöm, uram, tudom az utat.

Most már nem futottam, minden erő elszállt belőlem, amikor néhány órával előbb végigszaludtam minden elképzelhető helyet, ahol reméltem, hogy megtalálhatom, beementem minden házba, minden emeletre, lábam alig győzte a vadul kalimpáló szívem iramát. És most már nem futottam... Hová tűnhetett az az asszony?

Mi értelme volna szaladni, haza, az üres házba. Nagyon késő éjszaka volt már, a testem zsibbadt a hidegtől, kimerültségtől, vagy inkább talán a félelem benított meg?

Néhány méternyire a háztól, ahol laktam, úgy tűnt, mint-ha valaki ott ülne a lépcsőfeljárattal mellett. De csak a szemem káprázott, mert az az alak ott tökéletesen mozdulatlan.

Mégis Jenny volt. Ő ült a lépcső legfelső fokán. Az izgalmak, a kétségbeesés halálosan kimerítettek, és amikor megláttam, a megkönnyebbüléstől nem találtam a szavam. Lelekem mélyén azt reméltem, hogy valami hangszert szorongat a kezében, amivel leütni készül rám.

— Jen...
— Ollie?

Az alig hallhatóan halk megszólításokból egyikük sem következhetett a másik lelkiállapotára.

— Otthon felejtettem a kulcsomat — mondta.

En szólanul álltam a lépcsők alján, féltem megkérdezni tőle, mióta ül itt a hideg éjszakában és érzem, hogy borzasztó nagyot vétemtem ellene.

— Jenny, bocsáss meg, kérlek...

— Hallgass! — szakított félbe, s azután nagyon halkán csak annyit mondott. — Akit szeretünk, annak nem kell soha azt mondania: bocsáss meg...

Odakupordtam melléje a lépcsőre.

— Most pedig aludni akarok menni. Okay? — mondta.

— Okay.

Lassan lépdeltünk fel a lépcsőkön, be a lakásba, be a hálószobába. Mialatt vetkőzni kezdtünk, Jenny rámnézett és halkán csak azt mondta:

— Amit mondtam, komolyan gondoltam, Olivér.

14.

A levél júliusban érkezett. Közben megjárta a Cambridge és Dennis Port állomásokat, gondolom hát, hogy egy-két napos késéssel vettem csak kézhez. De, amint megkaptam, azonnal átsiettem vele a Shady Lane Iskolába, ahol Jenny kint az udvaron valami labdajátékban vett részt a növendékeivel. Ellentmondást nem tűró hangon egyenesen felszólítottam. — Gyerünk!

— Mit?...

— Gyerünk! — ismételt olyan határozottan, hogy Jen-

ny önkéntelenül, engedelmesen megindult utánam. Szólanul lépdeltünk lefelé a folyópartra.

— A kutyafáját, volnál hajlandó már elárulni, mi ez a titokzosság?

Ekkor beszálltunk a vízparton kikötött egyik csónakba s én erőteljes evezőcsapásokkal távolodtam el a parttól.

— Mondtam már, hogy fontos közölnivalóm van számodra.

— És azt a szárazföldön nem mondhattad volna meg? — kiabált rám.

— De nem ám, az ördög vigye el — üvöltöttem vissza, nem mintha bármelyikünk is dühös lett volna, csak erős szél zúgott a víz felett, kiáltoznunk kellett, hogy megértssz egymás hangját.

— Egyedül akartam lenni veled kettesben. Nézd, mit kaptam. — Ezzel meglepgettem előtte a levelet, melynek fejlecén azonnal felismerte a Harvard Jogakadémia jellegzetes betűtípusát.

— Hüha! Az egyetemről. Csak nem repítettek ki onnan?

— Még egyet találgathatsz — süvítettem válaszul.

— Első lettél a vizsgeredményeddel — kockáztatta meg reményét.

Most már szinte resteltem megmondani az igazat.

— No nem éppen... de a harmadik.

— Oh — sóhajtott csalódottan —, csak harmadik?

— Ide figyelj, és mégis megkaptam az istenverte *Jogi Szemle* szerkesztői állását — ordítottam tovább.

De Jenny csak továbbra is kifejezéstelen arccal nézett rám.

— Az Isten szerelmére kérlek — esdekeltem —, szólj már egy szót végre.

— Nem én, amíg meg nem tudom, ki végzett előttem az első és második helyen.

Az arcába bámultam mosolyát keresve, amiről tudtam, ott kell bujkálnia a szememben.

— Gyerünk asszony, nyilatkozz végre, mit szölsz hozzá.

— Alászólgája, én most megyek — jelentette ki és a következő pillanatban már ott úszkált a vízben a csónak mellett. Rögön utána ugrottam és mindketten kacagva kapaszkodunk a csónak oldalába.

— Hát szóval a vízbe ugrottál miattam...

— Ne légy olyan büszke rá, te kiskakas — válaszolta —, mégis csak harmadik lettél, márpedig, harmadik — az harmadik.

— Idehallgass, bestia!

— Mit akarsz már megint, te csirkefogó?

— Tudom, nagyon sokkal tartozom neked — vallottam meg őszintén.

— Nem igaz, nyomorult gazember, nem igaz — tiltakozott.

— Nem igaz? ... — ismételt meglepetten.

— Mindennel nekem tartozol.

★

Aznap este egy elegáns yarmouthi étteremben huszonhárom dollárt fizettem a kettőnk vacsorájáért, mely osztrigával kezdődött és ennek megfelelő volt a folytatása is. Jenny még mindig nem volt hajlandó nyilatkozni a „mit szölsz hozzá?” kérdésemre, míg meg nem tudakoltam, „ki az a két úriember, aki sorrendben megelőzött a vizsgeredményben”.

Akármenyre hülyén hangzik, én úgy imádtam ezt az asszonyt, hogy másnap korán rohantam az egyetemre, kideríteni a két másik alak személyazonosságát.

Egészen megnyugodtam, amikor végre kiderült, hogy az egyes számú pasas Ervin Blasband, a szemüveges könyvküac, egyáltalán nem atléta típus (Jenny típusa sem), a másik Bella Landau — egy nőszemély. Szerencsémre mindkét kolléga személye megnyugtatta Jennyt, különösen Bella, aki egyáltalán nem volt valami kedélyes teremts.

Megkezdtem munkát a *Jogi Szemle* szerkesztőségében és, amikor esténként hazatértem, Jennynek rendszeresen a legapróbb részletekig elmeséltem és megvitattuk, mi történt aznap a Gannett Házban, a *Jogi Szemle* irodájában.

Munkaóráim gyakran a késő éjszakába nyúltak, beleszóltam, hogy éjfél után kettőkor, háromkor kerültem haza. Hat jogi tanfolyamon tartottam előadást, szerkesztettem a *Jogi Szemlét*, sőt magam is írtam bele cikket, mely a sokat jelentő formában jelent meg: „*Allami támogatást a városok szegénysorsú lakosságának*”. — Tanulmány a bostoni Roxbury kerületről, írta: Olivér Barrett IV.

— Kitűnő tanulmány — ismételtette egyre Joel Fleischman, az idősebb szerkesztő. Őszintén szólva lelkesebb bírálatot vártam attól a fickótól, aki jövő évben Douglas főbíró mellett fog ülni a törvényszéken, hiába, ő egyre csak ezt az egyedüli elismerést ismételtette, miközben a nyomdába kerülő kefelelyomat utolsó példányait korrigálta.

— A Krisztusát! — Jenny szerint találó, intelligens, remekül szerkesztett munka volt. — Ennyit már nem mert rólad elismerni Fleischman?

— Fleischman is azt mondta, hogy kitűnő munka.

— Azért maradtam fenn hajnalig, hogy csak ennyit halljak róla? Persze egyetlen szóval sem méltatta tanulmányod jelentőségét, a stílusodat, vagy egyebet, mi?

— Nem Jenny, de azt mondta róla, hogy jó.

— Akkor meg mi tartott ennyi ideig? Miért jöttél haza ilyen későn?

Hamiskásan hunyorítottam. — Még át kellett nézennem egy munkát Bellával.

— Ugy?...

— Talán féltékeny vagy? — kérdeztem könnyedén.

(Folytatjuk)

NADAS
ORTOPEDIA
Férfi és női gyógyfüzők, haskötők. * Allandóan viselhető, különleges sérvkötők
TEL-AVIV, Dov Hoz u. 17.
Autóbusz: 4. 5.
Frischman
Gordon megálló.

Hölgyeim!
Kifogástalan szabású elegáns szoknya
BINDER KONFEKCIO
Tel-Aviv, Náchlát Benjámin u. 21, tel. 623081
● Rendeléseket méret után vállalunk ●

VAMOS ORTOPED-SPECIALISTA
BETETEK gipszmintára, fűjel-nappal nordható sérvkötők
Speciális ORTOPED-FÜZŐ-HÁSKÖTŐ férfiaknak
GUMIHABISNYA
TEL-AVIV, DIZENGOFF 155. (Passázsa) ● TELEFON: 227284.

HETI FILMLEVÉL

TULÉLNI, 1967 („Ele háju hájámim“) — Tel-Aviv, Jaron mozi. A film vetítése idején kicsit kényelmetlenül mozogódnak a közönség. Nem csoda: senki sem szereti, ha életnagyságú nagyobb tükörkép dugják az orra alá, még akkor sem, ha a tükör hízlelően torzít. Azután megint elémül a terem: a majdnem függőlegesen meredeknek tűnő homokhegy tetején megjelenik egy tank, felborulni indul, majd mégis legurul a lejtőn, ügyesen manőverezve csikorgó láncfalpaival. Azután Jigael Jadin professzor beszél arról, hogy bárhol ásson valaki Erec Jiszráel területén, Bibliával és ásóval felszerelve, biztosan ősei nyomára bukkán, és a kamaszok idegesen ropogtatják a napraforgómagot, egy hátsó sorban hangosan szípozik egy asszony.

Azután a Mitle-szoros felé vezető ut követezik: négy teljes percig szalad a kamezra az egyiptomi hadsereg tanktémetője felett. A képsorozatot nem kíséri zöveg és a mozi terem csendjét csak egy fiatal hang szakítja meg: egy kamasz magyarázza történelmi nyelvben a mellette előttrősszónak a szótársított játékként heverő égett acél történelmet.

Nem, nem szabad és nem lehet kritikát írni Jules Dassin rendező és Irwin Shaw író filmjéről. Mindössze négy év telt el azóta, már négy év telt el és a háboru tula-

ságban messze és tulságosan közel van. A kórházban ápolat izraeli rokkantak képe tulságosan meztelen számunkra, akik itt élünk, a modern Izráel áramvonalas képe tulságosan ismert. A film idegen, és mégis tulságosan közeli. Idegen, mert a nagyon rokonszenvező alkotó idegen, aki az emberi áldozatot sírja a halottakban, nem a közeli barátot, testvért, és tulságosan közeli, mert mi, akik itt élünk tudjuk, hogy Tel-Avivban nemcsak felhőkarcolók és teniszpályák, balett táncosok és kékszemű félistenek élnek, és hogy a háboru és a megszállás nem csak tulszorduló hősieség és arab apróságok babusgatása az Allenby-híd romos travertzei felett.

A film igazat mond — de másvalaki igazságát. Emberi igazságot, nem izraelit, és bármennyire is szeretnénk néha hinni ebben, a kettő nem ugyanaz. De ez a tény, amely talán hiba izraeli szemmel nézve — bizonyosságot csak a történelem szolgáltat, nem az esztétika — feltétlenül erény és érdem a külvilágot illetően, propagandisztikus szempontból is. És ha szemantikusnak, vagy túlzotlan leegyszerűsítettnek is tűnik számunkra, itt, hogy a koncentrációs táborok köbe vésett neveinek fényképe után hirtelen vágással diadalmas tankok következnek — nem szabad elfelejtenünk, hogy nem nekünk készítették ezt a filmet.

A „Tulélés, 1967“, amely nyilván sokmillió propagandisztikus célokra fordítandó fontot takarít meg az államnak, és többet használhat nekünk, mint ama milliók, kimondottan nem az izraeli néző számára készült. Dassin a Nyugatnak és elsősorban a keresztény Európának szánta filmjét. Olyan mondatok, mint „Egy újjal sem nyultak Bét-Lechemhez“, nem véletlenül kerültek a filmbe, (bár ez történelmi igazság) és nem véletlen az sem, hogy az arcok, különösen lányok, gyermekek arca, rózsásan világos, kék, zöld, szürke szemekkel és a napfényben ragyogó szőke fürtökkel. Dassin így teremt kapcsolatot hősei és a legjobb esetben hűvösen rokonszenvező európai közönség között. És így hódol a mítoszoknak, amelynek hőse a hajlatható keletesen kreol-bőrű galuti zsidó, szőke és kértméteres unokája. Mint minden mítoszban, természetesen ebben is sok az igazság, de nemcsak ez az igazság.

A típusok bemutatásának problémája talán részletkérdésnek tűnik, de döntő fontos-

ságon jellemző a filmre. Megpróbáltam elképzelni, amint a meztelias hadifoglyoknak vizet osztogat: izraeli katonák képét néztem, hogyan érezhet a francia kispolgár, a amikor ezt a filmet nézi. Megpróbáltam elképzelni, de hiába. Nem tudtam, mennyit érez meg az egyes, nem sulyos, szépitőekből, mennyit fog fel a felszín derülátása alatt rejtőző halálraszagt optimizmusból, nem tudtam, mennyi életszagt közvetit számára a vásznon megjelenő „szép Izráel“ kicsit sterilizált képmása. Mindezt nem tudtam, de bizonyos voltam a rokonszenvenben, amelyet a film bizonyosan kivált külföldön. És teljesen irracionális módon, irigykedtem: mennyi megértéssel és rokonszenvenvel volnánk hajlandók nézni, mindannyian izraeliek, egy más nép örök, hősies, diadalmas és igaz háboruját.

Mikor forgatunk végre mi is hősköltevényeket — másokrol?

Hágár Enos

KERESZTREJTVENY 256

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14				16						17		
18			19	20				21				
22			23	24				25		26		
27			28					29	30	31	32	
		33				34	35			36		
37	38			39				40		41		
42			43	44				45		46		
47			48	49						50		
51			52	53				54				
		55						56				
57	58			59	60			61		62		
63				64				65		66		
67	68			69				70		71		
72			73				74			75		
			76				77					

Vizsintes: 1. Osrégi, 5. A Kura 900 kilométer hosszú mellékfolyója a szovjet-iráni határon. 10. A történetírás komolyiszavú műsára, 14. Francia moralista 1613—1680. Memóirjai és maximái pesszimiztikusan ítélik meg az embert, 15. Az emberiség történetének az a része, amely az első írásos emlékektől a nyugat-római birodalom felbomlásáig (i. u. 476) tart. 16. Jorge ... braziliai író „Terre violente 2“ című regénye a dél-amerikai irodalom mintaképe. 17. Vissza: előkelő (társaság). 18. Ekeztett házimunka. 20. T...k, gázlómadár. 21. A jó borkak nem kell. 22. Kerek szám mássalhangzói. 23. Ötödik századi bizánci történetíró. „Neo historia“ című művében pogány irányzatossággal dolgozta fel a római császárok történetét Augustustól 410-ig. 26. Fordított személyes névmás. 27. Nátium. 28. Sereg. 29. Világtalan. 31. Strázsa. 33. Görög atléta, a rúdugrás világbajnoka 549 centiméterrel. 37. Tegeződés, tegező viszony. 39. ... kuláció, oltás, beoltás. 40. Valamely fejlett jogrendszer egysége által szervezett társadalom. 42. Ausztráliai struc. A nagy füvesiksgök lakója. 43. A hüvelyesek fehérjeszerű alapanyaga. 46. ... pos, jól felkészült. 47. Héber számtérképben a.m.: 100 — 30 — 4 — 200. — 49. Zenei műszo, a.m.: lassan (adandó elő). 50. Nívó betűi keverve. 51. Ekeztett a középkortól főleg kézműiparosok egyesülési voltak érdekeik védelmére. 53. R.D.E. 54. Az amerikai nagy tavak egyik keverve (Huron). 55. Pontozott héber napilap. 56. A szélsőcsatár teszi. — 57. Német költő 1781—1831. Korszakos fontossága van a Clemens Brentanov kiadott népköltési gyűjteményének. 59. T.C.I. 61. Hitvallás, latin eredetű szóval. 63. Allóvíz. 64. Gyökerestől kipszított. 66. Kutyá lakás. 67. Tisztítószert márká. — 69. Azon pontok mértani helye, amelyekből adott szakasz adott szögben látszik. 71. Pan betűi keverve. 72. A Nagy-Antillák szigete Közép-Amerikában. Fővárosa: Kingston. 74. A thebai Kadmos unokája. Fűrdőben meglátta Artemist (Dianát), aki büntetésből szarvassá változtatta. 76. Dél-amerikai folyam 3300 kilométer hosszú. 77. Több angol király neve. **Függőleges:** 1. Nehéz fém. 2. A Mississipp nyugati partján lakó nagy indián törzs. 3. Muszka. 4. Ibsen dráma. 5. A.H.A. 6. A legenda szerint Róma egyik megalapítója. 7. Két szó: 1) beszédzavar, az agykérgi beszédközpontnak, vagy azok összeköttetésekének sérülése folytán; 2) áradás, árvíz. 8. Vissza: gazdag, jómódu. 9. Z.U.O. 10. ... gória, osztály, csoport. 11. Lajos olasz változata. 12. Szóbanforgó (személy) 13. Német-lengyel határfolyó. 19. Ocsárol. 21. A közmondás szerint nem üt

A 253. SZÁMÚ KERESZTREJTVENY MEGFEJTÉSE

Vizsintes: 1. Fogalom — 6. Heinrich Mann — 22. Rembrandt — 29. Edirne — 41. Taine — 56. Borulátás — 70. Keramit — 73. 1) Seneca, 2) Dadog — 75. Rim — 79. Brunetiére — 87. Butler — 90. Selene. **Függőleges:** 1. Forsyte Saga — 2. Geminian — 11. Consilium — 14. Nerium — 15. 1) Neofita, 2) Sikátor — 43. Euklides — 50. Leukocita — 60. Baronet — 65. Meduza. **Nyeremény: 2 drb. operajegy**

HOROSZKOP

VIZONTÓ — (Január 21-től február 19-ig).
Egy meggondolatlan lépés elkövetésére lenne kedve, de a környezete visszatartja. Nem is csoda, erre a lépésre igazán semmi szükség. Erzelmi életében nyugodt, kiegyensúlyozott kor-szak, legfeljebb egy kicsit kitérővel.

HALAK — (Február 20-tól március 20-ig)
Szakmai téren koncentrálja minden erőfeszítését, könnyen elérheti, hogy áttűt sikert arat és egy újabb feladattal bízzák meg. Ami a magánéletét illeti — kicsit hátrébe szorul, de azért ne vájjon mellékes területre.

K O S — (Március 21-től április 20-ig)
Gazdasági természetű ügyek kel ne foglalkozzon a jövő héten, különösen a hét elején. Van lehetőség arra, hogy minden ilyenféle dolgot későbbi időpontra csoportosítsa át, most inkább eszméi ügyekkel törődjön.

B I K A — (Április 21-től május 20-ig)
Sok meglepetésben lesz része napokon belül. Jó és rossz értelemben egyaránt. Végül azonban a jó jelenségek serpenyője súlyosabb lesz és elhuzza a másikat. Minél többet szórakozzon.

I K R E K — (Május 21-től június 21-ig)
Ha nem lesz nagyon erős, egy bizonyos esemény megvárakoztatásáért érni majd, holott ennek semmi értelme. Az ügyet nem szabad túlértékelnie, bár a lebecsülését sem ajánljuk.

R Á K — (Június 22-től július 22-ig)
Ha belekerült egy versenyebe, állnia kell a sarat a riválisaival. Ne éllezze ki az ügyet, mindkét irányból elhúzódnak a verseny, annál jobb. Valakivel kapcsolatban sürgősen meg kell javítania a viszonyát.

OROSZLÁN — (Július 23-tól augusztus 23-ig)
Ha győzött egy ügyben, ne büszkélkedjék ezzel a győzelemmel. Megdűdják annak híret úgy is valamennyien, akiket illet. Egy váratlan fordulat következtében összeomlik talán egy régebbi terve. Nagy befolyású embert kell megnyernie, hogy segítsen önnek.

SZUZ — (Augusztus 24-től szeptember 22-ig)
A napokban többfrontos harcra kell kezdenie, de lesz ereje, jut majd belőle a harc valamennyi frontszakaszára. Ne féljen, végső győzelme biztosítottnak látszik, még akkor is, ha erre eleinte kevés jel mutat majd.

MERLEG — (Szeptember 23-tól október 22-ig)
A hét folyamán ne írjon alá semmi megállapodást, minden hasonló műveletet halasszon el későbbre. Egyik-másik barátjáról könnyen kiderülhet, hogy ellenséges lépésre is hajlandó. Ilyenkor semmi egyebet ne tegyen, csak határozza el magát — de nagyon élesen.

SKORPIO — (Október 23-tól november 21-ig)
Ezen a héten fontos események történnek az érzelmi életében. A fontos, hogy bármi lesz is, ön maradjon a helyzet ura és a kezdeményező. Gazdasági téren nagyon jó előjelnek mutatkozik — de csak hosszútávon.

NYIL — (November 22-től december 21-ig)
Nagyon alkalmas lesz a hét arra, hogy jól áttekinthesse a problémáit és bizonyos összefüggések felismerése által meghatározza jövőre a lépéseit. Legyen kicsit szigorúbb önmagához, mikor saját cselekedeteit kell elbírálni.

B A K — (December 22-től január 20-ig)
Nagyszerű eredményekre számíthat rövidesen, ha nem taktakoskodik az erejével és mindent megtesz a sikerért, amit csak önmagától elvárhat. Igen kellemes lesz a hétvége, annak előkészítéséhez is körültekintően lásson hozzá.

UJ KELET SZELVENY 256 UJVENYPALYAZAI

Név: Cím:

BRIDZS

Vizsga kérdések és feleletek (61)

- Partnerünk 2 körrel nyit. Lapunk: P: D 10 xxx Kő: x Ká: xxx T: axxx A helyes válasz: 2 szanzadu. Nincs meg a pozitív válaszhoz szükséges 7 pontunk.
- Partnerünk 2 körrel nyit. Lapunk: P: K xx Kő: xx K: K xxx T: K xxx A helyes válasz: 3 szanzadu. 9 pontunk van.
- Partnerünk 2 pikkrel nyit. Lapunk: P: x Kő: K 10 9 xxx Ká: xxx T: xxx A válasz először 2 szanzadu. Partnerünket informálni kell, hogy a pozitív válaszhoz nincs meg a megfelelő pontszámunk. Ezután bemozdhatjuk a hosszú színűnkét s rábizuk a választást.
- Partnerünk 2 körrel nyit. Lapunk: P: xx Kő: D xx Ká: K D x T: 10 xxx A válasz 3 kör.
- Partnerünk 2 körrel nyit. Lapunk: P: A D xx Kő: xx Ká: K B 10 x T: xxx A válasz: 2 pikk.
- Partnerünk 2 pikkrel nyit. Lapunk: P: x Kő: xx Ká: D B 9 xxx T: D xx A válasz: 2 szanzadu. Ha később alkalmunk nyílik, bemozdhatjuk a károkinkat is. (Folytatjuk)

Az elektromos agyak is „bridzselnek“

Az elektromos agyak — úgy tűnik — unják magukat, vagy elég érettek ahhoz, hogy ők is elkezdjenek „bridzselni“. Erre mutat az alábbi példa.
Egy kiváló bridzsjátékos ugyanis összeállította számunkra az első játékot, amelyet bámulatos gyorsasággal fejtettek meg. Mindössze egy perc alatt! Ezzel szemben ugyanennek a játéknak a megfejtéséhez egy jónévvű bridzsfenoménnek, pontosan egy félórára volt szüksége.
A parti csak 7 lapból állt, tekintettel a computerok „szellemi képességére.“

♠ A D 7
♥ 5 4
♦ 9 8
♣

♠ B 7
♥ 8 6 4
♦
♣ B 6

♠ D 9
♥ 9
♦ D 9
♣ A 7

Hat ütést kell teljesíteni. szanzaduban. Lehet versenyezni! (kim)

A Mászadá védelmében...

(Folytatás a 15. oldalról)
Egy kissé gátlatos maradtunk, ha a hősiességnek ez az, akár a megsemmisítésbe is mutató szimboluma, számunkra idegen.
Hátra van még a varsói gettó lázadása. Minden kínálkozása ellenére, a szembesítésnek nincsen alapja. Korok, lehetőségek és következményesen indokok annyira elütnek egymástól, hogy a motivációk filozófiai elemzése — az Ön fejtegetéséhez során — a ténybeli lényeg megsemmisítéséhez vezet. Legfeljebb annyit a közös, hogy mind Mászadá, mind Varsó a maga nemében a zsidó hősiességét fejezi ki, más és más formában...
Sokat írtak Varsóról, nem kívánom részletezni. Mély meggyőződés, hogy Mászadához hasonlóan, diétfennel övezve vonul be népnök vérel áztatott történetébe, s emléke előtt fájdalommal búszkeséggel és áhittalul hajolnak majd meg eljövendő korok szabad zsidó nemzedékei.
Igen, a zsidóság képes volt Mászadára, képes volt a varsói gettóra s a hatnapos háborúra, s hiszünk, hogy képes lesz történelmi multjához méltóan felépíteni a deris, szilárd békét is, melyre a zsidó lélek évezredek óta áhított a Tízparancsolattól kezdve egészen a mindennapi üdvözletünkig. a Salomig.
Tisztelettel
Dr. Lőrincz Pál

ATTENTION! ATTENTION!

UJ OLÉ — használja ki a lehetőséget!

3 EVIG BEHOZHAT VAMMENTES ARON (katonáknak, diákoknak 3 év után is). Ujonnán érkezőknek 6 hónapig nagyobb kedvezmények. • Világmárkás TELEVIZIÓ, rádió-patefon, mixert, MOSGÓPEKEIT, DIOLEN FÜGGÖNYT, eredeti perzsaszőnyeget, gázkályhát. • GYORS SZALLITAS. R.M. Aser — Diamantstein Z. • Tel. 62-49-45

SHARON T. A. ALL

1971. IV. 30 UJ KELET 19

ASSZONYOK
 — Képzeld drágám, pont ma vagyok 30 éves.
 — En is.
 — De én először!

ORVOSNAL
 — Doktor ur, az Isten szerelmére kérem, segítsen. A férjem állandóan beszél álomban.
 — És olyan komoly a baj?
 — El sem tudja képzelni, doktor ur. Fontos, engem érdeklő dolgokról beszél, de úgy hadar, hogy egyetlen szavát sem értem...

BALZAC, A VENDEG
 Egy irodalmi anekdóta Balzacról:
 Meghívta őt egy bankár vacsorára és az író — jobb meggyőződése ellenére a meghívást elfogadta. Később megbánta már, de azért elment a mezejölt időben.
 — Mit szól ehhez az öborhoz? — áradozott a házigazda, ugye, hogy isteni?
 — Igen, csak az a baj, hogy korához képest elég kicsire nőtt az üvege.
 Vacsora után a házigazda szíval kínálta az író.
 — Ez aztán a valódi havanna! — dicsérete ismét a magáét.
 — Valóban — hagyta helyben Balzac — csak az a baj, hogy a nagyságához képest gyengén ereszt a füstöt.
 A bankár már látta, hogy nehéz vendég Balzac, de távozásakor azért megkérdezte:
 — Nos, hogy ízlett a vacsora, kedves mester?
 — Az író már az ajtón kilépett, de visszafordult és ezt válaszolta:
 — A vacsora nagyon jó volt. Különösen az ön fősvénységhez képest...

SPORT-TÖRTÉNET
 A meccsen feltűnik a drukkeroknak, hogy egy ember mindkét csapatot egyformán lelkesít. Nemi érték a dolog, találgatják, hogy ki lehet a csodabogár.
 Végül valaki megkérdi tőle:
 — Mondja öregem, maga ki-nek drukkol?
 — A bírónak. Nem szeretném, ha megvernék. Ugyanis a bányám...

ELOFORDUL
 — És milyen a gyerek?
 — Tisztára az apja.
 — Ne mond. Ez önmagában feler egy becsületstíccsel...

LÁNYOK
 — Képzeld, az udvarlóm el akar venni feleségül.
 — Mi ebben a rémes?
 — Honnan veszek majd másik udvarlót?

BIZALMATLANSÁG
 — Tudod, kik az alvilágban a legbizalmatlanabbak?
 — Kik?
 — A szélhámosok.
 — Miért gondolod?
 — Ok mindig előre kéri a pénzt...

FÉRIEK
 — Öregem, én minden héten kikísérem a piacra kis feleségemet.
 — Minek?
 — Segít nekik.
 — Mit?
 — Utban hazafelé időnként ezt mondom: „Tedd le szíved egy kicsit, és pihenj, mert biztos nagyon nehéz lehet az a telekosár!”

TUDOMÁNYOS KISFIU

 — Apu, a nádpálca ma már elavult módszer. Mi lenne, ha inkább elvinnél egy pszichológushoz?

IGAZI EGYÉNISÉG
 — X.igazi egyéniség. Mindent egyéni módon csinál.
 — Például?
 — Például mikor kocsonyát csinál magának, nem várja meg, míg megfagy. Megeszi leves formájában...

OSZINTESEG A FŐ
 A kislánynak három napja udvarol egy tengerész, és máris bucsuznak, mert indul a hajó. A lány így kerleli:
 — Igérd meg, hogy minden kikötőből írsz nekem egy levelet
 — Hát ennyire szeretsz?
 — Igen. És ezen kívül bélyeggyűjtő is vagyok...

VICCEL AZ OLVASÓ
 A fényképész így áradozik a vendékeknek:
 — Uram, nem szép az öndicséret, de néha elengedhetetlen. Ez a kép kitűnően sikerült. Szinte a megszólalásig hasonlít a kedves feleségére.
 A vendő nézi, nézi a képet, aztán csendesen morogja:
 — Azért jobb, ha nem szólal meg...
 (Beküldte: Bárdos Jenő, Tel Aviv)

SZEP EMEK
 — Önnek már volt közlekedési balesete?
 — Igen. Egy autó-kirándulás ismertem meg a feleségemet.

LINCOLN MONDTA
 Az alábbi mondat Lincoln fiataalkori naplójából való:
 — Nem nagyon érdekel, hogy ki volt a nagyapám. De az már inkább, hogy ki lesz az unokája...

A FELHOK FÖLÖTT IS...
 Két barátunk együtt repült rokonlátogatásra Amerikába. Sűrűn látogatták gépen utaztak. Már másfél órája repültek a tenger felett, mikor az egyik egy udvarias mozdulattal jelezte a légikísérőnek, hogy beszélni szeretne vele.
 — Parancsoljon, asszonyom.
 — Arra kérem, hogy keresse meg a kapitány urat és legyen olyan szívesek kicsit csökkenteni a sebességet. Így nagy a zaj és mi fél óráig szeretnénk legalább beszélgetni...

A NAGY FELFEDEZÉS
 Sajtófogadást tart a hódításáról ismert világsztár az amerikai filmfővárosban. Jelen vannak a világ valamennyi fontos filmmagazinjának munkatársai. Az egyik kérdés így hangzik:
 — Mióta kedveli a nőket?
 — Emlekezetes a pillanat, ezért a kérdésre pontos választ adhatok. Azóta rajongok a nőért, mióta először jöttem rá, hogy nem fiuk...

NOI LOGIKA
 — Sanyi tényleg olyan kiváló elme?
 — Egészen egyedülálló. Olyasmit hallottam tőle, amit még senkitől.
 — Mit?
 — „Jucika, legyen a feleségem!”

USZÓLECKE
 — Nem látja kérem a táblát, hogy itt tilos horgászni?
 — En nem horgászok.
 — De látom, hogy a kezében van a horgászbot.
 — Kérem, én nem horgászok.
 — De látom, hogy kukac is van a horga végén.
 — Ez igaz. De miért? Mert úszni tanítom a kukacot!

OKOS KIS ASSZONYKA
 — Doktor ur — panaszkodik az asszony a pszichiáternek, komoly baj van a férjemmel. Azt hiszem, nem egész normális.
 — Mi a panasz?
 — Azt képzeli magáról az én drága férjem, hogy ő nem ember, hanem fridszider. Hallott már ilyet, doktor ur?
 — Elég ritka dolog, de azért előfordul. Ne féljen asszonyom, elmulik.
 — Lehet, hogy elmulik, doktor ur, de én nem birom tovább.
 — Mit nem bír?
 — Azt, hogy éjszaka kinyitja a száját és olyankor a torkában lévő kis belső lámpa fényétől nem tudok aludni...

OSZINTE FÉRI
 A férj így bókol a feleségének:
 — Tudod szívem, mennyivel szebb vagy 5-6 pohár konyak után?
 — De hiszen nem is ittam!
 — De én igen...

DIALOGUS — HAZASTARSAK KÖZÖTT
 A férj: — Szívem, soha nem jut eszébe, hogy mi lenne, ha történetesen férfi lennél?
 Az asszony: — Nem. És neked?

BAJUSZ ÉS RANGELZÉS

 — Hallottad a legújabb pletykát?
 — Még nem. A feleségem vidéken van, csak a jövő csütörtökön jön haza...
 — Tegnap láttam Mirjámot az utcán, de ő nem látott engem.
 — Igen, tudok róla. Mesélte...

BÖLCSESSÉG — KAVESKANALLAL
 De sok ember elszegényedne, ha a felesleges szavak pénzbe kerülne!
 Egy új retikül nem csak örömet okoz egy nőnek, de hihetetlen erőt is ad. Erőt — megvétené hozzá a megfelelő kalapot, cipőt, salát, kesztyűt...
 Az ember szívesen bevallja egy hibáját, ha ezzel elhallgat hat tized.
 Miközben a zenekar a finálét játssza, egy kisfiu ezt kérde szüve az anyukájától: „Miért olyan dühös a karmester bácsi a muzsikusokra? Hiszen azok szegények olyan gyorsan játszanak, ahogy csak tudnak...”

RÉMES RIMEK
 Kína és Washington fiórtól.
 Moszkva kékül-zöldül.
 de nem az örömtől.
 Könnýü a kérdés,
 nem egyéb ez,
 mint szerelemféléts.
 A Kremi féltékeny,
 félti a békét,
 valamint Mao-Ce-Tung híres erényét.
 „Igaz, hogy Mao már 78 éves,
 de ez a Nixon mindenre képes!”
 Így dohog Brezsnyev,
 borus a kedve,
 „Ebből a fiórtól
 szép kis mázner születne...”

MINT EGY ORSZÁG
 — A mi házukban olyan a helyzet, hogy csak az állami élethez hasonlíthatom.
 — Hogy értsem ezt?
 — A feleségem a pénzügyminiszter. Az anyósom a hadügyminiszter. A házvezető a belügyminiszter.
 — És ön a miniszterelnök?
 — Nem kérem, én az adófizető polgár vagyok...

EGY KEZDO FIZIKUS

STATISZTIKA
 — Az orvosi statisztika kimutatja, hogy több férfi boldondul meg, mint asszony.
 — Ez lehetséges. De ki boldondítja meg őket?
SZOKIMONDÓ ÖZVEGY
 Az özvegyet megkérdezi a bírő, aki a hagyaték eljárást vezeti:
 — Asszonyom, a férje beszámítható volt, mikor a végrendeletet megírta?
 — Ezt most még nem tudom, bíró ur. Előbb el szeretném olvasni a végrendeletet...

FERFIK
 — Hallottad a legújabb pletykát?
 — Még nem. A feleségem vidéken van, csak a jövő csütörtökön jön haza...
NOK
 — Tegnap láttam Mirjámot az utcán, de ő nem látott engem.
 — Igen, tudok róla. Mesélte...

EGYENES KÉRDÉS
 — Véleményed szerint mennyi ideig bírja ki az ember egy nélkül?
 — Nem tudom. Hány éves is vagy?
KIS ÜZLET, DE JÓ ÜZLET
 — Kaphatnék tőled egy tízest kölcsön?
 — Sajnos, csak öt fontom van.
 — Nem baj. Add ide és tartozol meg egy ötőssel...

HOTEL-VICC
 A vendég: — Van szoba, portás ur?
 A portás: — Van.
 A vendég: — Mibe kerül?
 A portás: Az első emeleten 60 font, a másodikon negyven, a harmadikon huszonöt. Melyiket kéri?
 A vendég: — Köszönöm, nekem ez a szálloda nem elég magas...

Háromra emelkedett a halálos áldozatok száma, s már harmincegy beteg ápolnak a kórházakban, a hollandiai Staphorstban kitört gyermekbénulási járvány következtében. Mint arról legutóbbi számunkban hírt adtunk, a nyolcezer főt számláló község lakói egy fanatikus szekta tagjai, akik vallási meggyőződésből nem engedték beoltani gyermekeiket. Az egészségügyi hatóságok továbbra is tehetetlenül állnak a járvány terjedésével szemben, mert nincs törvény, amely kötelezővé tenné a Sabin-oltást. Anit meglehet: kiderítették, hogy Hollandiában még tíz ilyen fanatikus község van, s így az ottaniakat is veszélyezteti a járvány. És még egy fejlemény: Dorsman, a staphorsti szekta papja bejelentette: ami történt, Isten akaratából történt, s ezért úgy döntött: a következő képviselőválasztáson jelölti magát, hogy a parlamentben is hangot adhasson vallásos meggyőződésének.

ÉP TESTBEN — ÉP LÉLEK

(Kép a jövőből)

Most, hogy a kínai-amerikai ping-pong esata lezajlott, a lehetőségek beláthatatlan távlatát nyit meg az újkori diplomácia történetében. A lapok első oldalairól, mint megvert seregek takarodnak el a politikai kommentátorok, a publicisták, kreminológusok, Pentagon-szakértők, Mao-tudósok és a többi „menő fejek”, hogy átadják helyüket a sporttudósoknak.

„Ép testben — ép lélek” — vagy „ép testben — ép politika” — ez lesz a jövő jelzava és az elszigetelt kínai kultúrforradalmat most minden valószínűség szerint világraszóló sportforradalom követi. Vége az unalmas diplomáciai játszmáknak, amelyek sokszor évekig folytak, anélkül, hogy egy tisztességes gólf belöttek volna, vagy egy kosarat elérték volna, vagy akár lecsaptak volna egy ping-pong labdát. A Mao-ping-pong ötlete forradalmasította a diplomáciát. Napjainkban, aki csak a diplomataik közül teheti, előszedi sporttudományát és ha nem tud focizni, teniszezni, lőni, vagy futni, jobban teszi, ha azonnal benyújtja lemondását. A karrierjének ügyes fuca.

A dolgok alapos ismeretében nézzünk körüli a vitás felek között, hogyan oldódhatna meg néhány probléma a megfelelő sporttalálkozó révén.

Eszak-Vietnám — Dél-Vietnám között a legjobb lenne rugby meccset rendezni, esetleg kecskeszekecsent (fogd, ahol éred). Mindket sportág alkalmas a viták sportszerű eldöntésére, esetleg amerikai-kínai-szovjet bíráskodás mellett.

Szovjet — Csehszlovákia között jégkorongmeccs ajánlatos, de botok nélkül és a korongot egyszerű meggyőzéssel kellene a há-

lőba kergetni a játékosoknak.

A Nyugat-Németország és Kelet-Németország között a leghelyesebb a röplabda mérkőzés, mert a kifésített háló helyett, jól felhasználhatók a berlini falat, amely végül is első alkalommal tenne jószolgálatot.

A két Pakisztán között céllövést rendezhetnének India bíráskodásával, de élő célpontokra tilos a lövöldözés.

Izrael és a Szovjet között nehéz a megfelelő sportágat megtalálni. Az oroszok jégkorongot ajánlanának, mi pedig kosárlabda mellett döntenének, vagyis kosarat adnának. Lehetne sakról is szó, ez esetben a szovjetbeli zsidó sakkozók kek-fekék színekben indulnának. Ennek a hatására viszont az oroszok ugranának, ami szintén nem elvetendő sportág.

A közlekedési helyzetet sportszerűen is nehéz megoldani. A könnyű atlétikát Izrael nem fogadhatja el, mert a furásban Egyiptomnak óriási tréningje van. A dobószámokban sem volnánk esélyesek, tekintve, hogy Szadáték a súlykot oly messzire dobnák, hogy azt úgy sem érhetjük be. Maradna a sportszerű evezős-verseny, annál is inkább, mert keresve sem található jobb pálya a Szezi-csatornánál. Híhető, hogy a verseny vetekedne a híres Cambridge - Oxford evezős-verseny népszerűségével. Csapatunk kormányosa természetesen Golda Méir volna és mi nyugodt bizakodással tekintenénk a verseny kimenetelére.

Addig is, míg mindez létrejöhét, kormányunk tagjai is jól tennék, ha megkezdének edzéseiket a különféle sportágakban, mert a diplomácia utjai kiszámíthatatlanok.

(b e r e z i)